

ARA, LA REPÚBLICA CATALANA

PRESENTACIÓ

1. SOM REPÚBLICA

1.1 Valors i principis d'Esquerra Republicana

1.1.a Som, genuïnament, un partit d'esquerres

1.1.b Som un partit republicà i laic i, en conseqüència, radicalment demòcrates, pacifistes, internacionalistes, feministes i ecologistes

1.1.c L'escenari primordial de la nostra acció: els Països Catalans

2. LA PRIMAVERA REPUBLICANA

2.1 La República Catalana, un projecte per al segle XXI

2.1.a La República com a instrument de transformació política

2.1.b El republicanisme independentista com a moviment catalitzador

2.1.c El canvi d'hegemonies de baix a dalt

2.1.d Una identitat projecte basada en la inclusió social i el dret a decidir

2.1.e Una nova majoria social: sobirania, equitat i democràcia

2.1.f El feminisme com a lluita indissoluble i centre de l'agenda política republicana

2.1.g La cultura com a punt de partida

2.2 La Unió Europea, un projecte en construcció

2.2.a Motius per a la crítica a l'actual UE

2.2.b Malgrat tot, més Europa

2.2.c Una proposta catalana per a Europa

3. UNA NOVA ETAPA

3.1 On som

3.1.a Oportunitats i reptes

3.1.b Factors adversos

3.1.c Les fortaleces de l'independentisme

3.2 Ara, cal ser més forts

3.2.a Enfortir el país

3.2.b Enfortir l'independentisme d'esquerres

3.2.c Enfortir Esquerra Republicana

3.2.d Enfortir-nos per guanyar

3.3 Eixos estratègics per ser més forts

3.3.a Som un sol poble

- Reforçar la cohesió social

3.3.b Viure junts els que som diferents

- Fer ciutadania

- Pertinença compartida
- 3.3.c Un país socialment just
 - La lluita contra les desigualtats
- 3.6.d Despullar el règim del 78
 - Denúncia de la repressió
 - Acció solidària amb les persones preses i exiliades polítiques
- 3.7.e Reprendre l'acció exterior
 - Vocació europea del projecte republicà
 - La veu catalana al món

4. FER REPÚBLICA

4.1 Fer República des dels parlaments

- 4.1.a Impulsar la iniciativa política des del Parlament
 - El Parlament de les Illes Balears
- 4.1.b El Congrés i el Senat com a altaveu de denúncia i reivindicació
- 4.1.c El Parlament Europeu, la veu directa a Europa

4.2 Fer República des del Govern

- 4.2.a Polítiques republicanes de govern
 - 4.2.a.1. Un Govern compromès amb els drets civils i polítics
 - 4.2.a.2. Més internacionalització, més acció exterior
 - 4.2.a.3. Un país innovador
 - 4.2.a.4. La diversificació del finançament empresarial
 - 4.2.a.5. Una fiscalitat justa, progressiva i redistributiva
 - 4.2.a.6. Una política econòmica per a la majoria empresarial del país
 - 4.2.a.7. Un país que ofereixi oportunitats de treball més digne
 - 4.2.a.8. Una economia social i solidària per a un país més just
 - 4.2.a.9. Garantir la igualtat efectiva entre dones i homes
 - 4.2.a.10. Un nou horari per una vida més plena
 - 4.2.a.11. Dissenyar un sistema públic de pensions i garantir l'autonomia personal com a condició de vida digna
 - 4.2.a.12. El dret republicà a l'habitatge
 - 4.2.a.13. Lluita contra les desigualtats en salut
 - 4.2.a.14. L'escola catalana, l'escola de tots i totes
 - 4.2.a.15. Per a una Catalunya oberta i diversa
 - 4.2.a.16. Ciutadania digital catalana
 - 4.2.a.17. La cultura és la matèria primera de Catalunya
 - 4.2.a.18. Un model energètic més sostenible, més eficient i democràtic
 - 4.2.a.19. Nou model de gestió de les grans infraestructures viàries i ferroviàries
 - 4.2.a.20. L'ecologia, la protecció del territori i del medi ambient
 - 4.2.a.21. La seguretat i protecció civil
 - 4.2.a.22. Administració propera a la ciutadania i als territoris
 - 4.2.a.23. Acció cooperativa amb el món local
 - 4.2.a.24. Un nou model de gestió del bosc

4.3 Fer República des del Consell per la República

4.4 Fer República des dels ajuntaments

- 4.4.a Els ajuntaments republicans, un baluard per a la defensa de la democràcia i la sobirania
- 4.4.b Barcelona i l'Àrea Metropolitana
- 4.4.c Les polítiques republicanes des dels ajuntaments
- 4.4.d Fer municipi des dels principis republicans
- 4.4.e La unitat del municipalisme
- 4.4.f País Valencià, Illes Balears i Catalunya Nord

4.5 Fer República des de la ciutadania

- 4.5.a Una ciutadania compromesa per guanyar espais de sobirania
- 4.5.b L'aliança democràtica pels drets i les llibertats
- 4.5.c Gran diàleg constituent

4.6 Compromís per la República Catalana

5. LA REPÚBLICA QUE FAREM

5.1 Una República Catalana

- 5.1.1 Una República orientada als Països Catalans
- 5.1.2 Una República Catalana per conuiu en fraternitat amb els pobles d'Espanya

5.1 Una República emprendora i amb treball digne

- 5.2.1 Una República emprendora de prosperitat compartida
- 5.2.2 Un sector agrari fort per una alimentació de qualitat i saludable
- 5.2.3 Economia blava i un sector pesquer sostenible, modern i competitiu
- 5.2.4 L'empresa, motor d'una economia productiva, innovadora i solidària
- 5.2.5 Un model comercial equilibrat
- 5.2.6 Un turisme sostenible i de qualitat
- 5.2.7 Un mercat més democràtic i conscient
- 5.2.8 Una universitat capdavantera per a una República avançada
- 5.2.9 La recerca com a impuls econòmic i social de la República
- 5.2.10 La transferència de coneixement com a generadora d'oportunitats
- 5.2.11 La innovació al servei de la ciutadania
- 5.2.12 Una República amb treball digne i pensions sostenibles
- 5.2.13 Un model català de relacions laborals
- 5.2.14 Un sindicalisme fort compromès amb les treballadores i els treballadors garantia d'una República amb cohesió social

5.3 Una República de benestar amb drets i oportunitats per a tothom

- 5.3.1 Una República democràtica amb una ciutadania lliure i compromesa
- 5.3.2 Una República laica amb llibertat de consciència
- 5.3.3 Una justícia independent garantia dels drets i les llibertats per a tothom
- 5.3.4 Una República feminista amb igualtat efectiva entre dones i homes
- 5.3.5 Una República emancipadora del jovent
- 5.3.6 Una República Catalana per a una societat diversa
- 5.3.7 Una República respectuosa amb la diversitat sexual i de gènere
- 5.3.8 Un sistema de salut i social integrat i universal
- 5.3.9 Una República de benestar que redistribueixi la riquesa
- 5.3.10 L'esport per a una societat saludable i cohesionada

5.4 Una República culta que aposti per l'educació

- 5.4.1 Catalunya, República cultural
- 5.4.2 Un projecte educatiu de país
- 5.4.3 El català, llengua vertebradora d'una societat plurilingüe
- 5.4.4 Un espai de comunicació per a una ciutadania lliure i informada
- 5.4.5 Una República amb memòria democràtica

5.5 Una República sostenible i amb equilibri territorial

- 5.5.1 Una administració pública republicana: propera, eficient i transparent
- 5.5.2 Un model de seguretat integral al servei de la ciutadania
- 5.5.3 Un territori equilibrat i ben connectat
- 5.5.4 Un model mediambiental sostenible, integral i innovador

5.6 Una República europea compromesa amb els drets humans

- 5.6.1 Una República europea implicada en la governança global
- 5.6.2 Una República solidària compromesa amb la pau i els drets humans

PRESENTACIÓ

El text de la ponència de la Conferència Nacional que teniu a les mans havia d'inscriure's, inicialment, d'acord amb les previsions que s'havien fet abans del desenllaç de l'*Octubre català*, en un context plenament constituent que s'ha vist greument alterat pel greu retrocés dels drets civils i les llibertats democràtiques. Les circumstàncies, malauradament, ens forcen a haver-la de celebrar en una conjuntura molt condicionada per l'existència de persones preses i exiliades polítiques i l'ofensiva de l'Estat espanyol contra les institucions catalanes i les persones partidàries de la República Catalana. El fet que el president d'Esquerra Republicana, Oriol Junqueras, i la secretària general, Marta Rovira, no puguin assistir al ple de la Conferència, l'un empresonat i l'altra a l'exili, n'és la mostra més dolorosa, com ho és l'absència de totes les companyes i companys represaliats i perseguits.

Tot plegat, davant la constatació que ens trobem en un canvi d'escenari en el camí cap a la República Catalana, lluny de fer perdre sentit a la Conferència fa que, probablement, en guanyi encara més. El document, doncs, neix de la necessitat compartida per la militància d'Esquerra Republicana i de bona part de la gent d'aquest país que treballa per la independència de donar resposta als reptes que ens cal abordar en aquesta nova etapa. Amb tot, atenent a la bona feina que havíem fet amb vista al *procés constituent*, hem decidit incloure com a cloenda del document un apartat, *La República que farem*, elaborat –i ja debatut i donat a conèixer públicament– amb anterioritat al referèndum de l'1 d'octubre. I ho fem, sobretot, entenent que el gran diàleg constituent que s'ha de fer durant aquesta legislatura continua sent, i amb molt d'orgull, la nostra millor carta de presentació en clau republicana.

Cal fer un esment a les limitacions naturals d'aquesta ponència que presentem. Encara que es tracta d'una Conferència Nacional, les necessitats que ens porten a debatre aquest document estan molt condicionades per les vicissituds polítiques que ha viscut durant aquests anys el Principat de Catalunya. Això provoca, inevitablement, que la realitat del País Valencià, les Illes Balears i la Catalunya Nord no estigui prou reflectida en aquest text. Cal aclarir, però, que ja fa un temps que hem anat albirant que la nostra via per a la construcció nacional passa pel màxim respecte a la voluntat i cultura política de cadascun dels territoris que formen els Països Catalans i que Esquerra Republicana s'ha anat adequant estatutàriament a aquesta premissa. Per tant, aquestes mancances seran resoltes en la mesura que les federacions territorials d'Esquerra Republicana al País Valencià, a les Illes Balears i a la Catalunya Nord convoquin les seves respectives ponències polítiques, que seran, com no pot ser d'altra manera, assumides pel conjunt de l'organització.

No en tinguem cap dubte: encara que no s'hagi pogut materialitzar en República Catalana la declaració política d'independència, hem fet avançar com mai el moviment vers la seva implementació. El 8 d'abril del 2014 el Congrés dels Diputats no va admetre a tràmit la proposició de llei defensada per Marta Rovira, Jordi Turull i Joan Herrera en representació del Parlament de Catalunya per celebrar un referèndum sobre la independència pactat. Aquesta negativa del Regne d'Espanya va aguditzar el conflicte amb Catalunya iniciat amb la sentència del Tribunal Constitucional modificant l'Estatut. El Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana al debat d'investidura de Mariano Rajoy del 2016 va advertir-lo que la criminalització de la victòria

independentista del 27 de setembre del 2015 no ens deixava altre camí que la desobediència civil, i que l'estratègia repressiva comportaria el retorn de les preses i presos polítics a Espanya. Va assenyalar que era l'últim recurs per defensar els seus drets inalienables, el camí que havien seguit mahatma Gandhi a l'Índia, Martin Luther King a Alabama o Nelson Mandela a la Sud-àfrica de l'apartheid. L'Estat espanyol està completament deslegitimant a ulls de bona part de la ciutadania i de l'opinió pública europea.

Els conflictes democràtics segueixen tres fases: una primera de confrontació, una segona de propostes encara confrontades i una tercera de resolució del conflicte. Els fets d'octubre van representar la màxima expressió del xoc entre la majoria republicana catalana i l'Estat espanyol. Aquest va optar per abusar de la seva força i es va imposar contra un poble pacífic i indefens. Tanmateix la brutalitat policial contra la ciutadania que feia cua per votar i la brutalitat judicial de considerar un moviment de desobediència pacífica com una rebel·lió violenta ha dotat d'una dimensió europea el nostre conflicte amb l'Estat espanyol i ocupa les portades dels mitjans de comunicació de tot el continent.

La nostra ja no és només la causa de la República sinó també, cada cop més, la causa de la democràcia i la llibertat. Seguim avançant malgrat no haver fet encara el cim, però hi tornarem amb força i energia renovades. El nostre pensament, mentrestant, és amb l'Oriol i la Marta, i amb la resta de companys i companyes –Dolors Bassa, Toni Comín, Carme Forcadell, Raül Romeva, Meritxell Serret–, així com també amb la resta de persones preses i exiliades –Carles Puigdemont, Joaquim Forn, Clara Ponsatí, Lluís Puig, Jordi Turull, Josep Rull, Jordi Sánchez i Jordi Cuixart–, que, en situació de llibertat, serien amb nosaltres participant en els treballs d'aquesta Conferència Nacional d'Esquerra Republicana.

1. SOM REPÚBLICA

1.1 Valors i principis d'Esquerra Republicana

La denominació fundacional d'ERC no va ser atzarosa ni guiada per consideracions estètiques. En les condicions polítiques de l'època, tenia voluntat descriptiva: Esquerra, Republicana, de Catalunya. Volia facilitar el reconeixement i les identifications amb perfils i idearis d'ampli arrelament social. Buscava la claredat en la definició política. Som un partit amb valors republicans, que tenim com a objectiu ineludible la consecució de la República Catalana.

1.1.a Hem estat i Som, genuïnament, un partit d'esquerres

Majoritàriament som d'extracció popular, obrera i pagesa, gent de la menestralia i del conjunt del poble treballador. I hem tingut històricament l'adhesió de moltes dones i homes emprenedors i empresaris d'ideologia progressista, i professionals liberals, artistes i intel·lectuals. Recentment també s'han acostat al nostre projecte els nous catalans i catalanes, persones vingudes d'altres països d'arreu del món, que ens aporten visions noves i necessitats renovades.

Aquesta condició de ser un partit d'esquerra no dogmàtica, de vocació socialdemòcrata i que incorpora el millor de les tradicions socialista i llibertària és un pilar constitutiu de la nostra visió del món i del país, el punt de partida de la nostra consciència i de la nostra concepció política. El compromís amb la justícia i la lluita contra les desigualtats són el nostre fonament i la nostra prioritat, per davant de qualsevol mena d'ordre que obstrueixi l'accés igualitari als beneficis del progrés.

Ser d'esquerres determina el nucli ètic de les nostres concepcions i actuacions. Fixa la nostra voluntat de servir la majoria i el nostre lligam amb la gent treballadora, víctimes del règim del 78 com en el passat ho han estat altres règims, que dona sentit global a la nostra intervenció política. Sempre preservarem l'interès col·lectiu de la pressió dels qui ens volen imposar el seu caràcter particular i egoista.

1.1.b Som un partit republicà i laic i, en conseqüència, radicalment demòcrates, pacifistes, internacionalistes, feministes i ecologistes

Ser republicans i republicanes expressa la nostra filiació amb la tradició racionalista i amb l'humanisme il·lustrat, que té en la defensa de la llibertat (de les persones i dels pobles), en la igualtat de drets, en la justícia social, en la fraternitat i la sororitat els principis inspiradors del model social que volem construir, així com també en la tradició del republicanisme federal, entès com la construcció de formes de govern de baix a dalt, lligat a la nostra vocació municipalista.

La nostra convicció democràtica no es limita als procediments formals de representació i delegació mitjançant el vot, sinó que comprèn totes les formes de participació política i d'assumpció de

responsabilitats socials. Esquerra es confirma com un partit de base assembleària que es compromet que els i les seves membres participin en el procés de presa de decisions al nivell més ampli possible, a través de tots els mitjans, incloses, si s'escau, les més modernes tecnologies de la informació. Les nostres formes de lluita política són sempre pacífiques i incorporen explícitament els límits establerts per la ideologia i la pràctica eticopolítica de la no-violència. El compromís que assumim amb la igualtat de gènere parteix del reconeixement absolut del dret de les persones a triar i vindicar la seva condició i requereix un treball permanent contra les discriminacions masclistes, d'orientació sexual i d'idees en totes les seves formes, d'igual manera que refermem el nostre compromís en favor de la construcció d'una República laica que garanteixi la llibertat de consciència i el respecte a totes les creences.

Fem política per modificar un ordre social que, en comptes de facilitar la cooperació, perpetua les desigualtats, la dominació, la imposició i l'acumulació de la riquesa en poques mans, raó per la qual és fonamental aspirar a socialitzar-la de manera equitativa. Fem política perquè tenim el convenciment de la capacitat col·lectiva transformadora dels grups humans, exercida mitjançant l'acció política democràtica i adreçada al gaudi compartit dels beneficis del progrés. Fem política per contribuir al respecte per la diversitat i la pluralitat de les persones –i per les seves identitats i identificacions– i per fer operatiu el nostre respecte pel medi natural i el compromís ecològic en la utilització dels seus recursos aspirant a una societat de baix o nul impacte ambiental. Fem política perquè és l'únic instrument de transformació, i de contrapoder, que tenen les classes populars.

1.1.c L'escenari primordial de la nostra acció: els Països Catalans

Pensem i volem la nació sencera –els Països Catalans–, entesos com a parts d'un mateix poble, i per això tenim presència orgànica com a partit a Catalunya, al País Valencià, a les Illes Balears i a la Catalunya Nord. I sabem que la nació completa només podrà tenir una expressió política compartida per l'assumpció democràtica de cadascuna de les parts. Per això treballem en i amb totes aquestes parts, però no n'ignorem –ni permetem que ningú en substitueixi– la voluntat expressa. Només hi haurà projecte compartit si cada part, lliurement, ho vol. El seu dret a decidir i la seva sobirania són equivalents. A l'Aran, també mantindrem aquests paràmetres d'actuació tot i no tenir una presència orgànica i institucional gaire important; haurem de redoblar els esforços.

Mentrestant, Esquerra Republicana treballa per reconstruir els vincles que l'Estat espanyol i francès han maldat per esborrar entre els nostres països i per fer efectiva la cohesió i la cooperació en àmbits com la cultura, els mitjans de comunicació, l'economia i en tots els que sigui possible incidir.

No separem els nostres objectius polítics dels procediments que estem disposats a emprar per a l'obtenció de la sobirania, sempre que sigui per vies democràtiques i en absència de violència. I defensem el nostre dret a prendre els Països Catalans com a espais històrics i polítics específics de referència, susceptibles d'esdevenir la plataforma d'un nou reconegut subjecte històric i polític europeu. Un subjecte col·lectiu, els Països Catalans, amb voluntat de construir una societat avançada, socialment cohesionada i equilibrada, justa i democràtica, culta i oberta, compromesa amb el respecte a la diversitat, la pluralitat de valors i perspectives i un ferm compromís per les reduccions dels impactes sobre el planeta. Una nova mena de nació global que troba en la República els instruments jurídics i institucionals més adequats per poder protegir i donar continuïtat

a la seva sobirania, a la seva plena capacitat de decidir, al mateix nivell que les altres nacions i pobles d'Europa. Per això, doncs, en un context d'interdependències globals, som també independentistes. Esquerra Republicana mai renunciarà a la independència com a mitjà per aconseguir la República Catalana.

2. LA PRIMAVERA REPUBLICANA

2.1 La República Catalana, un projecte per al segle XXI

A l'hora de formular el projecte de la República Catalana hem d'ampliar la mirada més enllà de la conjuntura i de la repressió que patim. No vivim aïlladament del món ni podem dissenyar polítiques al marge dels grans reptes que afronta la humanitat en aquesta època de canvis profunds, en tots els ordres. Justament, una part de l'èxit de les nostres propostes dependrà de la capacitat de connectar els nostres objectius històrics i polítics específics, locals, amb els reptes socials i polítics del conjunt de la humanitat.

Les simplificacions metodològiques i els determinismes unidimensionals que pretenien explicar-ho tot han estat en la base de molts errors d'anàlisi i de moltes experiències emancipadores que han acabat fracassant. La política no és una ciència exacta ni una tècnica precisa que, ben aplicades, garanteixin resultats. La política del segle XXI està profundament influïda pel predomini de les concepcions neoliberals de l'economia i la societat, posades en pràctica especialment a principis dels 80 pels governs britànics i nord-americans de Thatcher i Reagan respectivament. I, complementàriament, per les interferències constants que actuen en els processos de conversió de la informació en coneixement tot dificultant la distinció entre la realitat i els seus espectacles ficticis. En aquestes condicions, les polítiques més ambicioses i innovadores es reconeixen cada vegada més per la seva capacitat d'abordar la complexitat desbordant de les societats amb humilitat, voluntat de rigor i compromís.

2.1.a La República com a instrument de transformació política dels reptes globals

Assumim el repte històric i polític de la construcció de la República per la via de la independència i l'exercici del dret a l'autodeterminació en una era marcada per múltiples dependències i interdependències entre tots els actors internacionals i per l'impacte de factors que queden fora del nostre abast i control però que ens poden afectar decisivament. Al costat de grans conquestes tecnològiques que no paren de proporcionar noves oportunitats i reptes socials, trobem també amenaces efectives com el canvi climàtic, l'exhauriment de recursos fonamentals, el risc de noves pandèmies, l'efecte de pol·luents persistents o el desencadenament de conflictes bèl·lics que ja han provocat desplaçaments forçats i massius de població; i l'amenaça de conflictes globals amb armes de nova generació (químiques, biològiques...). I amenaces al model social com la pobresa, l'envelliment, la pèrdua de qualitat del treball per l'excés de temporalitat, la pèrdua de poder adquisitiu de les persones treballadores i la necessitat de garantir el respecte a la privacitat individual, així com la pèrdua de capacitat de generar recursos suficients per part de l'Estat per

afrontar els reptes de la protecció social, extrem que atempta contra la base del model, i que requereix un nou contracte social en el marc d'un model en què l'economia està al servei de les persones i on l'Estat en protegeix i preserva els drets.

Vivim una època de transició accelerada cap a un capitalisme informatiu, liderat pel sector financer i grans conglomerats tecnològics que han anat ocupant els sectors estratègics del que presenten com la nova economia o societat del coneixement. Es tracta d'una usurpació del públic pel privat, amb la creació d'un capitalisme d'estat, que mitjançant l'acumulació de riquesa i l'acaparament del poder polític prostitueix fins i tot el concepte mateix de capitalisme i lliure mercat. Amb la globalització econòmica apareix una nova forma, més complexa i menys visible, de la vella contradicció entre treball i capital. La creixent distància en la distribució de la riquesa total entre la part corresponent als salaris i la que es converteix en benefici n'és la millor mesura. Aquest fenomen, al mateix temps, fa encara més urgent la construcció d'alternatives polítiques progressistes que es plantegin com a objectiu central l'enfortiment del poder democràtic i de la capacitat per regular i limitar el poder econòmic global que avui actua sense control real. Els seus increments de productivitat no només no han limitat les desigualtats, sinó que, ara per ara, les han eixamplat. Mentrestant, es va desplaçant el treball rutinari tradicional encara indispensable per a la creació concreta del valor d'ús i moltes persones, a tot arreu, veuen limitades les oportunitats laborals i l'accés a una vida digna. L'enginyeria de *software* evolutiu, la robotització, les aplicacions de les biotecnologies i les nanotecnologies, el disseny de nous materials i la intel·ligència artificial van desenvolupant-se acceleradament i proporcionant arguments per imaginar futurs carregats de possibilitats, però, alhora, no tenim garantit que atenguin els interessos de la majoria de la població mundial. Compta més el rendiment del capital, el domini del mercat, el benefici immediat, mentre se solen ignorar els costos ambientals, els costos socials, els costos econòmics de la discriminació de gènere o els efectes a llarg termini.

Vivim alhora en una era en què la pèrdua de sobirania de les persones i la societat se significa amb una galopant pèrdua de drets. Sobirania individual, amb la progressiva pèrdua de capacitat per decidir de quina forma participem en un mercat de treball que no garanteix sempre els drets més elementals, però també sobirania col·lectiva, que s'expressa amb una pèrdua de sobirania dels estats per decidir la seva política social en el marc de restriccions en matèria de política fiscal i financera de la UE que imposen restriccions en matèria d'inversió social. Retornar la sobirania social a les persones i als col·lectius ha de ser un eix vertebrador de les polítiques republicanes.

En el nou ecosistema polític, condicionat per les noves formes de connectivitat i de circulació de la informació, i per la preponderància creixent de la fragmentació social afavorida per la manipulació informativa, hi proliferen els populismes. Els nous dispositius de connexió i d'accés a la informació i als continguts audiovisuals no només han estat i seran encara més el principal factor de canvi de les formes de vida i de les relacions socials, particularment de la generació més jove, sinó que també han modificat la manera de relacionar-se tant amb partits com amb institucions. En aquest sentit, els partits han de poder donar resposta, cada cop més, a les múltiples i simultànies inquietuds de la ciutadania. També són i seran una peça clau de les noves formes de discriminació d'arrel econòmica i cultural, mentre augmenta l'envelliment de la població occidental, que exerceix una enorme pressió sobre les pensions, els sistemes assistencials i les dones, que són qui assumeix la major part de les cures familiars, i el jovent, que veu retardada una emancipació plena d'obstacles i de difícil satisfacció. Ens enfrontem, doncs, a grans reptes. Però disposem, alhora, de

molts instruments que els poden convertir en oportunitats, si disposem dels projectes polítics transformadors adequats i de la determinació de fer-los efectius.

L'arrencada del segle XXI ha mostrat les dificultats per condicionar, des de la política i des de la preocupació per l'interès general, el model de desenvolupament tecnològic, l'establiment de prioritats en la recerca o la fixació d'objectius per a les seves aplicacions. Hi ha coincidència a destacar que els efectes del canvi tecnològic –especialment el creuament entre la informàtica, la digitalització, les telecomunicacions i l'audiovisual– han estat un element central del canvi en l'economia, en la política, en l'educació i en la cultura. Necessitem, doncs, més que en qualsevol etapa històrica anterior i també a Catalunya, una política intel·ligent que s'imposi escoltar la ciència i el coneixement i que, en contrapartida, aconseguixi que la ciència assumeixi l'agenda de les prioritats polítiques com a referència principal dels seus programes de desenvolupament. Ho necessitem perquè ens ajudi a determinar quina mena de societat volem i podem ser, quin lloc aspirem a tenir en la nova divisió internacional del treball, quina mena de vincles i dependències amb els altres països voldríem tenir, quin model energètic ens convé, quines especialitzacions productives ens permet el territori –comptant que no sempre la tecnologia ens permetrà la reparació dels abusos comesos contra la natura–, com aprofitem col·lectivament i de manera consensuada la diversa composició humana del país, els reptes de les desigualtats socials i de gènere, com encarem la nostra posició geoestratègica mediterrània, etc. Aquesta política culta requereix el valor identitari per tal de no esdevenir submissió a un marc global bombollístic, allunyat de la població concreta.

2.1.b El republicanisme independentista com a moviment catalitzador

El projecte de la República ha servit per caracteritzar, canalitzar i precisar els objectius polítics del moviment independentista català. L'independentisme ha ocupat la centralitat política del catalanisme i és el moviment social més ampli i organitzat a la Catalunya d'avui. Però, des de la seva pluralitat interna, el gruix de l'independentisme no es limita a demanar per Catalunya el poder polític, econòmic o cultural que correspon als estats sobirans en el context europeu per tal d'implementar una altra economia, una altra política, una altra societat i una cultura i comunicació més obertes, democràtiques i feministes. En definitiva, demana un nou contracte social.

L'acceleració i l'envergadura del "procés" català cap al reconeixement ple de la sobirania nacional i cap a l'homologació com a subjecte històric i polític han coincidit amb la crisi econòmica internacional i amb els seus efectes locals, empitjorats per la pressió extractiva i recentralitzadora de l'Estat espanyol. Però, encara més que aquests poderosos factors conjunturals, l'emergència política recent del republicanisme independentista, llargament covada, és l'expressió política i, alhora, la palanca de canvi més completa d'una transformació profunda de l'estructura social del país. Podem identificar les arrels del conflicte català en la contradicció oberta i creixent entre la demanda de reconeixement polític formulada i sostinguda un i altre cop per la societat catalana i el projecte d'Estat dissenyat i aplicat per les forces polítiques dominants a Espanya. Un model d'Estat impulsat primer pel nou socialisme de la gestió més que de la transformació i després pel PP hegemònic i dretanitzat d'Aznar. Un Estat en construcció que implicava l'assimilació progressiva de la "diferència" catalana i la concentració de poder econòmic i polític a la renovada "gran capital" en què Madrid s'anava convertint. Un model d'Estat, també, que buscava fer-se un lloc en l'economia

global i en l'Europa dels vells i grans estats encapçalada, en aquells anys, per Alemanya, França i el Regne Unit.

Però la contradicció de fons creix també en el nou entorn nascut a partir de la incorporació a l'OTAN i de l'entrada a la Unió Europea del 1986. D'una banda les elits dominants a l'Estat es veuen reconegudes i estimulades en el seu projecte recentralitzador a cavall de la pertinença al nucli central de poder europeu i la solidaritat interestatal que se'n deriva. De l'altra veiem com la societat i l'economia catalana trenquen gradualment i progressivament amb la vella equació que les feia objectivament dependents de l'Estat espanyol segons el suposat equilibri compensador entre dèficit fiscal entès com a natural o inevitable i superàvit comercial consolidat en relació amb el conjunt de l'Estat, un equilibri coherent amb els respectius models productius i estructura empresarial. A partir del 1986 la Unió Europea és cada cop més l'espai econòmic i social on desplegar amb potència i naturalitat la nostra personalitat. L'emancipació psicològica es produeix abans que la ideològica o política i neix de forma quasi espontània en paral·lel amb l'obertura a Europa i al món de la nostra economia industrial i de serveis avançats. En altres termes, per què seguir lligats a un Estat que no ens reconeix i del qual només rebem notícia en tant que injustícia fiscal i reducció al mínim de poder polític i capacitat de decisió real, si el nostre espai econòmic i les nostres empreses se saben ja plenament europees i internacionals?

A Catalunya, d'ençà com a mínim de la transició i en el transcurs de dues generacions, en resposta a la inacció i la manca de projecte nacional de les classes dirigents tradicionals, s'ha anat configurant un nou bloc social històric de base popular. Hi coincideixen classes mitjanes treballadores i la classe obrera. Emprendedores autònomes, petits o mitjans empresaris, treballadors i treballadores de la indústria o els serveis, professionals liberals i de la cultura, gent dels serveis públics de sanitat o d'ensenyament. Gent jove i gent gran. De tota mena d'origens socials i procedències culturals. Persones inquietes, formades, informades, viatjades, responsables i decidides a prendre la iniciativa política per defensar els seus drets i llibertats. De fora estant s'ha parlat, sobretot, de moviment de les classes mitjanes. Però no és tant una qüestió de condició econòmica com de la determinació de disposar de tots els atributs de civilitat i ciutadania. Aquesta mena de nova menestralia, complexa i diversa, connecta amb les inquietuds socials, la vocació innovadora i transformadora del model econòmic i la tradició popular associativa i d'autoorganització que ha caracteritzat la modernitat a Catalunya des dels inicis de la revolució industrial, degut, en part, a l'absència d'estat propi. Aquest conglomerat de base popular ha anat guanyant desimboltura i capacitat organitzativa mentre anava consolidant una cultura política teixida al voltant del dret a decidir i una permanent reivindicació de protagonisme polític. Per aquesta via, aquest emergent bloc social i històric, veritable actor principal del "procés", s'ha desconnectat d'aquelles elits econòmiques, polítiques o mediàtiques –que viuen amb evident incomoditat el nou escenari polític català–, i les ha desbordat. Com a conseqüència d'això, les classes dirigents tradicionals i els seus aliats no són els protagonistes del procés. Les i els seus representants més significats en són actors hostils, o hi assisteixen com a incòmodes i escèptics espectadors. En els moments de canvi social, cultural i polític han estat les classes populars les que n'han fixat el rumb i els objectius. Ara vivim un d'aquests moments. Per això l'expressió política dels canvis socials profunds que comentem han pres la forma d'una revolució democràtica que promou l'aprofundiment en diferents sobiraniaes.

2.1.c El canvi d'hegemonies de baix a dalt

Aquesta transformació estructural està produint un desplaçament de l'hegemonia social a Catalunya que busca trobar les expressions polítiques que li permetin establir noves formes de distribució i institucionalització del poder. La creació d'un nou estat per l'impuls de la majoria popular en seria la culminació. Per això, encara que el moviment del 15-M, el moviment de lluita entorn de les retallades i el moviment per l'estat propi no han estat protagonitzats per actors socials completament coincidents, el context de crisi i malestar en què s'han consolidat aquests corrents de contestació és el mateix. I sembla clar que la confluència ideològica i de projecte és cada cop més factible, tot i els aspectes pendents de clarificar del moviment, malgrat la penetració del discurs nacionalista espanyol a molts barris populars metropolitans.

Tant ara com als anys setanta del segle passat, l'impuls de la política a Catalunya va de baix a dalt, no de dalt a baix, a través d'un moviment pacífic democràtic inclusiu. I aquesta vegada l'empenta democratitzadora té un caràcter més propositiu, més enfocat i més desacomplexat. El distanciament experimentat a Catalunya entre l'*establishment* –que només té l'Estat espanyol com a referència de poder polític per protegir els seus privilegis– i la nova menestralia s'inscriu en un fenomen més general: la creixent distància observable arreu entre les elits polítiques o econòmiques i el conjunt de la població. Distància que es manifesta en tot, però particularment en la diferent percepció de la realitat i en els llenguatges que pretenen expressar-la. Mentre la població ha patit i pateix els efectes concrets d'una severa crisi econòmica, social i institucional, bona part de les elits globals, europees, espanyoles o catalanes continuen instal·lades en una visió abstracta de la realitat que s'entossudeixen a descriure i a interpretar amb argot tecnòcrata i de la qual s'aprofiten de manera extraactivista. Sovint, aquesta distància i la incapacitat de les esquerres convencionals de superar-la han facilitat l'aparició de populismes. També, amb perfils propis, a Catalunya i Espanya. En el cas espanyol, amb un populisme amb vernís liberal (Ciutadans), que, tot i jugant amb l'ambigüitat ideològica, no dubta a flirtejar amb l'extremisme de dretes. A Catalunya, tot i la consolidació electoral de C's, la centralitat política l'ocupa de manera clara el sobiranisme progressista.

2.1.d Una identitat projecte basada en la inclusió social i el dret a decidir

La rotunditat de la desconexió entre la política catalana i la política espanyola també s'explica, però, per l'evolució divergent del catalanisme i de l'espanyolisme. La involució del règim espanyol ha estat contestada des del catalanisme, d'ençà de finals dels anys noranta i, sobretot, després del 2005, mitjançant una revolució conceptual al voltant del dret a decidir i de la mateixa noció de pertinença nacional, que ha superat el llast del romanticisme essencialista propi dels nacionalismes tradicionals i ha recuperat i modernitzat la tradició del catalanisme com a projecte democràtic i republicà. El catalanisme ja respon de manera majoritària a l'esquema d'una identitat projecte. Es tracta d'un projecte inclusiu que es basa en els drets civils i es reconeix inacabat, d'un procés obert; d'un país en construcció permanent. Ha quedat superada la voluntat de reconstrucció nostàlgica d'un passat més o menys enyorat i mitificat, d'una idea de nació tancada i definida a priori. Així doncs, sobre la base de la reivindicació cultural i lingüística, les cinc línies de força més rellevants del catalanisme d'aquest segle XXI són el seu caràcter democràtic (dret a participar, a decidir i a construir des de baix), el seu caràcter social (projecte col·lectiu i inclusiu), el seu caràcter transversal (diversitat i complexitat interna com a punt de partida), el seu caràcter pacífic (grans mobilitzacions cíviques) i el seu caràcter feminista. El projecte sobiranista es proposa consolidar un

model democràtic sòlid per a un país socialment equilibrat i avançat que esdevingui motor i referent econòmic, social, polític i cultural del sud d'Europa. Per això la construcció de la República suscita un suport tan ampli.

Un dels aspectes més rellevants d'aquest nou projecte social i polític consisteix a plantejar sobre noves bases la relació entre els diferents territoris dels Països Catalans. Podria ser que en els pròxims anys aquestes relacions experimentin canvis més intensos, ràpids i positius del que ara mateix sembla imaginable. La nova realitat que es dibuixa amb una pròxima República Catalana apunta vers aquests canvis i, alhora, obliga a reconsiderar la idea d'uns Països Catalans entesos com un estat nació convencional. Així, haurem de començar a pensar-los, més aviat, com una nació d'estats, és a dir, com a repúbliques que s'interrelacionaran des de les respectives sobirànies. Les primeres vies per assajar aquest nou tipus de relació són, evidentment, l'economia, la llengua, la cultura, la mobilitat i el medi ambient. No hi ha motiu per descartar que, quan aquestes relacions hagin madurat prou, no es pugui tornar a plantejar la unió dels diversos territoris sota el paraigua d'un estat federal o confederal, si aquesta opció es considera beneficiosa per al conjunt de la nació.

L'independentisme d'esquerres no es proposa la construcció d'un estat nació amb capacitat de poder actuar com un eventual instrument de dominació en mans d'una minoria. Ben al contrari, es proposa la construcció d'un sistema de poder de baix a dalt –la República– que constitueixi el blindatge institucional dels drets i les llibertats de la ciutadania i la garantia del compromís amb la justícia i la igualtat social. L'estat nació va ser concebut per les elits econòmiques i polítiques per consolidar el seu poder i institucionalitzar-lo d'una manera estable i durable. Les arrels econòmiques i polítiques del seu poder determinaven el model social que defensaven i la naturalesa de l'estat que anaven construint. Per això aquelles elits van recórrer a la cultura i al sistema d'instrucció i de comunicació de manera instrumental. Van partir de l'economia i la política per servir-se de la cultura com a recurs amb l'objectiu d'unificar la llengua i les formes d'expressió, la memòria històrica, les formes de reconeixement i el patrimoni compartit, i, al capdavant, la identitat. Identitat "nacional" única i distintiva, imposada, proposada des de l'Estat per tal de fer coincidir l'Estat, el mercat, el marc jurídic, la nació, la cultura i la identitat. Aquesta va ser la funció principal atorgada al conglomerat instrucció-cultura-art-premsa: delimitar i cohesionar l'espai social dominat.

Ara el republicanisme independentista és conscient que vivim un temps històric diferent del de l'estat nació, sota la iniciativa d'uns altres grups socials, i amb un propòsit d'hegemonia i unes prioritats històriques i polítiques radicalment oposades a les formes de dominació social de l'estat nació. Per això el moviment pel dret a decidir i per la República ha pres la forma d'una revolució democràtica. I per això situa la qüestió del model socioeconòmic, la defensa de les llibertats, la justícia social o l'impuls de la qualitat en la participació democràtica al centre de les seves preocupacions. Per no tornar a ser sota domini. En conseqüència, cada vegada és més clar que, en comptes de partir només de l'economia i la política per pensar el model social i de poder, caldrà tenir en compte elements com la cultura i l'educació per poder assolir els objectius fixats.

En contrast amb la renovació del catalanisme i la seva cultura política, en els darrers vint anys, l'espanyolisme hegemònic ha anat assumint els postulats d'un nacionalisme autoritari, uniformista i essencialista. El resultat és que els marcs interpretatius polítics i socials que resulten versemblants i convincents a la resta de l'Estat tenen ben poc crèdit a Catalunya; mentre que els marcs que avui tenen sentit per a la societat catalana ja són pràcticament incomprendibles per a l'opinió pública i

publicada de la resta de l'Estat. El nacionalisme espanyol ha perdut la batalla dels conceptes, de les idees i de l'imaginari simbòlic a Catalunya; i Catalunya ja no és reconeguda per Espanya tal com es veu a si mateixa. El nacionalisme de la FAES ha imposat i ha reforçat una determinada noció d'Espanya de diluir Catalunya en el relat de la nació espanyola, eliminant l'amenaça probable del contagi sobiranista al País Valencià i a les Illes Balears.

En contrast amb la tradició del catalanisme i la seva cultura política, que ha estat renovada amb les formulacions ideològiques del republicanisme, l'espanyolisme continua, de manera molt majoritària, en uns postulats autoritaris, uniformistes i essencialistes. Cal tenir present que la construcció nacional d'Espanya ha estat dominada, majoritàriament, per un vector orientat a la minorització o, fins i tot, a l'eliminació de la diversitat respecte a la matriu cultural castellana, un procés que s'ha adreçat tant contra la diversitat religiosa (expulsió de les comunitats jueva i musulmana, entre els segles XV i XVII), com també contra la diversitat cultural i política interna, reduint les identitats de matriu no castellana –com la gallega, l'asturiana, l'aragonesa o l'andalusa– a una simple nota de tipisme folklòric o, en el cas basc o català, intentant-ne l'eliminació de manera més contundent. Aquest procés d'expulsió de la diversitat i d'assimilació de la identitat nacional espanyola a la "castellanitat" explica l'agressivitat extrema d'aquest nacionalisme espanyol envers el projecte republicà a Catalunya, car posa en crisi alguna cosa més profunda que no pas la dominació d'un territori o d'uns recursos econòmics concrets, posa en crisi la mateixa visió que aquest nacionalisme ha projectat de la seva identitat nacional, una visió que acaba assimilada a la silueta d'un mapa quasi peninsular. Aquest nacionalisme espanyol, òbviament, ha perdut la batalla dels conceptes, de les idees i de l'imaginari simbòlic a Catalunya i Catalunya ja no és reconeguda per aquest nacionalisme espanyol de cap altra manera que com una part de la nació espanyola, sense cap diferència substancial amb la resta de comunitats autònomes. Aquest nacionalisme espanyol, teoritzat ara per la FAES, culmina l'evolució de les pitjors pulsions d'un procés de construcció nacional espanyol que arrenca fa més de cinc segles i que s'ha fonamentat, bàsicament, en la negació de la diversitat interna de les Espanyes i la sacralització de la "castellanitat" eterna d'Espanya.

En aquesta oposició de concepcions entre el catalanisme i l'espanyolisme s'obre una possibilitat de reivindicació i de reconeixement internacional, no pas pel fons sinó sobretot per les formes. Si Clinton va dir un dia que el món seria català o seria talibà, ara és el moment de mostrar encara amb més força que hi ha una "*Catalan way of doing things* (és a dir, la revolució)". D'altra banda, és important en aquest context no deixar al nacionalisme espanyol l'hegemonia dels símbols nacionals no reivindicatius, específicament, la bandera nacional –la senyera–, que ha esdevingut instrument de reivindicació de catalanitat espanyola per oposició a l'estelada. Correm el risc que aquelles persones que no s'identifiquin amb l'estelada com a eina de revolució democràtica i sí que senten estima profunda per la senyera siguin instrumentalitzades pel nacionalisme espanyol.

2.1.e Una nova majoria social: sobirania, equitat i democràcia

Els resultats electorals del passat 21-D, obtinguts en les condicions més adverses, indiquen que a Catalunya s'ha ordit una nova majoria social que aspira a fer efectives les llibertats nacionals i posar en marxa les transformacions socials necessàries; i que està disposada a assumir la direcció en la construcció del país. Hem d'assolir les eines necessàries per donar forma al projecte republicà. La

relació de forces tampoc està del tot decantada, però l'hegemonia i el lideratge social i polític ja no són a les mans de la minoria habitual. La manca de projecte de les minories dirigents tradicionals ha deixat un buit immens que, ara, sectors molt amplis de la societat catalana han decidit omplir pel seu compte. En el seu propi activisme –i en els nous moviments socials que inspiren– s'hi manifesten, sobretot, tres línies de transformació estretament interrelacionades: el reconeixement de la plena sobirania; el canvi cap a un model econòmic i social del bé comú que prioritzi els interessos col·lectius, la igualtat, la justícia i el medi ambient, i la implantació de nous mecanismes de participació política, objectius i valors. Aquest és el contingut substancial del nou salt modernitzador que hi ha a l'agenda política i que inspira el projecte republicà: l'assoliment de la plena sobirania, més igualtat social i més qualitat democràtica. Hi ha un clam estès a favor d'un gir de dignitat i d'una urgent operació d'higiene democràtica que permeti recuperar la confiança en una política i una administració pública impol·lutes, acabades d'estrenar.

Tot i el caràcter transversal i interclassista del sobiranisme, les classes populars n'han estat el motor, i això ha reforçat un desplaçament de la consciència ciutadana cap a posicions clarament progressistes. La inclusió en el nucli mateix de la reivindicació sobiranista –i en les campanyes de l'ANC, Òmnium i altres plataformes i entitats sobiranistes– de l'exigència d'una profunda regeneració democràtica i la transformació del sistema econòmic i social n'és l'expressió tangible. Aquest desplaçament de la consciència dels sectors socials més dinàmics constitueix una gran oportunitat per a les esquerres, en procés –també– de reorganització. La necessitat de proporcionar una resposta adequada a la demanda de noves formes de participació política interpel·la especialment unes esquerres involucrades en l'actualització general d'idearis i projectes, i en un procés de repensar les pròpies estructures organitzatives.

A diferència de l'elitisme noucentista, que va inspirar el darrer gran projecte burgès de modernització de Catalunya, el projecte republicà es pretén que sigui de caràcter democràtic, multitudinari i popular. Necessita redefinir la nació, amb l'ajuda d'eines d'estat, per poder respondre de forma inclusiva a la seva diversitat interna, a la seva nova "marca de classe" i a les condicions de la globalització en el curs de la construcció de l'estat. Aquest propòsit necessita un replantejament profund de les relacions entre el sistema polític i la societat civil. La ciutadania republicana, lliure i responsable ha de trobar canals de participació activa en la presa de decisions polítiques, més enllà de la delegació i la tria de representants. Cal, doncs, facilitar la tasca de les organitzacions cíviques, sindicals, empresarials, socials o culturals existents; i cal també facilitar nous instruments de participació que expressin l'apoderament d'un veritable "tercer sector" en la política. Tanmateix, cap objectiu de participació política serà efectiu si no s'incideix en les relacions de poder vigents en la nostra societat. La igualtat republicana requereix la no-dominació arbitrària de les persones i, en conseqüència, l'eliminació de les desigualtats econòmiques, socials i de gènere que llasten el futur de qualsevol col·lectivitat.

Una de les claus del nou republicanisme, el qual ha vertebrat el projecte d'Esquerra Republicana de Catalunya des d'un bon principi, és la proximitat entre les institucions o les administracions i el conjunt de la població. Sense aquesta proximitat, que facilita la reciprocitat –la circulació permanent i en totes les direccions de la informació i de les propostes–, l'espai públic es burocratitza, es dilueix i perd densitat. Aquesta proximitat es proposa avançar cap a un nou concepte plenament republicà: la coproducció, entesa aquesta com una metodologia de treball que situa la societat en pla d'igualtat amb el sistema polític i l'administració. Amb aquest nou marc, ha passat de ser una qüestió només

territorial per esdevenir, cada vegada més, una qüestió social, que exigeix l'assumpció plena de la complexitat i la diversitat territorial i social interna del país. Per això el projecte d'aquest republicanisme no és nacionalista sinó nacional; té una identitat composta que estem definint col·lectivament i es reconeix permanentment obert, permeable i inacabat. Aquesta concepció de la identitat projecte ens porta al paper central de la cultura –entesa en un sentit ampli, de conformació antropològica i civilitzadora de la vida en societat de l'ésser humà– com a punt de partida per procedir a repensar i reorientar el país, el seu model econòmic i social, els seus valors inspiradors i el seu sistema polític, impregnant tots els nivells de l'Administració i de les institucions per tal de no ser elements de bloqueig de la proximitat necessària.

2.1.f El feminisme com a lluita indissoluble i centre de l'agenda política republicana

El feminisme ha mostrat la seva capacitat de resiliència com a moviment de lluita pels drets socials de les dones i la construcció d'una nova societat basada en la igualtat d'oportunitats entre dones i homes i la fi de les desigualtats. El feminisme ha qüestionat sempre on resideix el poder, així com qui l'exerceix i sobre qui s'exerceix. Les dones han estat tradicionalment excloses tant de la política com del contracte social de la comunitat política. S'han de redefinir els espais de poder i redistribuir-los de forma equitativa entre dones i homes.

Al llarg del segle xx vam viure diversos moments de lluita feminista on es van aconseguir fites molt importants: des del dret a vot fins al dret al propi cos, i una progressiva legislació que d'entrada havia de ser garantia d'igualtat de drets entre dones i homes. Malgrat totes aquestes lluites, la realitat és que no hem assolit la igualtat real, ni legal. I les dones segueixen patint moltes situacions de desigualtat estructural com la bretxa salarial, els sostres de vidre, la falta de paritat als espais de representació o la violència masclista. Sense oblidar que el patriarcat no sols afecta les dones, també genera situacions de desigualtat i discriminació entre els homes. Actualment el moviment feminista es troba immers dins una nova onada de reivindicacions feministes protagonitzada per unes noves generacions de dones que volen viure en llibertat i sense violències. Per tot això, la República ha de ser per força feminista si vol tenir èxit. Dones i homes hem de construir-la junts, en igualtat de condicions i oportunitats.

La perspectiva de gènere ha de formar part de totes les polítiques que desenvolupem com a país. Cal anar més enllà de les polítiques d'igualtat, aplicant l'equitat de gènere a tota l'acció pública. Això és una oportunitat per al nostre partit, però també és la nostra responsabilitat. Cal garantir que el feminisme sigui un dels principis bàsics de la nova societat i que aquesta neixi, en la mesura del possible, amb molta més igualtat real i legal que l'actual.

2.1.g La cultura com a punt de partida

La cultura és el millor punt de partida per procedir a la revisió crítica de la pròpia tradició – tradicions– i empeltar-la de tradicions noves, debatudes i triades per les generacions actuals. La cultura conté els nostres llenguatges, l'educació i la comunicació, l'art, la ciència i la història. La cultura és el receptacle més inclusiu de la diversitat de les experiències de les persones que componen la nostra societat; i és també la suma de les expressions, reflexions, propostes i projectes que deriven d'aquelles experiències. La cultura conté els estils de vida, les sensibilitats,

l'energia i el talent creatiu, les perspectives, els relats, les formes de consciència i les tribulacions de tota la comunitat. Per això, per la seva transversalitat, per la seva capacitat alhora singular i aglutinadora, per la seva vocació totalitzadora, per la seva incomparable virtut d'anticipació i projecció de futurs possibles, val la pena dissenyar el projecte de la República des del debat obert de les idees i concepcions que facilita la cultura. Es tracta de concebre des de la cultura quina mena de societat volem bastir i compartir; i recórrer després a l'economia i la política per dur a terme de forma concreta els propòsits formulats.

Per tots aquests factors –projecte nacional obert i inclusiu, impuls popular, reconeixement de la pròpia diversitat com a punt de partida, voluntat igualadora, prioritat de les polítiques socials, canvi d'hegemonia, radicalitat democràtica, voluntat de partir de la cultura i el coneixement... –, el projecte del republicanisme independentista no només procura donar resposta a les aspiracions polítiques del sobiranisme català i les esquerres transformadores, sinó que s'adequa a les exigències i condicions que plantegen l'era global i les noves societats en xarxa. Catalunya és ara mateix un laboratori avançat d'experiències del canvi social i polític. La proposta del republicanisme independentista i d'esquerres pren en consideració, de bon començament, la necessitat de procedir a la redefinició de les concepcions de l'estat i de la nació que hem heretat dels segles XIX i XX i es representa com un marc teòric i polític útil per estimular el projecte més ambiciós de transformació socioeconòmica i d'aprofundiment democràtic que hi ha en marxa a Europa. I aquesta ponència hauria de donar resposta i, en la mesura del possible, precisar políticament l'estat actual d'aquest projecte.

2.2 La Unió Europea, un projecte en construcció

Des dels seus inicis, la construcció de la Unió Europea ha estat un projecte esperançador per crear un espai comú de la ciutadania europea d'acord amb els valors democràtics, la prosperitat econòmica, els drets socials, la pau i els drets humans. Tanmateix, en els darrers temps hem pogut constatar fins a quin punt el projecte europeu s'ha estancat i, en conseqüència, s'ha anat consolidant la imatge d'una Europa de "club d'estats i del capital", dirigits per un grup de tecnòcrates i elits governamentals, polítiques i econòmiques dels diferents estats membres, preocupats pels seus propis interessos. Una dinàmica que cal revertir.

2.2.a Motius per a la crítica a l'actual UE

El projecte d'ampliació i integració europea ha patit en els últims quinze anys contradiccions i obstacles en què s'ha constatat que aquesta integració dels estats es fa sovint contra la mateixa ciutadania que fa possible el projecte europeu i que ha derivat en l'afebliment de la idea federal i el retorn a la lògica interestatal. Com a exemple d'aquestes contradiccions, hi ha, entre d'altres:

- La posada en marxa de l'euro com a peça bàsica de la Unió va quedar limitada i afeblida per la resistència a dotar-lo de les eines necessàries per complir adequadament el rol d'espai monetari i econòmic central i complet (1999-2000).

- El fracàs del projecte de quasi Constitució europea amb el rebuig en sengles referèndums de països tan rellevants com França i els Països Baixos (2004-2005) per motius de nacionalisme estatal diametralment oposats al rebuig d'Esquerra Republicana.
- El procés d'incorporació, accelerat i sense garantir-ne la desitjada convergència amb els quinze estats que ja n'érem membres del grup de països de l'Europa de l'est resultant del desmembrament del bloc soviètic, que ha acabat generant més problemes de cohesió interna i, ara també, de qualitat democràtica (2006-2014).
- La feblesa institucional i econòmica d'aquesta Unió Europea massa desigual, amb una distribució competencial incoherent i amb un pressupost del tot insuficient (1% del PIB europeu) per desplegar les polítiques de cohesió i convergència interna que es feien necessàries i urgents. La manca de voluntat de la Unió Europea per assumir un rol actiu i positiu en la gestió dels conflictes bèl·lics desfermats, sobretot contra el poble palestí i a l'Orient Mitjà, fet que treu credibilitat a la UE com a actor internacional, sense capacitat d'exercir una diplomàcia única cap a països tercers i en què es produeixen respostes militars independents i descoordinades dels estats membres, amb risc d'efectes geopolítics incontrolats d'abast continental. En aquest sentit, l'auge del terrorisme gihadista al territori europeu, des de Madrid l'any 2004 fins a Barcelona el passat agost del 2017, incloent tantes ciutats de França, el Regne Unit, Itàlia, Alemanya..., revela una manca de competències reals de les agències europees de seguretat, que provoca disfuncions greus en la prevenció i neutralització del terrorisme i genera a les societats dels estats membres un sentiment d'inseguretat que ha esdevingut també un factor clar de replegament "nacional" i desconfiança respecte a la Unió Europea.
- La crisi financera desfermada als Estats Units el 2007 i convertida immediatament en crisi econòmica europea i mundial va comportar, en coherència amb l'hegemonia liberal conservadora i servint els interessos dels grans poders econòmics i financers, una profunda crisi social, un retrocés greu en els sistemes de protecció social i una acceleració en la tendència a la concentració de la riquesa i l'augment de les desigualtats, en el qual s'ha optat per un rescat dels bancs i no de les persones.
- L'absoluta incapacitat d'acollir els refugiats, que ha permès que la Mediterrània fos l'escenari d'una de les crisis humanitàries més greus que ha vist el sud d'Europa des de la fi de la Segona Guerra Mundial.
- La preponderància dels *lobbies* a l'hora de dictar les polítiques i la submissió a aquests per part del Parlament Europeu.

Són tots aquests factors i els efectes negatius de tot tipus que se'n deriven els que han dut a l'aparició i al creixement de l'euroescepticisme d'extrema dreta, l'antieuropeisme, la xenofòbia i les actituds explícitament contràries a l'acollida de refugiats i immigrants de totes les procedències, el menyspreu dels drets humans i el falsejament de la memòria històrica. Les conseqüències polítiques i econòmiques de tot plegat que anem registrant en els últims anys són abundants i d'una greu repercussió:

- El rescat financer dels països del sud d'Europa amb l'especial gravetat del cas de Grècia.
- La crisi de les persones refugiades amb el tancament de fronteres, els acords vergonyants amb Turquia, primer, i Líbia, després, per exercir la funció de control i contenció de l'arribada de nous ciutadans que fugien del conflicte de Síria i, cada cop més, de l'Àfrica subsahariana o del sud-est asiàtic.

- El Brexit, la primera gran crisi i l'evidència de fracàs significatiu en el procés d'integració europea, en el qual un dels grans estats membres, sobre la base de crítiques legítimes al funcionament de les institucions europees, decideix per voluntat popular "recuperar el control" i retornar a la seva tradicional aliança amb els Estats Units sense renunciar a un tracte d'avantatge en les seves relacions amb la Unió Europea.
- L'evolució cap a règims autoritaris, nacionalistes i xenòfobs de països tan rellevants com Polònia, Hongria i, en menor mesura, Romania, Bulgària, Eslovàquia i Espanya.
- La pèrdua de sobirania en relació amb el dret a decidir el model social i la inversió pública en polítiques socials, supeditant-les a les restriccions financeres i d'endeutament sense ponderar-les d'acord amb les realitats socials de cada Estat.
- La decebedora actuació de les institucions de la Unió Europea i dels seus alts càrrecs, davant l'actuació violenta de l'Estat espanyol, l'abdicació en la defensa enfront de la vulneració de drets civils i polítics de ciutadans europeus i la gairebé inexistent voluntat expressada fins ara de liderar un procés de mediació entre el Govern català i l'Estat espanyol.

2.2.b Malgrat tot, més Europa

Tot i les circumstàncies, cal deixar clara una constatació: sense la incorporació d'Espanya a la Unió Europea el 1986, el conflicte entre Catalunya i l'Estat espanyol no s'hauria pogut plantejar en els termes ni amb les formes amb què s'ha dut a terme en la darrera etapa. De fet i de dret, la pertinença europea ens situa en circumstàncies ben diferenciades i positives, especialment si les comparem amb les que eren vigents abans de la integració. Almenys en tres aspectes rellevants:

1) El marc institucional i legislatiu dels tractats europeus ens ofereix, malgrat els incompliments i les contradiccions internes que segueixen produint-se a l'Estat espanyol, un marc regulador obert i més favorable als interessos econòmics i socials de la ciutadania catalana.

2) L'evolució de l'economia catalana, en el sentit de substituir la dependència del mercat espanyol per una creixent presència als mercats europeus i mundials, ha acabat sent un factor decisiu per a una primera i prepolítica emancipació catalana. En efecte, l'entrada a la Unió Europea ha tingut com a conseqüència la progressiva desaparició d'un vell i conegut pacte no escrit però vigent durant llargs anys i mútuament respectat entre les elits catalanes i l'Estat espanyol: el de l'equilibri de magnituds econòmiques entre el dèficit fiscal de Catalunya envers l'Estat i el superàvit comercial obtingut per les empreses catalanes en el mercat espanyol.

3) En l'escenari obert pel conflicte català, pren un valor determinant el conjunt de regulacions europees que actuen en l'àmbit dels drets fonamentals, tant els polítics i personals com els de les llibertats d'expressió i de persecució pacífica d'objectius defensats democràticament. És aquest marc de principis i valors establerts el que ens permet esperar una més explícita protecció judicial europea enfront de l'arbitrarietat i la intervenció descarada del sistema judicial des del poder executiu espanyol.

Aquests factors d'entorn europeu els hem de valorar com netament favorables als nostres objectius. En canvi, podem també identificar en sentit contrari alguns elements que, en bona mesura, expliquen les posicions públiques de determinats responsables i portaveus d'institucions europees

de suport genèric i apriorístic a l'Estat espanyol en el conflicte polític amb Catalunya. Aquestes resistències europees a la proposta de la República Catalana en són un condicionant en tant que la seva virtualitat només serà efectiva en el marc d'un ampli reconeixement internacional.

D'altra banda, hi ha factors globals que fan d'Europa un projecte polític singular al món. En aquest aspecte, la construcció d'un espai polític comú ha de servir per reforçar una sèrie de valors, tot i els matisos propis de cada país membre, compartits a bastament. Entre d'altres:

- La democràcia
- La igualtat entre homes i dones
- El respecte per la diversitat d'orientacions sexuals
- El respecte pel medi ambient
- La igualtat d'oportunitats
- La concepció d'una forma o altra d'estat del benestar

Aquests conjunts de valors representen un valor particularment singular difícil de trobar tant al conjunt del planeta com al conjunt de països desenvolupats. Sense un projecte comú que els defensi i els fomenti, ens trobarem en una situació de vulnerabilitat global.

2.2.c Una proposta catalana per a Europa

La Unió Europea al llarg d'aquest període crític s'ha decantat cap al que hem anomenat "club d'estats", un grup de països lligats tant per la competència entre ells com per un cert compromís de socors mutu, sota el control i última decisió dels grans estats fundadors, Alemanya i, ara també, França. És en aquest context que els casos de Catalunya i Escòcia obren una línia de reflexió i proposta política per a un nou període de reforma i transformació europea. És a dir, des de Catalunya i en paral·lel amb la imprescindible internacionalització del conflicte amb l'Estat, especialment en l'àmbit judicial, hem de definir i treballar la nostra proposta per a Europa.

Cal reivindicar el nostre europeisme sense renunciar a la pròpia sobirania, el nostre compromís amb la seva construcció institucional compartida, el desenvolupament sostenible i la persecució comuna dels objectius que la van fer néixer: pau, equitat, progrés social, llibertat i de cooperació amb la resta del món. En aquest sentit, hem d'elaborar una proposta que comenci per identificar les grans qüestions d'abast europeu pendents de decisió o nova consideració, sobre la base recíproca del compliment d'unes garanties explícites, per entrar immediatament després en la construcció dels instruments d'acció política corresponents, necessàriament també d'àmbit europeu. A més, cal parar atenció al fet que la Unió Europea no són només el Consell, els governs estatals o el Parlament sinó també els diferents parlaments, partits, entitats, opinió pública i opinió publicada de cada estat, que sí que han mostrat, en diferent grau, sensibilitat si no simpatia i solidaritat per la nova proposta democràtica de Catalunya. Cal reforçar aquest camí d'interlocució, doncs, per posicionar-nos positivament en aquest àmbit internacional.

Entre les qüestions que avui són al nucli central de decisió del conjunt de les institucions europees, en podem identificar les següents:

- a) La definició de sobirania compartida i la seva plasmació en els tractats: superació de l'actual bloqueig de la Unió per part dels estats, per la via d'aplicació conseqüent del principi de subsidiarietat, incloent la definició de les competències i facultats que han d'enfortir l'Europa federal però també amb l'esforç de retorn i confiança als àmbits regionals i locals de bona part del que avui forma part de l'excés regulatori acumulat des del que s'ha anomenat la "tecnocràcia de Brussel·les" i les elits governamentals, polítiques i econòmiques dels estats membres.
- b) L'establiment d'una nova regulació global sobre el dret d'autodeterminació a l'interior de la Unió Europea i els criteris i requisits mínims que haurien de ser exigibles als eventuals processos d'ampliació interna, traslladant a les institucions europees, amb el Parlament en primer terme, el debat obert en els àmbits acadèmics que treballen les qüestions de caràcter constitucional. Dur-ho a terme establint suports a moviments de reconeixement subestatal (regions o nacions sense Estat) per a un enfortiment d'una identitat europea plural (Europa dels pobles) i amb la possibilitat de configurar-se en euroregions.
- c) La reforma dels desequilibris actuals entre les institucions que componen la Unió Europea, amb l'apoderament del Parlament i l'avenç cap a un genuí espai democràtic europeu, redefinint la Llei electoral i el model de circumscripció per tal de donar més representativitat a les diferents nacions europees i facilitant el contrast entre llistes i propostes polítiques d'abast plenament europeu.
- d) Completar la construcció d'una genuïna unió econòmica i social, i no només monetària, amb plena responsabilitat federal per les polítiques de generació i distribució de la riquesa, convergència interna, reducció de disparitats, inversions públiques, garanties i mínims obligats pel manteniment de la cohesió social, unió fiscal i establir uns llindars mínims comuns del model europeu de l'estat del benestar.
- e) Creixement del pressupost de la Unió Europea fins almenys el 5 o 7% del PIB europeu en un termini raonable de com a màxim deu anys (recordem que el govern federal dels Estats Units gestiona quasi el 20% del seu PIB).
- f) Establiment d'una fiscalitat europea capaç d'actuar en peu d'igualtat amb la realitat empresarial de les grans corporacions presents arreu del territori europeu i mundial, cercant els acords i regulacions globals que permetin abordar seriosament l'actual elusió fiscal a gran escala (més de 100.000 milions d'euros l'any), posar fi a la competència entre estats a la baixa (Irlanda, Luxemburg, els Països Baixos, etc.) en perjudici del conjunt de ciutadans europeus i erradicar els paradisos fiscals i la creació d'un impost de transaccions financeres internacionals.
- g) Harmonització d'un marc de relacions laborals europeu que estableixi uns estàndards mínims i protegeixi els drets de les persones treballadores a tota la Unió.
- h) Dur a les últimes conseqüències el criteri de sostenibilitat en l'ús dels recursos naturals amb la transició energètica basada en els acords sobre el canvi climàtic obtinguts en la darrera Cimera de París però que serà necessari ampliar i aprofundir a través d'un model 100% renovable, 100% democràtic i que inclogui l'economia circular.

i) Dotar de competències adequades les institucions perquè la Unió Europea sigui efectiva en els grans escenaris de decisió mundial sobre les qüestions de seguretat, defensa, lluita antiterrorista, acords comercials, lliure moviment de persones, criteris d'acollida de refugiats, etc.

j) Fomentar el Parlament dins del marc europeu, afegint a la funció legislativa que actualment té la funció de control dels òrgans de govern de la Unió Europea com fan els parlaments democràtics.

k) L'adopció per part de la Unió Europea d'una política comercial comuna que limiti les importacions de béns i serveis a aquells que no només s'adaptin als estàndards de consum europeu sinó que també s'homologuin a les condicions de producció europees per tal d'uniformitzar les conduccions de mercat. En particular, és incoherent disposar de legislació en matèria tant laboral com mediambiental per després permetre l'entrada de mercaderies al mercat comú que violarien aquesta legislació en qualsevol estat membre. Cal vetllar perquè els tractats internacionals de lliure comerç mantinguin els estàndards de protecció social, laborals i mediambientals adients.

En resum, Catalunya i els diversos territoris dels Països Catalans tindran molt complicat de reeixir completament en el seu objectiu d'emancipació sense la presència i la intervenció de la Unió Europea o, com a mínim, d'una part dels seus membres, i d'altres instàncies internacionals, però això exigeix de nosaltres la implicació positiva en el seu esdeveniment i la plena corresponsabilitat en la resposta a les grans qüestions que té plantejades. Volem tota la sobirania possible per, precisament, poder-la compartir amb els pobles i les institucions europees a les quals, des de sempre, hem volgut pertànyer. Europa també és, en bona mesura, "l'Estat" del qual ara, sota la dominació de l'Estat espanyol, no podem fruir plenament, pel que fa a protecció, acompanyament, sobirania compartida i corresponsabilitat plenament assumida.

3. UNA NOVA ETAPA

3.1 On som

L'any 2017 ha mostrat l'extraordinària força del sobiranisme, fruit d'una llarga etapa de treball polític en diferents àmbits al si de la societat catalana, que ha culminat amb la celebració del referèndum de l'1 d'octubre i la declaració d'independència al Parlament. Pocs moviments socials a l'Europa occidental tenen la capacitat de mobilització cívica, pacífica i democràtica, així com la capillaritat social i política, que ha sabut mostrar l'independentisme en els darrers anys. Tampoc no és habitual que un moviment social aconseguixi, en una democràcia occidental, que tant la ciutadania com els i les seves representants polítiques estiguin disposades a córrer riscos vitals de primera magnitud en defensa d'una causa política, com és el d'un moviment de desobediència civil en defensa d'un dret fonamental com l'autodeterminació. És aquesta extraordinària fortalesa la que ha aconseguit obrir, a Catalunya, l'esquerda més seriosa en el règim del 78 des que aquest es va establir a partir de la reforma del període postfranquista.

És perfectament constatable, tanmateix, que el resultat final de l'*Octubre català* de la celebració del referèndum d'èxit polític i la declaració política d'independència al Parlament no s'ha traduït en la

consolidació material de la República Catalana. Al mes d'octubre el conflicte entre la majoria del poble català i l'Estat espanyol va entrar en una fase de confrontació i de difusió internacional fins ara mai vistes. L'Estat espanyol, per aturar l'embranchida del sobiranisme català, va optar per l'ús de la violència policial, judicial, institucional, mediàtica i també simbòlica que va culminar amb la destitució del Govern de la Generalitat, la dissolució del Parlament de Catalunya i la convocatòria de noves eleccions amb l'aplicació il·legal de l'article 155 de la Constitució espanyola. Tot amb tot, el preu que l'Estat espanyol ha pagat ha estat enorme: a escala internacional les imatges de càrregues policials i l'empresonament de dirigents cívics i càrrecs electes ha destrossat la reputació democràtica del Regne d'Espanya. A escala interna, en lloc d'haver afavorit les vies de diàleg, s'ha deslegitimada a ulls d'una àmplia majoria de la ciutadania. I, cosa més important encara, aquesta deslegitimació arriba a espais socials que van més enllà de l'estratègia que s'ha seguit fins ara per fer possible la República Catalana.

No es podrà normalitzar la relació amb l'Estat espanyol i partits favorables a la intervenció de Catalunya mentre hi hagi persones preses i exiliades polítiques i les nostres institucions de govern estiguin intervingudes.

3.1.a Oportunitats i reptes

Tot plegat ens obliga a emprendre una seriosa reflexió sobre aquells aspectes que ens cal reforçar prioritàriament per arribar en les millors condicions possibles al proper –i esperem que definitiu– embat amb l'Estat, que serà conseqüència directa dels esforços fets fins ara i les fites assolides. N'apuntem els següents:

- Res del que ha succeït a Catalunya en els darrers anys, amb el referèndum de l'1 d'octubre com a principal element de referència i font fonamental de la nostra legitimitat política, no hauria estat possible sense la capacitat de congruar àmplies i molt diverses majories al voltant del projecte de la República Catalana. I és en el 3 d'octubre, en el del consens als carrers a l'entorn de la democràcia i l'exercici de la sobirania popular, on es va plasmar un bloc democràtic liderat pel republicanisme. I ara, en un context particularment difícil de manca de llibertats, en el qual no s'albira a curt termini la possibilitat d'una sortida negociada amb l'Estat espanyol, serà del tot necessari continuar-les aprofundint. No es tracta només de consolidar la majoria electoral o parlamentària que ja tenim sinó, sobretot, de treballar per assolir una àmplia hegemonia ideològica, política i cultural que ens permeti abordar amb prou garanties els reptes que ens planteja l'autoritarisme d'un adversari que no s'avé a respectar els principis democràtics més bàsics.
- Cal adaptar els nostres plantejaments per tal d'encarar de la manera més eficaç possible els reptes que ens planteja un estat autoritari que vol impedir la nostra llibertat amb totes les armes al seu abast. I ens cal anar més enllà de les seguretats del full de ruta anterior, que ens va permetre aglutinar àmplies majories al voltant del projecte de la República Catalana i que féssim possible el referèndum de l'1 d'octubre, però que es va concebre per a un context polític prou diferent a l'actual. I és que avui, tot i que l'independentisme disposa d'una força que molt probablement li permetria guanyar qualsevol referèndum que se celebrés en unes condicions de plena normalitat democràtica, constatem que la República Catalana continua sent un

projecte pendent de materialitzar. I això és així perquè per modificar la correlació de forces present, encara favorable a l'Estat espanyol, ja que utilitza la repressió policial i judicial per negar les nostres llibertats, ens cal una majoria social activa i organitzada que vagi més enllà de la que seria necessària en un context d'estricta respecte democràtic a les majories referendàries i parlamentàries.

- Cal saber destriar entre el que significa disposar d'una majoria electoral i/o parlamentària i el que comporta tenir una majoria social. I cal també saber distingir entre el que significa disposar d'una majoria suficient per guanyar un referèndum d'autodeterminació celebrat en unes condicions de normalitat democràtica i l'hegemonia necessària per superar els reptes que ens planteja un Estat autoritari que no dubta a utilitzar la repressió policial i judicial a l'hora de combatre'ns. Al capdavall, sabem que per modificar la relació de forces present ens cal, entre altres coses, ampliar encara més la majoria social favorable a la República Catalana i construir i disposar de les eines de poder necessàries per implementar el projecte republicà.
- L'independentisme és l'únic moviment polític capaç d'organitzar una mobilització massiva, cívica i pacífica, la qual pot prendre qualsevol tipus de forma: des d'una manifestació fins a una vaga, passant per un tancament de caixes. Tal capacitat representa una fortalesa que no iguala cap altre moviment social europeu, fet que demostra l'enorme transversalitat de la demanda de la nostra societat. Aquesta fortalesa és l'eina que pot defensar les decisions preses per les persones democràticament elegides, i com a eina pacífica que és: no renunciem a utilitzar-la.
- Cal fomentar, sense renunciar en cap moment als nostres objectius polítics ni a posar-ne en evidència les contradiccions, les sinergies i complicitats amb aquells sectors que, favorables als principis democràtics i a l'exercici del dret a decidir, no han volgut acabar de comprometre's amb la nostra estratègia per obtenir la República Catalana. Ara, quan la reacció repressiva de l'Estat espanyol ha imposat la necessitat d'una resposta àmplia més enllà dels rengles estrictes de l'independentisme, la vitalitat i la capacitat de col·laboració de les forces democràtiques del nostre país estan demostrant de nou les seves grans possibilitats. És a partir de la unitat dels i les demòcrates, amb la defensa dels drets i les llibertats públiques i la resposta a la repressió judicial i policial, que les forces partidàries de la República Catalana podran impulsar de manera efectiva l'exercici del dret a decidir.
- Cal aprofundir i potenciar aquells aspectes de la nostra proposta política que ens permeten connectar amb més facilitat amb l'heterogeneïtat social que caracteritza la Catalunya d'avui. El nostre patriotisme ha estat sempre cívic i republicà i, en conseqüència, ha d'acceptar amb naturalitat i sense fer escarafalls que els graus d'adhesió al projecte de construcció de la República Catalana seran encara desiguals en segons quins àmbits i que els camins per acabar adherint-s'hi seran molt diferents dels que ha seguit històricament la militància independentista més mobilitzada.
- Cal ampliar la presència d'Esquerra Republicana en tots aquells àmbits de lluita i transformació social clau per aconseguir l'enfortiment del projecte de la República Catalana amb vista al proper embat amb l'Estat (en l'àmbit sindical, veïnal, universitari, professional, etc.). Per això és igualment necessari que l'independentisme s'impliqui activament en processos de canvi social i de renovació democràtica que puguin ser impulsats per sectors no independentistes, deixant

clara la seva voluntat de construir una majoria social al voltant d'un nou país, amb una nova societat, més justa i igualitària, i amb noves regles de joc que emanin de la voluntat popular.

- Una vegada assolits els suports suficients amb la resta d'actors partidaris de la defensa dels drets socials, humans i democràtics, i recuperades les complicitats amb els sectors socials i polítics partidaris de consolidar la República Catalana, cal plantejar-se actes de desobediència civil, cívics i pacífics, ja sigui per part dels nostres representants polítics com de la pròpia massa social, davant d'actuacions polítiques, judicials i policials, de caràcter clarament repressiu i antisocial.
- Sabem que el procés que ens ha de conduir a la victòria és complex i implicarà multitud d'actors polítics i socials; tant, sobretot, a Catalunya com, també, en aspectes gens negligibles, a l'Estat espanyol i a Europa. Tot plegat fa que l'estratègia independentista s'hagi de planificar curosament tenint en compte aquests diferents escenaris. Una estratègia, òbviament, que passa per no renunciar sota cap concepte a cap via democràtica i pacífica per assolir la República Catalana com a Estat independent. I, en aquest sentit, com la força política central de l'independentisme, tenim l'obligació d'estar preparats per aprofitar qualsevol finestra d'oportunitat que ens permeti assolir el nostre objectiu de fer realitat la República Catalana. El dret a l'autodeterminació ens pertany i som nosaltres qui l'hem d'exercir lliurement.
- Sabem que en el cas català la conquesta de l'exercici del dret a l'autodeterminació (o, el que és aproximadament el mateix, el reconeixement del resultat del referèndum de l'1 d'octubre) només arribarà a partir d'un procés d'àmplia mobilització de les forces polítiques i socials partidàries de la República Catalana. I, amb tot, som prou conscients que el paper que puguin jugar els sectors més progressistes d'arreu de l'Estat, crítics amb el règim del 78, i, per descomptat, els actors polítics internacionals més sensibles a la defensa de la democràcia i els drets humans té també la seva importància. I és que, en la mesura que aquests dos elements tinguin més iniciativa i marge de maniobra, la causa de la República Catalana podria comptar amb unes condicions més favorables.
- Cal, també, tenir present l'eina de la desobediència civil, que, en última instància, i amb una coordinació perfecta amb les institucions catalanes, ens ha de dur a conquerir els nostres objectius nacionals. La resistència no violenta ens ha de permetre forçar aquesta negociació que, si no arriba a curt termini, haurem de posar en pràctica. L'1 d'octubre és un clar exemple d'aquesta coordinació entre poble i institucions. Ens va permetre mostrar al món que el poder popular és imparabile i que no hi ha estat ni poder que el pugui tombar.
- Cal posar els màxims esforços a demostrar la il·legalitat de les actuacions polítiques i judicials que, des del mes de setembre del 2017, l'Estat ha emprès contra institucions catalanes, entitats socials i líders del moviment republicà. Una iniciativa legal necessàriament a escala internacional que persegueixi un triple objectiu: a) aconseguir la llibertat de les preses i presos polítics catalans, així com el retorn segur de les persones exiliades; b) reparar els danys causats a institucions i entitats del nostre país, i c) deixar clarament establerta la legitimitat i el caràcter plenament democràtic del projecte republicà enfront de l'estratègia colpista i de fractura social engegada per l'Estat.

- Construir República significa tenir en compte les dones. Els països més avançats són els que tenen els indicadors de participació de les dones en l'àmbit públic i privat més alts. Les condicions actuals de desigualtat entre homes i dones provoquen una gran pèrdua de talent, invisibilització i menyspreu de l'activitat (laboral, de cures, cultural, intel·lectual, etc.) i fa que moltes dones visquin en inferioritat de condicions. Tanmateix observem que després dels darrers esdeveniments polítics en el nostre país i l'impuls de les noves generacions al feminisme determina la tendència que moltes dones s'incorporin a la política i/o la considerin com un instrument de transformació de les seves vides i de reconeixement dels seus drets. La República Catalana ha de ser un referent per a totes les dones i considerar-la com l'eina que té com a objectiu el canvi amb polítiques feministes estructurals.
- Cal implicar en el procés de creixement de la majoria social favorable a la independència, de manera molt especial, totes les persones d'origen estranger que resideixen a Catalunya, especialment aquelles a què l'Estat espanyol nega els drets més bàsics per causa d'una legislació d'estrangeria i nacionalitat restrictiva i poc humanitària. La participació de tots aquests col·lectius de persones d'origen estranger en el procés de construcció de la República Catalana és la millor garantia d'enfortiment d'aquest projecte com un projecte de patriotisme cívic i republicà, compartible per tota la ciutadania de Catalunya, amb independència dels seus orígens culturals o procedències.
- I, finalment, cal establir sinergies amb aquelles forces polítiques, socials i sindicals que al País Valencià, a les Illes Balears i a la Catalunya Nord coincideixin amb els nostres principis democràtics i que permetin ampliar la base sobiranista, també, en aquests territoris.
- A l'Aran continuarem donant suport a les organitzacions, entitats i partits tant independentistes com sobiranistes per impulsar els tres eixos més importants d'actuació i defensa dels drets civils i del dret a l'autodeterminació, incidint en el fet que fins ara l'única garantia d'aquest dret per al poble aranès és que la República finalment sigui efectiva; els moviments socials i populars que aposten per la transformació social i econòmica, i posarem un especial esforç a garantir la nostra representació al territori.

3.1.b Factors adversos

Cal, en conseqüència, que les persones i forces partidàries de la República Catalana tinguem en compte, en un context marcat pel paper d'un Estat que recorre a la repressió i la violència i que no respecta la separació de poders, una sèrie de factors adversos que, a hores d'ara, dificulten el nostre avenç a curt termini:

1) Fins ara, i sense haver pogut celebrar un referèndum acordat, tenim la certesa que com a mínim la meitat de la societat catalana, aproximadament, té un compromís explícit amb la independència. Aquesta afirmació es pot fer tant com a conseqüència del referèndum de l'1 d'octubre com de les eleccions, il·legítimament convocades, del 21 de desembre.

2) Entre els suports absents és particularment important el d'una part de la classe treballadora metropolitana, indispensable en un procés de canvi social i d'alliberament nacional.

3) Una part important dels mitjans de comunicació presents a Catalunya –especialment els més tradicionals– són fortament partidaris del manteniment del règim del 78 i de la seva correlació de poders polítics i econòmics i, per tant, s'expressen com a fortament contraris a la independència i, en conseqüència, aposten per la desinformació i la tergiversació sobre la naturalesa i els objectius del republicanisme i l'independentisme.

4) Els grans poders econòmics catalans més vinculats al BOE s'oposen de manera frontal a una República que representa una greu amenaça per als seus privilegis. Es tracta d'un seguit de qüestions que no poden obviar-se quan ens enfrontem a un Estat com l'espanyol, que malgrat les caricatures que se'n fan de vegades és un Estat poderós, relativament respectat internacionalment, que en el terreny diplomàtic és una potència mitjana amb aliances estables amb grans potències, i que disposa d'una estructura política i diplomàtica present arreu del món per defensar els seus interessos.

Tal com demostren les diferents cites electorals que hi ha hagut a Catalunya des del 2016 ençà, quan les forces partidàries de la República Catalana es presenten cadascuna amb el perfil que li és propi se'n maximitzen els resultats. Cal, doncs, defugir els discursos que, sota aparences diverses, ens allunyen d'aquest objectiu.

3.1.c Les fortaleeses de l'independentisme

L'exigència de reconeixement de drets i llibertats democràtiques ha evidenciat els límits i la incapacitat del règim del 78 d'acceptar un procés dialogat. És així que l'Estat espanyol s'ha situat en un carreró sense sortida en haver conculcat la separació de poders base de tot sistema democràtic i haver abandonat la iniciativa política al poder judicial, que ha recreat una nova legalitat penal de l'"enemic" hàbil per reprimir amb duresa les formulacions ideològiques, pacífiques i democràtiques de les forces independentistes.

I, tanmateix, les fortaleeses de l'independentisme no són menyspreables:

- 1) En menys d'una dècada ha passat a ser l'opció majoritària de la societat catalana i l'única amb capacitat d'aglutinar una majoria social.
- 2) Aquesta majoria social és encara més gran entre les franges joves de la població, cosa que li obre enormes possibilitats de cara al futur.
- 3) Ha aconseguit desfer-se de la imatge de moviment essencialista i incorpora, cada cop amb més força, sectors i persones de tota mena d'origen i llengua a través de l'articulació d'un patriotisme cívic i republicà que guanyi la partida al patriotisme ètnic brandat pels sectors unionistes.
- 4) D'una manera o d'una altra té una presència important en la societat civil i en l'associacionisme, des de sindicats fins a entitats culturals, plataformes cíviques o organitzacions patronals.
- 5) Té una capacitat de mobilització pacífica i massiva que pràcticament no iguala cap altre moviment social europeu.
- 6) Gaudeix de la simpatia i el suport d'acadèmiques i acadèmics catalans de primer nivell, molts dels quals estan treballant a universitats estrangeres.
- 7) Arran de l'1 d'octubre, ha aconseguit definitivament donar-se a conèixer arreu del món i despertar una certa simpatia entre actors no necessàriament favorables a la independència, però sí molt crítics amb la involució autoritària de l'Estat espanyol.

8) La incapacitat per part de l'Estat espanyol de rectificar la deslegitimació que suposa un Estatut que no és el que va votar la ciutadania de Catalunya en referèndum, ni tampoc d'articular una oferta política i fiscal atractiva per als catalans i catalanes destinada a recuperar votants constitucionalistes.

9) L'estratègia repressiva que ha desenvolupat l'Estat espanyol que porta a la involució democràtica i que no podrà mantenir a mitjà termini perquè xoca amb els tractats fundacionals de la Unió Europea.

Entre totes les fortaleeses expressades anteriorment, la més important de totes ha estat la valentia de la gent que va fer possible el referèndum de l'1 d'octubre, tant en la seva preparació com en la defensa dels col·legis electorals i del vot ciutadà, en un context d'amenaça violenta de l'Estat. Una fortaleesa que es va tornar a manifestar, de manera transversal i impressionant, en l'aturada de país del 3 d'octubre i que va posar un sòlid fonament social per a la declaració d'independència del 27 d'octubre. L'*Octubre català* no va ser un somni, va ser el moment fundacional de la República Catalana, una República que tenim el mandat de materialitzar per vies pacífiques i democràtiques.

És a partir de tot aquest seguit de fortaleeses que cal construir un nou relat que doni sentit a l'estratègia de construcció de la República Catalana. No podem caure en l'error de mirar de reproduir mecànicament el full de ruta anterior sense tenir en compte les circumstàncies presents, l'actual correlació de forces i els fets succeïts: davant la demanda democràtica i pacífica a exercir el dret a l'autodeterminació l'Estat ha respost amb un embat il·legítim basat en la conculcació de llibertats i drets fonamentals, la conculcació de drets polítics dels càrrecs electes i de la ciutadania, l'empresonament o l'exili dels lideratges polítics independentistes i d'entitats significades de la nostra societat civil, la incoació de diligències penals contra electes municipals, el cessament de persones funcionàries i servidores públiques en els seus càrrecs, la intimidació de capes cada dia més amples de la nostra població –mestres, membres dels cossos de seguretat, mitjans de comunicació...– i de les mateixes organitzacions de la societat civil. Aquestes actuacions de l'Estat porten a una situació general d'inseguretat, d'atemoriment i de terror que, a la vegada, esperona la reacció de grups minoritaris però agressius contra les formulacions independentistes. Cal, per contra, bastir una nova estratègia, flexible, realista, valenta i eficaç, que ajudi a avançar en el seu conjunt els partidaris de la República Catalana.

Els eixos centrals d'aquesta estratègia han de ser:

1) El manteniment de la mobilització ciutadana i de les institucions de la societat civil, tot recorrent quan s'escaigui a la desobediència civil per tal d'aguditzar les contradiccions del règim de la monarquia postfranquista, fins a assolir un escenari de negociacions bilaterals amb mediació internacional.

2) Una acció de govern que afronti els grans problemes socials de Catalunya, com ara l'atur juvenil i les precàries condicions de treball, els preus de l'habitatge de lloguer i de compra i les retallades de l'Estat del benestar, al marge de les competències del Parlament, encara que les lleis siguin anul·lades pel Tribunal Constitucional.

3.2. Ara, cal ser més forts

Queda clar, doncs, que en aquesta nova etapa caldrà que tinguem com a prioritat l'enfortiment. Concretament, l'enfortiment simultani del país, de l'independentisme d'esquerres i del nostre partit.

3.2.a Enfortir el país

Enfortir el país, a curt termini, significa actuar sobre aquests aspectes principals:

- 1) Enfortir i ampliar el moviment independentista als carrers i a tots els espais socials i civils.
- 2) Continuar amb la necessària i decisiva internacionalització del conflicte català.
- 3) Enfortir la democràcia, exercint el dret a decidir que tenim tots els ciutadans i les ciutadanes lliures. Definir i impulsar sistemes de participació directa, homologables als existents en altres estats europeus, en tants àmbits de la vida pública com sigui possible.
- 4) Promoure, des dels àmbits institucionals, polítics i socials, un veritable diàleg de país, informat i inclusiu, amb vocació netament constituent.
- 5) Prioritzar l'ús de les institucions per defensar i protegir els drets civils i polítics de totes i tots els catalans, així com per protegir el país en tota la seva dimensió: culturalment, políticament, socialment.
- 6) Protegir i enfortir els espais de sobirania dels quals, en diferents nivells, gaudeix el nostre país avui en dia. A Catalunya, cal un govern efectiu per pal·liar tot el mal fet per l'aplicació dels articles 155 i 135 i per la involució legislativa i doctrinal de les institucions de l'Estat. Tenir govern no serà una solució immediata ni serà suficient en si mateixa, però sí que és imprescindible per protegir i enfortir cadascuna de les eines que han permès cohesionar el nostre país, des de la televisió pública fins a l'escola catalana. A la resta dels Països Catalans, cal fer front comú amb totes aquelles forces disposades a defensar l'autogovern davant l'onada recentralitzadora i posar en evidència l'espoli fiscal de l'Estat als territoris més productius.
- 7) Protegir i enfortir la unitat civil a cadascun dels territoris de la nació; en particular, en el cas de Catalunya, conjurar l'amenaça dels que desitgen que la societat pugui patir un trencament en la seva societat civil. Un objectiu estratègic per a l'espanyolisme i l'extrema dreta, que fa anys que intenten fracturar el nostre país per raó de llengua, origen o religió. Cal seguir treballant per un patriotisme cívic, laic i inclusiu, en perpètua revisió i que sàpiga conjuminar la cohesió social amb la celebració de la diversitat. En aquest sentit, la llengua catalana ha de ser reforçada i visualitzada com a element clau de cohesió social, garantint-ne la protecció, difusió i drets de les seves i dels seus parlants, la tinguin com a primera llengua o no.
- 8) Fer servir els espais de sobirania de què disposa el nostre poble per combatre, amb totes les eines disponibles, totes les forces que amenacen de convertir el nostre país en una societat neofeudal, allunyada de la igualtat d'oportunitats i la meritocràcia: l'oligopolisme propi del règim del 78; la xenofòbia; el masclisme; la precarietat laboral i vital introduïda pel neoliberalisme; el monopoli d'un model energètic insostenible, i els oligopolis comunicatius que condicionen la llibertat d'informació quan no són causa directa de la seva manipulació i tergiversació.
- 9) Promoure la transformació de l'economia catalana per fer-la més forta i autosuficient, així com justa i conscienciada socialment, per allunyar-la de la teranyina del règim del 78.
- 10) Cal facilitar que cada cop més catalans i més catalanes tinguin els seus estalvis i contractin els seus serveis bàsics amb empreses amb consciència social i que no depenguin dels favors del BOE. Cal donar suport al sindicalisme compromès amb el marc català de relacions laborals com a mecanisme de negociació de drets laborals adequats a la nostra realitat. I cal ajudar el teixit

empresarial del nostre país a internacionalitzar-se perquè sigui, així, menys vulnerable a les amenaces de boicot per motius polítics per part de les forces reaccionàries del règim.

11) Acompanyar la cultura catalana en la seva adaptació cap a les realitats del nostre temps, en què internet està ocupant cada cop més el lloc que fa dècades ocupaven mitjans com la televisió. Cal que les administracions públiques del nostre país assegurin que la cultura catalana podrà aprofitar al màxim les oportunitats de les noves autopistes de la comunicació.

12) Denunciar i deslegitimar els abusos del PP començant per l'aplicació il·legal de l'article 155 i continuant per les irregularitats dels procediments judicials en els informes policials, les peticions de la fiscalia i les decisions dels jutges, l'aplicació injustificada de la presó preventiva i la detenció a molta distància del lloc de residència, també injustificada, amb la finalitat de dificultar la repetició d'aquests abusos i irregularitats.

13) Denunciar la il·legalitat del Govern espanyol per no permetre un referèndum d'autodeterminació, tot i que hi està obligat perquè el Regne d'Espanya ha ratificat la Carta de les Nacions Unides, que en el seu article 1.2 el reconeix, i tenint en compte que aquesta Carta preval sobre la Constitució espanyola, segons el seu article 96, amb la finalitat d'enfortir els arguments en defensa del referèndum del dia 1 d'octubre.

14) Reforçar el paper dels moviments socials sobiranistes –des d'ANC i Òmnium fins als CDR– que han fet possible que arribéssim a l'acte de sobirania del referèndum de l'1 d'octubre.

15) Impulsar la multimilitància de les persones compromeses amb el republicanisme. Els republicans i les republicanes hem de ser persones actives i implicades en el nostre entorn i en el conjunt de la societat civil. En aquests moments es fa palesa la importància d'implicar-nos en tots els àmbits de la vida pública, per estar connectats i en xarxa amb les grans majories del país, amb tots aquells sectors transformadors, i crear i enfortir tots els vincles interns de la nostra societat tant com siguem capaços de fer. Cal que cadascun dels republicans i republicanes ens impliquem al nostre lloc de treball, al món laboral, al nostre entorn veïnal, a l'associacionisme i a les entitats que ens siguin més properes dels nostres àmbits d'interès. La multimilitància és un dels conceptes clau que ens permetrà ser més forts com a societat i com a moviment polític i cívic.

3.2.b Enfortir l'independentisme d'esquerres

L'enfortiment de l'independentisme d'esquerres ha de tenir lloc, d'altra banda, en quatre fronts: en l'àmbit de Catalunya, de la resta dels Països Catalans, de l'Estat espanyol i de la resta d'Europa i el món.

Pel que fa a Catalunya, cal conjuminar diverses tasques simultànies: eixamplar la base social de l'independentisme, enfortir els moviments socials progressistes, i solidificar els lligams entre ambdós espais, convergir en l'acció política prioritàriament amb les forces polítiques d'esquerra favorables a l'exercici del dret a decidir, així com crear les condicions més adients per a un diàleg fluid i profitós amb els partits polítics constitucionalistes de tradició catalanista. En aquest sentit, l'independentisme d'esquerres afronta una amenaça que ha de saber convertir en un punt de fortalesa: la repressió venjativa desfermada de l'Estat espanyol, així com la suspensió de l'autogovern a través de l'article 155 de la Constitució espanyola, està recordant constantment a totes les persones demòcrates d'aquest país, independentistes o no, que allò que els uneix és molt més que el que els separa. El record de la brutalitat policial de l'1 d'octubre; l'empresonament de mig govern de la Generalitat com Oriol Junqueras, Raül Romeva, Dolors Bassa, Jordi Turull, Josep

Rull i Joaquim Forn, la presidenta del Parlament Carme Forcadell i dos destacats activistes socials com Jordi Sànchez i Jordi Cuixart; l'exili forçat de part del govern legítim com el president Puigdemont i els consellers Meritxell Serret, Toni Comín, Lluís Puig i Clara Ponsatí, i de líders polítics com Marta Rovira o Anna Gabriel, o les amenaces constants a l'escola catalana i a la Televisió de Catalunya estan generant un sentiment d'indignació que s'estén molt més enllà de les parets de l'independentisme. Aquesta indignació està portant a l'articulació d'un ampli front comú en defensa de la democràcia i les llibertats; un front que ha de plantar cara a una involució autoritària que amenaça totes les persones i moviments crítics amb el règim del 78. Aquest és un terreny on l'independentisme i els moviments socials progressistes poden plantar cara a un adversari comú i reforçar els vincles que els uneixen.

Quant a la resta dels Països Catalans, el nostre partit ha de continuar en la línia ja iniciada fa anys: d'una banda, participar en la construcció de confluències amb forces sobiranistes i d'esquerres, enfrontades tant al centralisme com al conservadorisme propis del règim del 78; d'altra banda, exercir un cert paper d'avantguarda en aquests espais amplis, mantenint viu el projecte d'uns Països Catalans lliurement federats i, alhora, apostant per l'accés de cada territori a la seva sobirania com a única via real de superació del règim. El camí cap al dret a l'autodeterminació a cadascun dels territoris de la nació no pot quedar supeditat als ritmes dels altres, i alhora no pot deixar de tenir-hi un ull posat. Dins aquests espais amplis de confluència, Esquerra Republicana ha de ser també una veu crítica davant els excessos de conformisme, davant els intents de convertir les esquerres nacionals emergents en simples actualitzacions de les sucursals del Partit Socialista de tota la vida fent pedagogia constant. Només amb la constitució d'uns Països Catalans lliures podrem superar aquestes onades recentralitzadores cícliques que malmeten els nostres drets socials i nacionals.

Pel que fa a l'Estat espanyol, l'independentisme d'esquerres no pot resignar-se a la identificació automàtica entre els pobles de l'Estat espanyol i el règim del 78. L'independentisme d'esquerres ha de saber establir canals de comunicació i, quan sigui convenient, pactes o acords amb totes les forces republicanes i d'esquerres de l'Estat, ja es tracti de forces que operin en l'àmbit estatal com en el de les nacions sense Estat oprimides pel règim, amb especial incidència en l'àrea dels Països Catalans. En la mesura que aquests actors siguin més forts, el consens a l'entorn del règim, i per tant de la via repressiva contra les aspiracions nacionals catalanes, serà menor. En cap cas supeditarem una solució per a Catalunya a la reforma que Espanya necessita.

Pel que fa al front internacional, la lluita antirepressora ocupa de nou un paper central. D'una banda, perquè la principal esperança per assolir la llibertat completa de totes les persones represaliades es troba en la justícia europea i, en particular, en el Tribunal Europeu de Drets Humans. I, en segon lloc, perquè la reacció desproporcionada i venjativa del règim del 78 contra l'1 d'octubre ha despertat, arreu d'Europa, un cert corrent de simpatia que, si bé encara no és majoritari, és prou fort perquè sobre d'aquest corrent es pugui construir una base de suport a una solució dialogada al conflicte polític català. Una base de suport que no necessàriament ha de ser favorable a la independència, sinó simplement a la democràcia i al diàleg. La construcció d'aquesta base de suport internacional és un dels aspectes més importants a treballar durant aquesta nova etapa; i també serà un dels que demanarà més esforç, més temps i, per tant, més paciència. Particularment important serà rebutjar la caricatura que el règim del 78 vol fer de l'independentisme com a moviment nacionalista insolidari i antieuropeu: cal fer èmfasi en el caràcter republicà, progressista,

cívic i europeista exigent de l'independentisme català. En definitiva, cal posar en valor que a Catalunya s'està construint una nova manera de fer democràcia i de fer Europa.

3.2.c Enfortir Esquerra Republicana

Finalment, juntament amb l'enfortiment del país i de l'independentisme d'esquerres, hem de treballar per l'enfortiment d'Esquerra Republicana. L'independentisme és avui en dia un moviment plural, sobre el qual Esquerra Republicana ni té ni pot pretendre tenir un monopoli. I això passa per tenir una estructura de representació, a tots nivells, semblant a la societat que representem. Per tant, passa, necessàriament, per seguir feminitzant el partit i incorporant també nous ciutadans i ciutadanes amb arrels a moltes parts del món. No obstant això, la posició d'Esquerra Republicana és central, i ho serà més com més creixi el moviment. Esquerra Republicana és el nexa d'unió principal entre l'independentisme i les esquerres, la clau de volta del republicanisme a les institucions del nostre país, i el partit més ben posicionat (i, per tant, amb més responsabilitat) pel que fa a aconseguir incorporar cada cop més sectors socials al projecte de la República Catalana. En aquest sentit es va aprovar el Pla d'Igualtat per aconseguir la incorporació de dones a ERC i ser referents en polítiques feministes. Cal que Esquerra Republicana tingui cada cop més amistats, més persones simpatitzants i més militància; que mantingui la seva tendència a l'alça a totes les conteses electorals, fins a completar la seva transformació en el partit hegemònic a Catalunya, i en una força imprescindible al País Valencià, a les Illes Balears i a la Catalunya Nord; i que esdevingui el veritable partit de l'esquerra nacional i referència principal tant de l'independentisme com dels moviments socials progressistes i feministes, no només a les zones on ja és fort sinó en especial en aquells territoris on encara és minoritari, i, molt especialment, a Barcelona com a capital del país i a les principals ciutats de l'Àrea Metropolitana.

Per enfortir Esquerra Republicana és imprescindible apoderar les bases habilitant mecanismes que facilitin la corresponsabilitat de la militància en les decisions importants. Cal implementar formes de participació política directa que no es limitin als procediments formals de representació i delegació del vot als òrgans interns del partit.

Les Joventuts d'Esquerra Republicana, el jovent republicà, tenen un paper clau en l'imprescindible enfortiment de l'independentisme d'esquerres i particularment d'Esquerra Republicana. A través de l'organització juvenil de referència el partit té una gran oportunitat per nodrir-se de nous quadres i militància, rejuvenir i enfortir el conjunt de l'organització, tal com s'ha fet especialment palès els darrers mesos. Alhora, a partir del desplegament de les conclusions de la Conferència Nacional del jovent republicà celebrada el 7 i 8 d'abril d'aquest 2018 a Vilafranca del Penedès, l'organització assumeix el repte d'esdevenir el pol d'atracció hegemònic del jovent, a partir de la tasca de musculació, projecció d'estratègia al conjunt dels Països Catalans, fer xarxa amb l'associacionisme, els moviments socials, el moviment estudiantil i les organitzacions sindicals i obrir-se a la diversitat juvenil del país, que volem representar en el seu conjunt.

Esquerra Republicana protagonitza un procés de creixement quantitatiu i de més presència directa en tots els àmbits i territoris del país. És hora, doncs, de fer explícita l'ampliació de fronteres ideològiques que ha de caracteritzar la conquesta del rol hegemònic progressista que Esquerra Republicana ha d'assumir en el proper període. Els conceptes de socialisme, d'ecologisme i de

feminisme han d'afegir-se en tant que trets definidors de l'organització al costat dels que ja figuren des de sempre en els Estatuts. Un socialisme transformador i impulsor del poder democràtic, un ecologisme compromès amb les exigències del canvi climàtic i la transició energètica, un feminisme que impregni amb naturalitat l'acció política i social d'Esquerra Republicana, seran la millor base per donar profunditat i màxima ambició a la incorporació de milers de ciutadans i ciutadanes que volen ser part activa en la construcció de la República Catalana. En aquest context de fort creixement i més pluralitat interna serà també convenient adoptar nous criteris i procediments per fer d'Esquerra Republicana una organització encara més flexible, oberta i transitable. Esquerra Republicana ha de guanyar també el reconeixement social i el suport polític majoritari per la seva capacitat d'adaptar-se i compartir els nous modes de participació, d'iniciativa o d'implicació en la conducció dels cada cop més freqüents conflictes o processos reivindicatius en un o altre àmbit de la nostra societat.

3.2.d Enfortir-nos per guanyar

Aquesta progressiva acumulació de forces –que exigim alhora convergir en l'acció conjunta amb altres forces polítiques favorables a l'exercici del dret a decidir–, el creixement de les formacions sobiranistes i democràtiques, a la vegada que el progressiu debilitament del règim del 78, ha d'anar encaminada a aconseguir que el Govern de Madrid assumeixi un marc de diàleg i negociació bilateral per tal de fer possible una resolució democràtica a la demanda majoritària i permanent de la ciutadania de Catalunya. Conscients que l'Estat espanyol, tot i saber-se feble, no mostra indicis d'avenir-se al diàleg, caldrà comptar amb la mediació d'instàncies internacionals. Com més dèbil sigui el règim del 78, i com més fortes siguin les forces crítiques amb el règim (dins i fora de l'Estat), més a prop estarem d'aquesta solució.

La creació de la República Catalana serà fruit d'un procés d'exercici de la sobirania, per tant, amb una dimensió clara de pròpia voluntat que haurà de culminar finalment en una negociació multilateral amb diferents actors de l'Estat espanyol i internacionals. I la ruptura amb el règim del 78 s'està produint per un trencament gradual i sense opció a retorn, com una fatiga de materials estructurals d'un estat que arrossega la corrupció interna de no haver trencat ni amb el franquisme, ni amb la seva concepció autoritària de la política ni amb la seva visió monolítica de la identitat espanyola. De cara a treballar-la, les virtuts més importants seran la paciència, el coratge, la constància, la resistència, la flexibilitat i la visió a mitjà i llarg termini. I, també, la virtut de la determinació i la capacitat de sacrifici si, malgrat tots aquests esforços, l'Estat espanyol bloqueja qualsevol negociació política i no ens deixa cap més via que l'exercici de la nostra sobirania, en virtut del nostre dret a l'autodeterminació.

L'opció dialogada amb l'Estat és la preferida i desitjada per Esquerra Republicana i ens comprometem a treballar-hi incansablement. Tenint en compte, però, que entenem el procés d'emancipació nacional de Catalunya com un procés de caràcter multilateral, si l'enrocament de l'Estat perdurés immutable en el temps i el context de favors i complicitats internacionals virés al nostre favor, Esquerra Republicana es compromet a no desapropiar qualsevol escletxa d'oportunitat que s'obri per tal de fer efectiva la República Catalana. Si davant un tancament persistent del Govern espanyol no és possible un referèndum d'autodeterminació, no es pot descartar una declaració d'independència, que convindria que complís les condicions que consten en l'opinió

positiva del Tribunal Internacional de Justícia de la Haia del 22 de juliol del 2010 sobre la declaració unilateral d'independència de Kosovo.

3.3 Eixos estratègics per tenir més força

3.3.a Som un sol poble

La vocació integradora i la defensa de la cohesió social forma part de l'ADN històric del catalanisme popular, prou ben sintetitzat en aquell vell lema de "Som un sol poble", com a expressió d'uns referents associatius imprescindibles en els àmbits cultural, científic, musical, mediàtic, esportiu i lúdic, articulats lliurement com a federacions o plataformes que vertebrin el país en molts dels seus àmbits sectorials. En els anys més durs de la dictadura i durant l'etapa de la transició postfranquista es van teixir amplis consensos a Catalunya que van deixar sense cap marge d'actuació una hipotètica alternativa lerrouxista. Les polítiques de normalització lingüística i, sobretot, el suport social amb el qual ha comptat sempre el model d'escola catalana són una bona mostra de tot plegat. Més enllà de les mancances que pugui haver tingut i de la necessitat d'aprofundir-lo, modernitzar-lo i fer-lo més eficaç, aquest model, en el qual l'aprenentatge i l'ús social de la llengua ocupen un lloc central, forma part d'un patrimoni col·lectiu de cultura cívica i democràtica que ens cal preservar amb vista al futur.

En els darrers anys, i no només a causa del desenvolupament del "procés" sinó també, en part, pel sorgiment una mica anterior de noves forces d'obediència espanyolista que no van participar en els grans consensos de país generats al voltant de les institucions de Govern de Catalunya, tot plegat amenaça de posar-se en risc. L'Estat, i amb ell bona part de la classe política espanyola i els mitjans de comunicació que li són afins, han donat suport sense complexos al neolerrouxisme, i han situat la llengua, l'escola catalana i els nostres mitjans de comunicació públics a la diana.

Incapaç de reformar-se internament, fracassada la via de la reforma estatutària i deslegítimat a causa de l'ús de la violència contra el referèndum de l'1 d'octubre, l'Estat ha optat per assajar una estratègia que mai no havia gosat posar en pràctica anteriorment, almenys de manera oberta i declarada: l'esquinçament de la societat catalana per, un cop fracturada –escampant la por i la demagògia fins i tot entre sectors de base popular que no tenen res a veure amb la ultradreta espanyolista i que hem de fer un esforç actiu i desacomplexat per incorporar progressivament a la base que ha de fer possible la República Catalana–, sotmetre-la amb més facilitat. Aquest propòsit sorgeix d'una simplificació molt grollera de la sociologia del país, que estaria hipotèticament dividit en dos blocs irreconciliables, homogenis i sense capacitat ni de comunicació ni de diàleg entre si. Catalunya, però, com sabem prou bé els republicans i les republicanes, va molt més enllà d'aquest retrat en blanc i negre i, si és alguna cosa, en tot cas, és un mosaic de posicions diverses, matisades i plurals, molt lluny de la *ulsterització* que prediquen els sectors més reaccionaris alineats amb l'Estat. En definitiva, som un sol poble divers i plural.

Reforçar la cohesió social

Tot plegat ens obliga a prendre consciència dels perills que ens sotgen i, per no facilitar la feina als nostres adversaris, a reforçar els elements següents:

- Reforçar els components constitutivament inclusius de la nostra oferta política. La República Catalana que volem no serà en cap cas *identitària* en un sentit fort i serà sensible a l'hora de respectar i preservar les *identitats múltiples* i els sentiments de pertinença diversos que es trobaran presents en el si de la seva ciutadania.
- Fer polítiques republicanes des de les institucions –des del Govern fins als ajuntaments– per tal d'afavorir el progrés i la cohesió social de la seva ciutadania. I això passa per fer bones polítiques públiques en tots els camps: des del benestar social, els serveis socials, la seguretat pública, la cultura, l'urbanisme i l'ordenació del territori fins a l'extensió d'un sistema de salut pública per a tothom, passant pel progrés econòmic, el repartiment de la riquesa i les mesures de foment de l'ocupació. I, no caldria ni dir-ho, situar l'escola catalana i els nostres mitjans de comunicació públics a un nivell d'excel·lència.
- Redoblar els esforços per generar simpaties polítiques en aquelles zones del país en les quals les forces polítiques i els moviments socials partidaris de la República Catalana tenen més dificultats per incidir. En aquest sentit, és de cabdal importància augmentar la nostra presència a les diferents àrees metropolitanes del país i a altres realitats territorials del país, i, molt especialment, assolir majories suficients per poder liderar la construcció de la República des de la seva capital, Barcelona.
- No perdre mai de vista que hem d'establir complicitats i punts de trobada amb sectors que, ara per ara, estan encara lluny d'adherir-se al projecte de construcció d'una República Catalana però que, en graus diversos, poden arribar a compartir amb nosaltres la defensa del dret a decidir, uns estàndards mínims de cultura democràtica i respecte a les llibertats públiques i una lleialtat bàsica al paper de les institucions catalanes.
- Posar en contradicció les polítiques de l'Estat espanyol i les del Govern de Catalunya, de forma que, en funció de les possibilitats de la legalitat vigent, sigui visualitzat que Catalunya ofereix més drets que Espanya: carta de drets per a persones nouvingudes, oficina de drets lingüístics... fins i tot en el cas que el TC espanyol continuï tombant-les, aquesta és una visualització de limitació d'aquells drets ben important. Hem de pensar en polítiques que afavoreixin l'adscripció sentimental (i conseqüentment electoral) a Catalunya i, per tant, a la República.

3.3.b Viure conjuntament els i les que som diferents

Catalunya ha viscut la transformació demogràfica més gran d'Europa al segle XXI passant de 6,3 a 7,5 milions d'habitants en només dotze anys. És la tercera vegada que ens passa en els darrers cent anys, però aquesta vegada la diversitat ve de tot el món, acollim nous catalans i noves catalanes amb origen a cent vuitanta-tres estats diferents i que parlen més de tres-centes llengües.

Aquest no és un canvi conjuntural, ha vingut per quedar-se. Avui som un país més obert, amb més intercanvis, amb més habilitat per relacionar-nos amb el món. Aquests canvis requereixen també un esforç d'acomodació mútua que no sempre és fàcil. Hem de construir un nou nosaltres, inclusiu, on poder exercir la ciutadania, la corresponsabilitat, la solidaritat entre les persones que comparteixen una mateixa societat, que se saben i es reconeixen membres d'un sol poble. Divers, certament, però amb voluntat de ser un sol poble. Construir aquest nou sentit de pertinença, compartit per tothom, és una necessitat imprescindible per al benestar, la cohesió i l'equitat.

Hem entrat en una nova fase. La immigració no ha estat un fenomen passatger, sinó estructural: el 80% dels estrangers que viuen a Catalunya ho fan des de fa més de cinc anys; el 50%, més de deu anys. A les properes municipals prop de 700.000 persones amb una experiència personal d'immigració tindran dret a vot i de les 700.000 que encara no podran votar s'estima que prop del 80% ho podran fer a les pròximes municipals.

Els reptes inicials del fet migratori (irregularitat, acollida, reagrupació familiar, etc.) continuen sent importants, però apareix una nova agenda que cal abordar amb urgència, mitjans i decisió: com ens ho fem per viure conjuntament els i les que som diferents? Com erradicar la desigualtat per raó d'origen? Quins elements hem de compartir totes les persones que vivim juntes, què constitueix la nostra cultura pública comuna? Quins elements constitueixen, en canvi, part del dret a la diferència? Com erradicar l'odi i la discriminació? Com prevenir els extremismes violents? Com ajudar a construir identitats que mantinguin una relació positiva amb les referències culturals del país d'origen i les del país d'acollida? Com construir un sentit de pertinença, de compromís amb la Catalunya diversa, que arribi a tothom?

I una pregunta central que determinarà l'èxit o el fracàs del nostre procés migratori: com evitar que la desigualtat es transmeti d'una generació a la següent i evitar així també que les diferències s'identifiquin amb desigualtats. No podem deixar de palesar que la principal feblesa de la societat catalana en aquests punts és, tot just, la manca d'estat propi per donar resposta eficient a aquests reptes.

Fer ciutadania

Esquerra Republicana pot i ha de liderar les respostes d'aquesta nova agenda política. És més, Catalunya pot fer una proposta de país de gran utilitat per al món i, per a això, Catalunya també ha de ser independent i tenir veu al món. La resposta és fer ciutadania, fer República. Fer que les persones que vivim juntes siguem tota la ciutadania, persones que tenim els mateixos drets i deures, i que estem compromeses amb el bé comú.

Tenim l'oportunitat d'aprendre dels altres països que han tingut abans transformacions similars. Podem aprendre que l'assimilacionisme ha perseguit un objectiu injust i contraproductiu: demanar a la gent que deixi de ser qui és, desconfiar de la diferència, ha complicat absurdament la construcció de relacions positives entre identitats individuals i col·lectives.

Podem aprendre que determinades pràctiques del multiculturalisme han limitat la participació en l'espai comú, i les oportunitats, d'àmplies capes de la nova ciutadania i de la seva descendència.

Sota un suposat respecte a la diversitat, hi havia indiferència i una baixa voluntat d'inclusió, la qual cosa ha facilitat la reproducció de les desigualtats entre generacions.

Segurament, la fórmula de cohesió i diversitat "a parts iguals", aplicada de manera intuïtiva per molts actors de la societat catalana, assenyala un camí raonable: promoure una cultura pública comuna (com es va acordar al Pacte Nacional per a la Immigració del 2008) basada en els principis democràtics i la cultura i la llengua catalanes i, al mateix temps, respectar i valorar la identitat cultural i lingüística de cadascú i promoure un espai públic pensat i dissenyat per a tothom. Dit d'una altra manera, no demanar a ningú que deixi de ser qui és, convidar a tothom que sigui també català o catalana, o aranès o aranesa.

L'interculturalisme ha de ser la via cap a una pertinença compartida. La diversitat cultural i lingüística no és, òbviament, un dret que s'expressi individualment sinó de manera col·lectiva. Ja estem veient, i anirà a més, l'aparició de noves demandes d'expressions col·lectives (acceptables o no segons si són compatibles o no amb la cultura pública comuna) que cal reconèixer i fer compatibles amb la construcció d'una pertinença compartida.

Pertinença compartida

Des d'un present amb massa segregació, desconeixement mutu, fins i tot desconfiança mútua, desigualtat lligada a raons d'origen, dolor causat per la discriminació i el racisme, la separació familiar, el risc d'aparició d'extremismes violents de tot signe, volem construir la pertinença compartida, una catalanitat assumida per totes aquelles persones que, a més, també definim la nostra identitat amb altres referències de tota mena. I això només es pot fer amb un ferm compromís de les polítiques públiques 1) per a la inclusió, 2) per a la interacció i 3) per reconèixer i valorar la diversitat de la nostra societat.

1) Inclusió. Perquè volem tothom dins i ningú fora de la nostra societat. Remoure els obstacles a causa de l'origen, la llengua o la cultura és un objectiu de les polítiques per a la inclusió junt amb les altres causes de desigualtat. La situació jurídica, per exemple, és una enorme barrera que situa en l'exclusió milers de persones. Ser dona i estrangera reclou en determinats nínxols laborals que cal dignificar. Que la desigualtat de la primera generació es transmeti a la seva descendència o no serà el que determinarà l'èxit o el fracàs del nostre procés migratori. I, malgrat l'enorme tasca que el govern catalanista i d'esquerres va fer en educació, val a dir que els resultats escolars continuen reflectint uns nivells de desigualtat en funció de l'origen de les famílies que és del tot inacceptable. Les solucions, però, són possibles; és urgent posar-s'hi.

2) Interacció. Per ser un sol poble amb equitat, cal que tothom sigui capaç de participar en tots els espais públics. A les escoles del barri ens hem de trobar les famílies del barri de tots els orígens. L'educació en el lleure ha de ser un espai de convivència, no de segregació segons el nivell econòmic. Al consistori, al Parlament, a la plantilla de la policia local, o dels Mossos d'Esquadra, a les feines qualificades, a les comissions de festes, a les celebracions, a les associacions, als sindicats o al nostre partit, ens hi hem de trobar persones de tots els orígens. I mentre no ens hi trobem tindrem feina per davant. O ens hi posem ara, o després serà massa tard. Per això hem d'invertir més en l'accés al coneixement de la llengua catalana i al seu ús.

3) Reconeixement. Respectar i valorar la diversitat, combatre totes les ideologies de l'odi, ha de ser part de la cultura pública comuna. Com més capaç sigui la nostra societat de reconèixer les aportacions de la seva ciutadania, més ciutadans s'hi identificaran i se'n sentiran membres. Cal prevenir l'odi i crear les condicions perquè tothom es pugui desenvolupar en la nostra societat establint-hi una relació positiva. Però també cal combatre'l quan apareix: cal legislar i actuar sobre aquest aspecte de manera decidida.

Inclusió, interacció i diversitat són les condicions necessàries perquè hi hagi pertinença, perquè el conjunt de la ciutadania faci seva la República Catalana. Aquest ha de ser el nostre objectiu, que totes les persones que vivim juntes ho fem com a ciutadans i ciutadanes: persones iguals en drets i en deures i compromeses amb la societat en la qual vivim.

Cal generar, també, noves formes d'aproximació al disseny de l'espai públic que aculli la diversitat de la nostra societat, que ha de reforçar el sentiment d'un sol poble i d'usos comuns compartits des de la manera de viure diferent que aboquin a la cultura pública comuna.

3.3.c Un país socialment just

Un dels eixos clau de l'enfortiment del moviment republicà ha de ser la lluita per una societat més justa. Això respon a dues consideracions, una de principi i una altra d'estratègica. En primer lloc, com a republicans i republicanes, considerem que les persones no són lliures si són dominades per poders que no estan en posició de controlar; pocs poders poden exercir aquest "control incontrolat" sobre les vides de la gent que els poders econòmics. Per això, cal que ningú no sigui tan pobre per haver-se d'agenollar, ni ningú tan ric per poder agenollar la resta de la gent.

És des d'aquesta llibertat que les persones poden bastir un projecte de vida propi, i poden estar raonablement segurs que el seu lloc a la societat dependrà del seu mèrit, i no del seu gènere, la seva pell o el seu origen geogràfic o de classe. Els poders públics han de fomentar, per tant, la redistribució de la riquesa i la independència econòmica de les persones amb l'objectiu de reduir al mínim les diferències de classe social; alhora, aquests poders públics han d'estar sotmesos a un control democràtic i organitzats seguint certs principis (com ara la separació de poders) que assegurin que no esdevindran, ells mateixos, una eina de dominació.

Sabem, tanmateix, que la feina que els poders públics catalans poden fer per promoure la justícia social es veu constantment amenaçada i limitada pel règim del 78, i en general per la inestabilitat dels compromisos de l'Estat espanyol amb la societat catalana i els seus governs. Això no és, naturalment, un motiu per no fer política social fins al dia que Catalunya esdevingui una República independent: una cosa és advertir que sense la independència no podem aconseguir tot el que el nostre país necessita en termes de justícia social, i una altra cosa és negar que puguem aconseguir res. Portar al límit i fer visibles les contradiccions de l'estat de les autonomies és una forma molt clara de visualitzar que la independència és quelcom que, en el seu rerefons, conté l'objectiu de beneficiar les classes populars.

En ple segle XXI tenim davant nostre el difícil repte de canviar les estructures públiques, i orientar-les cap a la millora constant de la qualitat de vida de les persones. Les institucions públiques s'han d'estructurar per reduir les desigualtats i millorar la qualitat de vida. Els serveis públics han d'orientar-se a millorar el benestar físic, el benestar emocional, l'habitatge i l'entorn on viuen les persones, el projecte de vida de les persones, les relacions socials que tenen o el benestar material.

La lluita contra les desigualtats

Aquest és, en qualsevol cas, un dels molts motius pels quals, a Catalunya, República és sinònim d'independència. I aquesta és la raó estratègica per la qual el moviment republicà té, en la promoció de la justícia social, un objectiu clau: les successives conteses electorals mostren com l'independentisme és particularment dèbil entre els estrats més rics i amb menys recursos de la nostra societat. Això constitueix una invitació a considerar les grans desigualtats com una amenaça estructural per a l'èxit del moviment independentista. En la mesura en què la nostra societat sigui més justa i igualitària, més gent se sentirà interpel·lada per un projecte de país basat en la vella divisa republicana: llibertat, igualtat, fraternitat.

3.3.d Despellar el règim del 78

La deriva autoritària de l'Estat espanyol en relació amb Catalunya no és un fenomen puntual sinó que es pot mantenir –i fins i tot incrementar– a curt i mitjà termini mentre no es donin les condicions per posar damunt la taula una via de solució política a les demandes democràtiques de les forces partidàries de la República Catalana. Això exigeix un esforç polític, jurídic i organitzatiu per coordinar la solidaritat amb les persones afectades per la repressió que, per tal de dur-se a terme amb la màxima eficàcia, passarà per reforçar al màxim les iniciatives unitàries, no partidistes i d'àmplia base ciutadana. Una deriva autoritària que comporta les sinergies de la corrupció política, del nepotisme versus la meritocràcia, de l'oligopoli del poder per les famílies tradicionals franquistes –el franquisme sociològic–, de la no recuperació de la memòria històrica, de la manca de restitució dels drets i béns republicans, del no reconeixement ni condemna dels crims del franquisme, així com de la perpetuació del sistema monàrquic, nascut del mateix franquisme i condició de continuïtat del règim del 78.

En bona mesura, l'Estat ha respost palesant el que, sovint, es desqualificava amb el nom d'eslògan. Catalunya ha sentit a les carns dels seus ciutadans l'estat d'ocupació al qual està sotmès. Les manifestacions del monarca espanyol, justificant la repressió i amenaçant amb més repressió, van deslegitimar definitivament la monarquia hereva del franquisme davant una part important, si no majoritària, de la població catalana, i d'una part de la ciutadania espanyola, tot i que en aquest segon cas sembla que de caire residual. A partir d'aquesta constatació, la recerca en els rengles republicans d'esquerres espanyols pot ser una via de lluita contra la repressió, però que en cap cas pot quedar subordinada a les estratègies, els ritmes i els projectes d'aquests grups.

Denúncia de la repressió

El nostre procés d'autodeterminació ha deixat al descobert la continuïtat de l'esperit franquista en el règim resultat de la transició feta després de la mort del dictador. El Govern espanyol tritura la independència judicial i força la maquinària dels aparells de l'Estat per tal de castigar les forces polítiques i els moviments ciutadans partidaris de la República Catalana.

L'Estat en fase repressiva funciona com una piconadora i el camp del republicanisme sobiranista, en fase de certa recomposició estratègica, té l'obligació de redreçar-se per respondre a l'embat de la manera que correspon: situant la solidaritat davant la repressió com la primera línia del combat per la democràcia. Des d'aquesta perspectiva, caldrà tenir en compte els elements següents:

- Cal afavorir que les campanyes antirepressores que es puguin dur a terme en els propers temps contribueixin a ampliar les complicitats i els espais de diàleg amb sectors de tradició democràtica i catalanista que, tot i mantenir-se distants, o que fins i tot no han compartit l'estratègia que s'ha seguit per avançar cap a la República Catalana, comparteixen amb nosaltres el rebuig al creixent autoritarisme de l'Estat i la preocupació pel retrocés de les llibertats individuals i col·lectives a Catalunya.
- Cal portar la denúncia de la situació de repressió i vulneració de drets que vivim fora de Catalunya: a la resta de l'Estat –on, malgrat les dificultats, hi ha sectors que s'hi oposen tot i que sovint visquin condemnats a l'ostracisme mediàtic–, a Europa i al món. En el cas europeu caldrà combinar una estratègia política per arribar als governs, els parlaments i les opinions públiques dels diferents estats amb una altra de caràcter més jurídic. I és que hi ha símptomes prou evidents que el relat que ven l'Estat en relació amb el que ha succeït a Catalunya no resisteix l'escrutini de les diferents justícies estatals que s'hi han hagut de pronunciar fins ara, i que, quan arribi el moment, difícilment superarà el llistó del Tribunal Europeu de Drets Humans, ja que la justícia i la democràcia espanyola no són homologables a la resta d'Europa. A la resta de països de la comunitat internacional caldrà, també, combinar una estratègia política per arribar als governs, els parlaments i les opinions públiques dels diferents estats, així com una tasca activa en organismes i fòrums multilaterals com són les Nacions Unides.

Acció solidària amb les persones preses i exiliades polítiques

Més enllà del factor humà i afectiu, aquesta solidaritat amb les persones preses i exiliades polítiques i amb totes les persones afectades d'una manera o d'una altra per la repressió de l'Estat és una tasca fonamentalment política que cal enfocar, en aquest sentit, de manera política. Sense oblidar, en cap cas, una contundent defensa dels drets civils i llibertats de les persones preses, exiliades, encausades i activistes.

Si la causa penal contra l'independentisme és general, també ho ha de ser la nostra resposta. Davant els jutges i jutgesses hi ha d'haver una defensa al màxim de coordinada possible que permeti fer una bona lectura política del sentit dels esdeveniments que es jutgen. Cal proporcionar arguments clars a la ciutadania que animin la seva capacitat de mobilització i que, alhora, reforcin els encausats i encausades en saber-se part d'un "nosaltres" que camina en la mateixa direcció. No necessitem herois icònics ni accions individuals de sacrifici exemplar; necessitem la certesa que

contra la repressió anem conjuntament per vèncer-la i que la millor fórmula per no tenir persones preses és fer insostenible per a l'Estat el fet de tenir-les. És per tot això que cal:

- Potenciar el paper referencial de les persones preses i exiliades, la majoria de les quals tenen un gran bagatge polític i una sobrada legitimitat per adreçar-se a l'opinió pública amb veu pròpia.
- Treballar per la unitat d'acció enfront de la repressió, buscant assolir una coordinació efectiva de les múltiples iniciatives que han sorgit a Catalunya de familiars, col·lectius solidaris, defensa jurídica, solidaritat econòmica, etc. i contribuir així a enfortir el moviment de solidaritat i ajudar que arribi a tots els represaliats i represaliades.
- Cal reforçar la línia vista en els darrers temps d'abandó de la via individual i jurídica *sensu stricto* de les preses i presos polítics per produir un efecte real polític del seu empresonament. No hi són per haver delinquit sinó per motius polítics; doncs polítics i col·lectius han de ser els arguments de defensa/rebuig davant de la justícia espanyola i dels seus jutges i jutgesses executores. Altrament, el seu patiment seria en va.

És evident que aquests objectius només seran possibles a partir de la màxima unitat democràtica davant els drets fonamentals que estan sent conculcats sistemàticament per l'ofensiva politicojudicial de l'Estat.

3.3.e Reprendre l'acció exterior

La Unió Europea es troba en un moment crític per la seva manca de valentia per fer front als grans reptes actuals. No ha sabut evolucionar per consolidar un projecte que tenia expectatives de superar els seus objectius primaris de portar la pau després de la tràgica Segona Guerra Mundial. L'avenç cap a una integració econòmica que, sens dubte, ha portat un benestar econòmic inèdit a una gran part de la població del continent, entre ells els catalans i les catalanes, va crear il·lusions de construir l'Europa dels pobles i l'Europa social. Però en aquesta direcció no s'avança per interessos dels estats i de poders fàctics que veuen els seus privilegis en perill.

Ens trobem davant l'hora de la veritat i com a protagonistes del projecte europeu volem reaccionar. De fet, els darrers anys s'han fet passos cap a una direcció que no ens agrada i, per aquest motiu, hem vist créixer l'antieuropisme en molts països. Creiem, però, que fora del projecte europeu les incerteses són encara més grans, i l'aïllacionisme no és una alternativa per a nacions petites com la nostra en un món ja inevitablement globalitzat. Volem seguir contribuint per avançar cap a una integració d'un espai europeu que permeti unes institucions plenament democràtiques i representatives de les aspiracions de la ciutadania. Volem que la Unió Europea sigui la garant dels drets civils i socials de tota la ciutadania, en especial en aquests moments que ens afecta plenament i que veiem que els estats membres han renunciat a aquest paper. Hem de continuar sent al capdavant en la promoció i defensa dels drets humans que s'han de practicar i no predicar. Hem de donar resposta al drama de les persones refugiades i de les migracions que no s'aturaran, per poder superar la pèssima gestió que els darrers anys estem presenciant. No ens volem sentir impotents, volem assumir la responsabilitat que ens pertoca de les seves causes, i contribuir

solidàriament a la resolució de les seves conseqüències tot unint els pobles i els ciutadans i ciutadanes del món en igualtat de condicions.

Vocació europea del projecte republicà

El projecte republicà és un projecte que sempre ha treballat per contribuir a l'Europa que volem, l'Europa que aprofundeix en la democràcia i el progrés per construir una societat més justa, més pròspera, més solidària i més respectuosa en la diversitat. El projecte republicà és un projecte modern que treballa per una societat oberta i integrada en el continent europeu, on tenim uns estrets lligams que volem aprofundir. El projecte republicà vol deixar enrere un projecte monàrquic que només està satisfet amb Europa quan aquest fet li reporta beneficis i fins i tot li soluciona problemes que no podria superar de cap altra manera. En canvi, aquest projecte que deixem enrere no té voluntat real de contribuir a l'Europa que volem. Nosaltres volem participar activament en la construcció d'Europa, i la manera més coherent de fer-ho és començar pel nostre propi país. Per tots aquests motius, el nostre projecte s'insereix plenament en l'essència del projecte europeu.

La veu catalana al món

Necessitem veu pròpia per projectar-nos a la Unió Europea i al món. Ningú mai podrà representar-nos tan bé com nosaltres. Sovint, ens veiem en l'obligació d'explicar aspectes desconeguts de la realitat catalana. Són el fruit de la insuficient veu pròpia que hem tingut, i actualment hem de combatre veus molt poderoses que volen transmetre una imatge de Catalunya allunyada de la realitat, volgudament esbiaixada, tergiversada i negativa. De fet, l'experiència ens demostra constantment que quan ens podem projectar al món sense intermediaris els nostres interlocutors s'adonen que la seva concepció prèvia era una altra. És absolutament fonamental tenir una veu pròpia al món i prou potent perquè ens escoltin, ens comprenguin i, llavors, respectin el projecte republicà. La necessitat d'incidència política en el marc europeu del projecte republicà ha de comportar necessàriament una unitat estratègica i d'acció política per part dels actors independentistes. I que tingui la seva traducció formal i discursiva en tots els espais i estructures d'incidència i presència europea. Per totes aquestes raons, ens comprometem, en els següents anys, a parlar amb tots aquells actors internacionals que estiguin interessats en el nostre projecte d'esdevenir República per tal d'establir-hi aliances i teixir xarxes de complicitats i interessos, sense excloure cap opció per raons d'origen, religió o classe social.

Volem potenciar els instruments d'acció exterior del Govern en els àmbits econòmic, empresarial, cultural, de cooperació al desenvolupament, etc., i recuperar les institucions d'acció exterior que el 155 ha clausurat il·legítimament i antidemocràticament. En aquest marc ens cal:

- Augmentar els suports internacionals a la causa catalana gestionant intel·ligentment les oportunitats institucionals que tenim per desenvolupar polítiques pròpies des del Govern de Catalunya mitjançant la Conselleria d'Afers Exteriors, alhora que es reforcen les campanyes i mobilitzacions de suport popular als objectius republicans des d'una perspectiva internacionalista.
- Restablir les funcions del Diplocat, ampliar-les i enfortir la projecció nacional catalana al món.

- Eixamplar l'abast de l'acció internacional als espais de la societat civil d'arreu que es compromet amb els valors universals de llibertat, igualtat i fraternitat.
- Teixir vincles amb organitzacions polítiques i socials amb les quals compartim aquests ideals.
- La causa de la República Catalana també ha de treballar i recollir suports ciutadans dels diferents pobles de l'àmbit internacional.

Hem de reforçar també els llaços amb la diàspora catalana al món, promoure la contribució de la societat catalana en la lluita per superar els grans reptes globals del nostre temps com a societat compromesa, solidària i responsable. Cal buscar aliances i complicitats en persones públiques de reconeixement mundial, del món de la cultura, el cinema o l'art per tal que facin de portaveus mediàtics de la nostra causa. Si no, serem invisibles a la resta del món.

El Govern espanyol impedirà per tots els mitjans que les institucions de la Generalitat arribin a Europa i al món. Esquerra Republicana de Catalunya reconeixerà, donarà suport i participarà en la creació i acció del Consell per la República com un ens de la República a l'exili i representació legítima del que va decidir el poble de Catalunya en el referèndum de l'1 d'octubre del 2017.

4. FER REPÚBLICA

Aquest apartat explica com fer República ara des del marc actual i en diferents àmbits: des dels parlaments, des del Govern, des dels ajuntaments i des de la ciutadania. La descripció no pretén ser exhaustiva i només es descriuen alguns àmbits a títol d'exemple. Es tracta d'actuar de tal manera que s'aconsegueixin dos objectius bàsics: conquerir espais de sobirania que prefigurin la República que volem i, al mateix temps, consolidar tots els elements polítics i socials que ens calen per poder aconseguir la independència.

4.1 Fer República des dels parlaments

4.1.a Impulsar la iniciativa política des del Parlament

La dotzena legislatura del Parlament de Catalunya, que va començar el 17 de gener del 2018 amb la constitució de la mesa i l'elecció de Roger Torrent com a president, va suposar la recuperació de la primera institució de Catalunya en una situació clarament anòmala amb l'aplicació de l'article 155 de la Constitució espanyola i després d'unes eleccions imposades i il·legítimes. I no podem oblidar que la repressió de l'Estat espanyol ha comportat que la seva antecessora en el càrrec de presidenta, Carme Forcadell, es trobi actualment empresonada i, com la majoria de la mesa anterior, imputada. La restitució del Parlament ha significat l'inici de la materialització del mandat democràtic sorgit de les urnes, i la possibilitat de posar-lo de nou al servei de la ciutadania. Aquest doble punt de partida és bàsic per fer República, també des del Parlament, i fer respectar la voluntat popular sorgida de l'1 d'octubre i el 27 d'octubre.

El Parlament de Catalunya, en l'actual context polític, ha de complir diversos rols prioritaris:

- Consolidar, enfortir i preservar el Parlament de Catalunya com la institució política essencial que és, dipositària de la sobirania catalana i àmbit de representació del poble, per garantir i enfortir els drets socials i civils del nostre país.
- Reforçar la iniciativa política per fer efectiva la República, ratificada a les eleccions del 21-D, sorgida de la voluntat popular, democràticament sobirana, de l'1 d'octubre i el 27 d'octubre, per impulsar iniciatives polítiques amb sentit d'estat, visualitzar les majories democràtiques i propiciar els consensos de país.
- Defensar dins i fora de l'Estat espanyol el dret a l'autodeterminació de Catalunya tal com es reconeix en els tractats internacionals.
- Fer respectar la sobirania del Parlament i les majories parlamentàries que en cada cas avalen l'aprovació de lleis, que són majories socials de representació. En l'anterior legislatura, van ser moltes les lleis aprovades al Parlament que s'han vist afectades per recursos del Govern espanyol al Tribunal Constitucional i que han estat suspeses automàticament i anul·lades en part posteriorment, fet que ha perjudicat greument les expectatives posades sobre moltes d'aquestes lleis i també la feina per al seu desplegament, del qual és responsable el Govern de la Generalitat.
- Ser l'altaveu de les necessitats i demandes que abanderin moviments socials amb un ampli suport ciutadà, atenent-les amb eficàcia (com, per exemple, en l'anterior legislatura, l'aprovació per unanimitat de la iniciativa legislativa popular de la renda garantida de ciutadania, mostra del desig de la societat per la igualtat d'oportunitats), i defensar els consensos de país (escola catalana, mitjans públics, Mossos d'Esquadra).
- Amb l'assoliment de la majoria parlamentària per fer-ho possible, donar suport i legitimar la implementació de polítiques republicanes per part del Govern de la Generalitat, de protecció i cohesió de la ciutadania catalana, de la seva economia i de la seva cultura, per exercir la sobirania i eixamplar els drets i les llibertats de les persones. Esquerra Republicana posarà tota la seva força parlamentària al servei de l'articulació d'aquest govern, que permet posar les institucions al servei de la nostra ciutadania i poder avançar com a societat.

El Parlament de Catalunya sempre ha mantingut l'esperit no només de representar la voluntat de la ciutadania sinó també els seus drets; per aquest motiu té un pes cabdal en la defensa dels drets i les llibertats fonamentals. Davant la repressió sense precedents de l'Estat espanyol, cal una resposta àmplia i plural. Aquesta resposta ha de mostrar la força civil que la societat catalana sempre ha tingut des de tots els vessants: social, cultural, cívica i professional. Per tot plegat es fa necessari tornar a posar sobre la taula tots aquells continguts, especialment pel que fa a les lleis de contingut social, suspeses pel TC. Probablement, en l'espai dels comuns hi hagi la part més important d'electorat que volem seduir per eixamplar la majoria republicana. El Parlament ha de ser l'escenari, doncs, d'esteses de mà reiterades, encara que no siguin recíproques, cap a aquest grup

parlamentari. Amb ells es configura el 55% dels electors del 21D: per tant, la majoria absoluta del Parlament i, per extensió, de la població.

El Parlament és la institució que representa millor la diversitat de la societat, i per això no només ha d'impulsar sinó també garantir una aliança entre les institucions i la societat civil profunda i permanent. I, en conseqüència, en tant que representants de la ciutadania, és qui té la potestat d'exercir el dret d'autodeterminació quan aquesta no pot fer-ho.

El Parlament de les Illes Balears

Esquerra Republicana també està present amb dos diputats al Parlament de les Illes Balears, fruit de l'entesa electoral amb Més per Mallorca i Més per Menorca, i que ha contribuït a formar, a través dels pactes de progrés, una majoria progressista al Parlament i al Govern de les Illes Balears.

4.1.b El Congrés i el Senat com a altaveus de denúncia i reivindicació

Esquerra Republicana va obtenir el seu millor resultat a les passades eleccions espanyoles i va obtenir un grup parlamentari de nou diputades i diputats al Congrés i un grup parlamentari de dotze senadores i senadors al Senat. A l'inici de la legislatura, l'objectiu era clar: la defensa del procés per la República Catalana i ser la veu dels sobiranistes del País Valencià i les Illes Balears.

Enmig de la repressió de l'Estat que impedeix la constitució efectiva de la República Catalana, l'objectiu d'Esquerra Republicana continua sent la defensa d'una República Catalana independent per abandonar definitivament el Parlament espanyol. Mentre això no passi, els nostres grups parlamentaris al Congrés i al Senat han d'estar al servei de la necessitat que tenim, com a organització i com a país, d'eixamplar la base social i la política sobiranista, i treballaran per teixir aliances i solidaritats per al respecte del nostre dret a l'autodeterminació.

Des d'aquesta perspectiva, el Parlament espanyol és un escenari on poder evidenciar davant la ciutadania la passivitat, la negligència o la negativa per part del Govern espanyol a resoldre les necessitats del nostre territori; el nostre grau de dependència i com el nepotisme i les decisions adoptades des de Madrid perjudiquen la nostra economia productiva i les classes treballadores i populars; la marginació a la qual ens sotmet l'Administració estatal i els greuges comparatius amb altres territoris de l'Estat. En definitiva, es tracta que la ciutadania de Catalunya i els Països Catalans prengui consciència de la desídia de l'Estat espanyol envers els problemes del nostre poble i de com les polítiques estatals afecten els interessos de tota la ciutadania. En contraposició, la República Catalana s'albira i es consolida com la decisió racional òptima de la ciutadania catalana per afrontar i resoldre les seves principals problemàtiques i reptes.

En línia amb aquestes consideracions, i en el context del moment històric i polític que estem vivint, la tasca parlamentària al Parlament espanyol se centra en els objectius següents:

1) Denúncia de la política repressiva i de la violència exercida per l'Estat espanyol envers Catalunya i defensa de les nostres persones preses i exiliades polítiques. La criminalització política, policial, judicial i mediàtica i la consegüent repressió engegada per l'Estat contra el moviment democràtic sobiranista català ens obliga a mantenir un escenari de confrontació parlamentària amb les institucions de l'Estat i amb els principals partits d'àmbit estatal. Des d'aquest punt de vista, hem de mantenir una denúncia permanent de les actuacions repressores, emmarcades en el relat que aquestes estan posant en qüestió l'estat de dret, les llibertats i la democràcia. La violenta resposta de l'Estat envers la voluntat majoritària de la ciutadania de Catalunya és l'expressió d'un estat autoritari que força l'estat de dret i les llibertats, no només contra l'univers independentista, sinó contra qualsevol que s'atreveixi a qüestionar el règim del 78. Hem de desemascarar unes institucions estatals que exerceixen una brutal regressió de drets davant de qualsevol col·lectiu o persona dissident amb el règim, com demostren la persecució policial i judicial de rapers, tuitaires, etc.

2) Insistir en la necessitat de diàleg i d'una resolució pacífica, democràtica i negociada del conflicte. Esquerra Republicana, i malgrat el patiment que estan generant les polítiques repressores de l'Estat, es manté ferma en l'oferta de diàleg i en la necessitat de negociar de manera multilateral una resolució pactada a la situació política; per exemple, una sortida a l'escocesa amb la necessària intervenció internacional i sense renunciar a la unilateralitat que es troba en la base de l'exercici de la sobirania. Som conscients que tres quartes parts del Parlament espanyol no tenen cap voluntat d'afrontar una solució política al problema polític (i res fa preveure que canviïn de posicionament en els propers temps). Però, malgrat aquest tossut nacionalisme que nega fins i tot el diàleg en nom de la sacralitzada unitat de la nació espanyola, Esquerra Republicana no renunciarà als seus principis i conviccions i continuarà defensant la paraula i la democràcia com els instruments legítims per assolir un acord entre Catalunya i l'Estat. Nosaltres continuarem demostrant davant d'Espanya, Europa i el món el nostre compromís amb la democràcia, el diàleg, el pacifisme i la no-violència. Altrament, el Govern espanyol demostrarà a Catalunya, Europa i el món qui són i qui volen ser.

3) Evidenciar els greuges i la manca de legitimitat democràtica d'un estat monàrquic heretat del franquisme, unitarista, centralista, uniformitzador, nepotístic, corrupte, oligàrquic, extraactivista i ineficient que el fa incapaç de reconèixer i garantir els drets de les minories. Esquerra Republicana ha de continuar evidenciant que la concepció d'Espanya i el projecte d'Espanya no són compatibles amb la realitat d'una Catalunya diversa. D'una banda, Espanya – concebuda nacionalment com una gran Castella– no reconeixerà l'existència de les nacions que la componen ni el seu dret a decidir, no reconeixerà la igualtat de drets de les cultures i llengües de l'Estat i el dret que tenim a viure plenament en la nostra llengua al nostre país, no reconeixerà un estat veritablement federal o confederal ni negarà la seva concepció centralista i radial d'Espanya amb Madrid com a quilòmetre zero. De fet, les majories del Parlament espanyol han dut a terme en els darrers temps més recentralització i uniformització política i cultural, contrària fins i tot a la tendència inicial d'obertura política que va representar la mateixa aprovació, amb tot els seus límits i en el seu context, de la Constitució espanyola del 78.

D'altra banda, el règim monàrquic espanyol és un sistema corporatista i oligopolístic on les grans corporacions i les famílies del règim –hereves de la “democràcia orgànica” franquista– dicten les lleis en el seu benefici a un poder polític que s'acontenta amb portes giratòries i “sobresous”. La

meritocràcia, la innovació, l'economia productiva, la lliure competència i l'interès general queden pervertits i segrestats per un capitalisme d'amiguets que assegura amb diners públics inversions fallides (Castor o autopistes radials madrilenyes), condonació de deutes i legislació a mida de les grans empreses energètiques i bancs en detriment dels drets de la ciutadania, mentre se socialitzen les pèrdues, els deutes i les retallades socials.

I, finalment, per mantenir aquesta Espanya uniformitzadora i nepotística cal que l'Administració central de l'Estat concentri poder i competències i mantingui una enorme duplictat de cossos funcionaris. Tant és així que l'Estat manté duplicades competències i estructures cedides a les comunitats autònomes i, paradoxalment, el nacionalisme espanyol ho utilitza per argumentar la necessitat de recentralitzar competències i accentuar de manera perversa el desequilibri en l'estructura administrativa.

4) Defensar els drets i les llibertats, els interessos de les classes treballadores i populars i l'economia innovadora i productiva. Mentre des de Madrid es continuïn decidint els límits dels drets i les llibertats i el marc econòmic, financer, social i laboral dels Països Catalans, Esquerra Republicana defensarà l'estat del benestar i els principis i valors que inspiren el nostre ideari republicà i de justícia social. Davant l'ofensiva econòmica ultraliberal de PP i Ciutadans i el nepotisme en la contractació pública (amb la complicitat del PSOE), Esquerra Republicana continuarà mostrant la més contundent oposició a l'espoli econòmic i social que estan patint les classes treballadores i populars, així com les pimes i els autònoms, a favor de les grans fortunes i corporacions. Igualment, continuarem fent front a la involució democràtica de lleis mordasses i regressives.

5) Reivindicació del dret d'autodeterminació de Catalunya i dels Països Catalans i solidaritat amb altres pobles i nacions oprimides. Esquerra Republicana som l'única veu independentista en defensa dels Països Catalans al Parlament espanyol. Els Països Catalans no només és l'àmbit d'actuació de l'activitat parlamentària d'Esquerra Republicana, sinó que considerem que és un bon escenari on fer visible la nostra reivindicació nacional de Països Catalans i dels drets nacionals del Principat, el País Valencià i les Illes, i especialment del País Valencià i les Illes a mesura que el Principat hi vagi desconnectant. Així mateix, des del Parlament espanyol també mostrem la nostra solidaritat amb les altres nacions de l'Estat i, en l'àmbit de la política internacional, amb els pobles i les nacions oprimides d'arreu del món.

6) Teixir complicitats amb els col·lectius i moviments progressistes d'arreu de l'Estat i anar consolidant xarxes de solidaritat mútua. Cal afavorir totes aquelles iniciatives tendents a afeblir el poder del règim del 78. I, en aquesta línia, és important treballar la xarxa de possibles complicitats amb el que representa el projecte de la República Catalana entre els sectors més avançats i progressistes de la política i l'opinió pública espanyoles.

4.1.c El Parlament Europeu, la veu directa a Europa

Esquerra Republicana és la força independentista catalana amb més representació al Parlament Europeu. Sovint les institucions europees són capitalitzades pels estats membres amb l'objectiu de defensar els seus interessos nacionals, però el Parlament Europeu és l'única institució europea on

els republicans catalans tenim veu pròpia i directa. L'Eurocambra ens permet la possibilitat de lluitar per la República a través de tres estratègies clares:

1) Un espai de denúncia i força. La Unió Europea ha de ser un espai on es defensin les llibertats i els drets dels ciutadans. El Parlament Europeu és per a Esquerra Republicana un altaveu on denunciar els continus abusos a les llibertats, als drets i als propis valors fundacionals de la Unió Europea que patim per part de l'Estat espanyol. La deriva autoritària presa pel Govern de l'Estat ha de ser denunciada de forma contínua, i els atacs als fonaments de la democràcia i als drets bàsics, exposats rigorosament a ulls internacionals. Cal utilitzar tots els mecanismes oferts pel Parlament i per la Unió Europea per combatre les accions de l'Estat espanyol contra els drets i les llibertats de Catalunya i la seva ciutadania, així com les polítiques centralitzadores que sovint aplica.

2) Un espai on reivindicar el dret dels pobles d'Europa i en particular de Catalunya a l'autodeterminació. Aconseguir que una majoria de parlamentaris europeus reconeixin el dret de Catalunya a l'autodeterminació.

3) Un nexa d'aliances internacionals. El Parlament Europeu ens ofereix la possibilitat de fer arribar a un públic internacional tant la realitat de Catalunya i els Països Catalans com la repressió per part de l'Estat espanyol. Cal teixir aliances amb aquells qui defensen els drets i valors fonamentals de la Unió Europea, sobretot més enllà de la nostra família política i del màxim de països de la Unió. Així aconseguim un objectiu doble: presentar la República com un espai de llibertat en contraposició a les actituds cada cop més autoritàries de l'Estat espanyol i sumar suports internacionals per a la resolució dialogada i política del conflicte entre Catalunya i Espanya i, en un segon estadi, suports per a la consecució i desplegament de la República Catalana. Un exemple clar és la creació de la Plataforma de Diàleg Catalunya-UE, que agrupa més de quaranta eurodiputats de diferents grups polítics i països a favor d'una solució política i de la necessitat que la Unió Europea actuï com a mediador.

4) Una plataforma per a un discurs europeista modern. A través del treball parlamentari a l'Eurocambra, s'ha de visualitzar la proposta europeista i progressista d'Esquerra Republicana. Mentre ens mostrem crítics amb força aspectes de la Unió Europea que tenim –i de les institucions i els lideratges que han ignorat de manera irresponsable la reivindicació democràtica catalana– treballem i duem a terme iniciatives per transformar aquesta Unió Europea cap a una realitat més social, democràtica, eficient i propera a la ciutadania, tot combatent els populismes.

5) Defensar la construcció efectiva de l'eix del Mediterrani imprescindible per al futur econòmic dels Països Catalans en relació amb el mercat europeu i per a la mobilitat de les persones dins d'aquest àmbit.

Per això, les properes eleccions al Parlament Europeu del 2019 són una oportunitat per defensar un programa crític amb el model de governança europeu que actua en defensa dels estats i les seves elits econòmiques i menysté les problemàtiques d'arrel social i democràtiques que afecten molt especialment els pobles del sud d'Europa. Hem d'aprofitar aquest espai de representació dels Països Catalans per vindicar el nostre projecte de l'Europa dels pobles.

4.2 Fer República des del Govern

La legislatura que tot just comença té un caràcter clarament extraordinari que necessita un punt de partida fonamental: fer República partint de la restitució de les institucions catalanes, que en cap cas és un retorn a la realitat autonòmica anterior a l'1 d'octubre, i, molt especialment, del rol polític del Govern de la Generalitat, que actuarà en el marc d'una realitat constituent. No ens podem limitar a una restitució formal –constitució del Parlament i formació del Govern–, sinó també cal la restitució material: el que implica revertir els efectes de l'aplicació invasiva i il·legal de l'article 155 de la Constitució espanyola, així com evidenciar i denunciar l'abús que suposa l'actual intervenció dels comptes de la Generalitat de Catalunya, així com no tornar a actuar com el Govern d'una comunitat autònoma. Les raons d'aquesta prioritat són operatives però sobretot estratègiques, i les podem resumir en els dos rols fonamentals que haurà de desenvolupar el Govern de la Generalitat aquesta legislatura:

- En la construcció de la República Catalana, l'assoliment d'àmplies majories per fer-la possible és un compromís col·lectiu de totes les forces polítiques que donen suport a aquest Govern. En aquest context és més necessari que mai que el Govern de la Generalitat sigui percebut a ulls de tots els catalans i catalanes com una eina de transformació i millora de la seva vida quotidiana i les seves expectatives de futur (personals i col·lectives) i com un instrument efectiu per a l'equilibri territorial del país.
- Catalunya no és una autonomia més i el Govern de la Generalitat ho és d'una realitat constituent que s'ha de relacionar només de forma bilateral amb el Govern de l'Estat. En aquest context, és imprescindible que el Govern de la Generalitat no actuï d'acord amb la lògica de l'Estat de les autonomies i renunciï, per tant, a participar en fòrums, cimeres i altres instàncies autonòmiques de caire multilateral, bo i evitant excepcionalment els perjudicis innecessaris que poguessin derivar-se de la seva absència. Cal apostar per conquerir la via del diàleg bilateral com a via per fer efectiva la República.
- La defensa dels drets civils i polítics vulnerats i amenaçats per les actuacions dels poders de l'Estat espanyol. Aquesta defensa, que requereix indefectiblement la plena recuperació de les competències de la Generalitat de Catalunya, haurà de saber combinar de manera intel·ligent el terreny de joc estatal i l'internacional, així com prioritzar la coordinació amb les persones representants de la més àmplia diversitat possible de forces polítiques, administracions i moviments cívics.

Aquests dos rols i el context polític actual condicionen també la manera com encarar la futura acció del Govern, que cal que reforci la seva aposta per ser una administració cada vegada més transparent, fiable, propera, descentralitzada i també permeable davant d'una ciutadania apoderada amb una creixent capacitat d'autoorganització. El "com" esdevé central a l'hora de "fer República" des del Govern: les bases d'un nou país, la construcció d'estructures republicanes i la manera de fer d'un nou govern es comencen a construir dins del marc del Parlament en l'exercici del poder legislatiu i màxim òrgan de la sobirania popular.

La legitimitat del Govern no es pot limitar a la majoria parlamentària que li dona suport. Cal fer un esforç addicional per incorporar la participació i la implicació activa de la ciutadania en l'elaboració i

el desplegament de les polítiques públiques, especialment aquelles de caràcter sectorial, en la mesura que faciliten una interpel·lació al conjunt de la ciutadania que sigui transversal a la seva orientació política.

D'altra banda, l'aposta de "fer República" requereix una majoria al Parlament i un Govern fort que lideri la implementació de polítiques republicanes per exercir la sobirania i eixamplar els drets i les llibertats de les persones. Significa enfortir l'economia i les finances públiques, potenciar tots els sectors productius i situar la cohesió social, la justícia social i la igualtat d'oportunitats en la raó de ser de l'acció política. Vol dir també plantejar horitzons propis en matèria de drets socials i d'enfortiment democràtic. Cal deslliurar-nos de les forces de l'immobilisme que frenen qualsevol reforma necessària, que temen la innovació, que actuen al servei de l'estatu quo i que perpetuen les desigualtats. L'acció institucional i la mobilització social han de ser les protagonistes en la creació d'espais de sobirania social, cultural i econòmica que van construir les bases de la República Catalana.

Per tal de concretar aquesta idea i generar il·lusió en la projecció d'un nou país cap al qual caminem, i amb l'objectiu també d'incorporar gent no directament atreta per l'independentisme a la causa republicana, el govern i els partits han d'impulsar el gran diàleg constituent que ha de ser d'amplíssim espectre social, de treballs territorials i sectorials paral·lels i de mitjà termini. Ha de permetre elaborar unes conclusions i un corpus de drets i deures que siguin la base de la futura constitució de la República.

En un moment de canvis econòmics i socials profunds, Catalunya, amb el seu Govern al capdavant, ha de ser un referent europeu que generi nous espais de sobirania i conquereixi nous drets en els àmbits on encara no actua cap administració. "Fer República" també implica participar a construir una altra Europa, que superi la lògica del "club d'estats" i dels principals *lobbies* econòmics i financers i que tingui com a objectiu principal i únic fer de la ciutadania europea un sinònim de vida més digna. El rol de l'Estat, així com del conjunt de les administracions públiques i de la ciutadania, està en ple procés de redefinició i cal veure-ho com una oportunitat. És per això que l'actuació del Govern centrarà la seva atenció en aquelles polítiques en les quals es compleixin un o més d'aquests factors: 1) s'innovï en la manera de donar respostes públiques a les necessitats econòmiques i socials a Catalunya, incentivant la implicació activa de tota la ciutadania; 2) s'ajudi a avançar cap a la plena igualtat d'oportunitats, la cohesió social i l'autonomia personal de tota la seva ciutadania; 3) s'assoleixin més graus de sobirania com una derivada directa de l'acció política del Govern i del consens generat entre la societat catalana i/o el Parlament de Catalunya; 4) s'asseguri la transversalitat de les polítiques de gènere en tota l'acció de govern, i 5) s'apropin les polítiques públiques a les persones i els territoris, adaptant-les a la diversitat social i territorial existent al nostre país.

4.2.a Polítiques republicanes de govern

Enumerem, a continuació, sense una voluntat d'exhaustivitat, un seguit de propostes que permeten exemplificar la nostra voluntat de fer República des del Govern.

1. Un Govern compromès amb els drets civils i polítics

En els darrers temps hem viscut un retrocés accelerat en drets civils i polítics. La llibertat d'expressió, d'associació i de reunió pacífica es troben amenaçades, i la politització i la manca d'independència judicial és un fet acreditat per organismes internacionals. Així mateix, en els darrers mesos l'activitat violenta d'extrema dreta s'ha multiplicat i actua impunement pels carrers de Catalunya. El Govern no pot restar indiferent davant la vulneració sistemàtica de drets humans protegits pel Pacte Internacional pels Drets Civils i Polítics i el Conveni Europeu de Drets Humans. La situació és d'extrema gravetat i per tal de preservar la integritat de les persones i la seva seguretat el Govern ha de donar resposta a les vulneracions dels drets humans i llibertats públiques a través del desplegament de l'oficina per la defensa dels drets civils i polítics, que ha d'analitzar totes les vulneracions que s'hagin produït i acabar amb la impunitat.

2. Més internacionalització, més acció exterior

En el darrer exercici 2017, l'empresa catalana ha tornat a batre rècords. Això ha implicat que disminuïm la dependència respecte al mercat espanyol en els últims anys: gairebé dues tercers parts de les vendes fora de Catalunya de les empreses catalanes són de fora de l'Estat espanyol. Cal accelerar aquest ritme d'internacionalització com a condició per tenir un teixit productiu més competitiu i un país econòmicament més sobirà. Les vies per accelerar aquesta internacionalització, en bona mesura recollides al Pacte Nacional per la Indústria recentment aprovat, impliquen garantir la dotació de recursos previstos fins al 2020, així com també facilitar que la pime catalana disposi de les eines adequades –recursos humans i accés al coneixement– per vèncer les habituals barreres d'entrada.

L'empresa, i per extensió el conjunt de l'economia catalana, ha de ser un element central en les estratègies d'internacionalització i comunicació exterior d'aquest govern. D'una banda, ajuda a fer més tangible la generació de valor de la seva acció exterior, i, de l'altra, contribueix a una millor conciliació diàleg entre les dinàmiques empresarials i institucionals del país. La coordinació institucional entre el Govern i les institucions empresarials –cambres de comerç, patronals, associacions empresarials, etc.– és més necessària que mai. Des d'un punt de vista estrictament institucional, el restabliment de la xarxa de delegacions de Govern a l'exterior aprofitant tots els espais que obre la paradiplomàcia i la cooperació –molt especialment a Europa– és una condició imprescindible.

3. Un país innovador

Per tal d'augmentar la competitivitat del conjunt del teixit industrial català, el govern ha d'apostar de manera decidida per un sistema de recerca d'excel·lència, fomentant la internacionalització tant del seu alumnat com del seu funcionariat, establint les condicions necessàries per captar talent de qualsevol part del món. Si bé el foment de la recerca i de la seva transferència de coneixement representa una sinergia amb el teixit empresarial català, també representa una oportunitat per al desenvolupament d'una indústria en si mateixa, creant llocs de treball altament qualificats.

D'altra banda, aquesta acció també té com a objectiu la consolidació d'un teixit acadèmic català compromès amb l'excel·lència i el desenvolupament econòmic, social i polític de la nostra societat.

Fer República també consisteix a posar a disposició de la majoria no només els mitjans materials que en millorin el benestar, sinó també contribuir a concebre'ls i desenvolupar-los.

4. La diversificació del finançament empresarial

La crisi econòmica iniciada el 2008 i els últims esdeveniments polítics ens han ensenyat diverses lliçons: una d'elles és el risc que suposa una excessiva dependència del crèdit bancari. El Govern de la Generalitat ha d'actuar en dues línies de treball que siguin capaces de revertir aquesta tendència:

- Concloure el procés de conversió de l'Institut Català de Finances (ICF) en la banca pública de promoció econòmica per facilitar el crèdit a inversions estratègiques per al país amb principis de banca ètica.
- Consolidar un clúster financer a Catalunya, format actualment per unes 450 empreses que ocupen globalment gairebé 100.000 treballadors i treballadores, per tal de donar més visibilitat i crear un entorn favorable per al desenvolupament d'intermediaris financers que vagin més enllà de la banca generalista.

En aquest context, i amb la mateixa voluntat manifesta de diversificar i millorar la competència financera, es pretén crear les condicions per a l'impuls al crèdit cooperatiu, afavorint l'estructuració de serveis potents i competitius de cooperatives de crèdit amb capacitat de penetrar en segments generalistes orientats a famílies i pimes.

5. Una fiscalitat justa, progressiva i redistributiva

Des de l'inici del segle XXI, i especialment des de l'esclat de la crisi econòmica, les desigualtats de renda s'han disparat dins la societat catalana, fins al punt que si Catalunya fos un Estat de la Unió Europea es trobaria entre els països on hi ha més desigualtats de renda entre el 20% de la població més ric i el 20% amb menys recursos (en comparació amb els països més desenvolupats d'Europa). Tot i que aquesta realitat no és exclusiva de Catalunya, sinó que respon a tendències globals d'acumulació de la renda en cada cop menys mans, des de la Generalitat hi ha certa capacitat –encara que força limitada respecte a la de l'Estat– per garantir que la fiscalitat del nostre país sigui més justa i, per tant, estigui focalitzada a assolir més progressió i, per tant, una més gran capacitat redistributiva. En aquest sentit, cal treballar per augmentar el pes dels impostos directes en el conjunt dels ingressos tributaris, restringir els beneficis fiscals a situacions molt específiques i lluitar contra el frau i l'elusió fiscal. Al cap i a la fi, la reducció de les desigualtats mitjançant una redistribució més equitativa de la renda i de la riquesa és un dels objectius de les polítiques republicanes, objectiu que es pot assolir amb més garanties a través de la inversió i les transferències públiques.

6. Una política econòmica per a la majoria empresarial del país

Som una economia de pimes i autònoms: el 99,5% de les empreses catalanes són petites i mitjanes empreses, que a la vegada són responsables de la generació de gairebé el 60% del VAB del país i

més del 70% dels llocs de treball en empreses privades. Alhora que sembla obvi que bona part de les nostres empreses necessiten guanyar dimensió, també ho és que les polítiques de suport a l'empresa, així com la seva representació institucional, han de respondre al perfil majoritari d'empreses del país, tal com recomana l'*Small Business Act* europea. No només aconseguirem que les polítiques econòmiques siguin més eficaces –condició necessària per generar oportunitats per a tothom–, sinó que molt probablement s'aconseguirà una interlocució més fluïda i transparent entre el Govern i els sectors productius. Un exemple pràctic el podem trobar en la necessitat d'impulsar una fiscalitat adaptada a la realitat de la pime i els autònoms o, en el sector del comerç, desenvolupar una llei sobre les àrees de promoció econòmica urbana per tal d'implementar els BID (*Business Improvement Districts*).

7. Un país que ofereixi oportunitats de treball més digne

El Govern ha de facilitar la generació d'ocupació, però sobretot que el treball sigui digne i sostenible. Treball digne per a una societat que pretén tenir quotes de benestar equiparables a les societats més avançades, però alhora treball sostenible que a partir de la productivitat permeti projectes empresarials que siguin viables. La dicotomia entre sostenibilitat empresarial i treball digne s'ha de resoldre a partir d'un marc de concertació social que permeti avançar en la lògica de models de treball sostenibles econòmicament i social. Per tal d'aconseguir-ho es treballarà en mesures com: 1) avançar en el salari català de referència de 1.000 euros com a salari mínim propi tant en el marc de la concertació social i en la negociació col·lectiva com en les clàusules socials en la contractació pública; 2) fixar les condicions laborals mínimes del Marc Català de Relacions Laborals en el marc de la concertació social; 3) establir mesures efectives que contribueixin a l'eliminació de la discriminació salarial de les dones (bretxa salarial), o 4) promoure accions que permetin trencar el sostre de vidre laboral, la incorporació de les dones a sectors professionals majoritàriament masculinitzats i dels homes a sectors majoritàriament feminitzats i acabar amb totes les formes de discriminació de gènere en el món laboral.

En paral·lel, i per tal de garantir una vida digna de manera universal a Catalunya, cal desplegar i implementar la Llei de renda garantida de ciutadania ampliant progressivament els drets de les persones i les llars destinatàries i l'estudi de la viabilitat d'una llei de renda universal.

8. Una economia social i solidària per a un país més just

Catalunya té una llarga història en models econòmics democràtics i socials, amb una base cooperativa que neix dels moviments obrers i republicans que permeten l'apoderament de les classes populars. Arran de la crisi econòmica i els seus efectes en l'atur i l'exclusió social, aquest model econòmic i empresarial ressorgeix amb força amb la generació de nous espais d'emprenedoria col·lectiva que beuen conceptualment del republicanisme de principis del segle xx, on Esquerra Republicana, que ja en va ser l'espai polític de referència, ha de tornar a ser-ho i amb la seva acció ha de permetre difondre pel territori aquest model econòmic.

Iniciatives com els ateneus cooperatius o el desenvolupament de la Llei d'economia social i solidària catalana resulten clau per ajudar a fer créixer el cooperativisme com un dels pilars del model empresarial del nostre país durant els propers anys.

9. Garantir la igualtat efectiva entre dones i homes

La lluita per la igualtat efectiva entre dones i homes no està assolida. Des del govern cal garantir el desplegament de la llei d'igualtat efectiva entre dones i homes en la seva totalitat. El govern també ha de treballar contra les violències masclistes impulsant un pacte nacional contra les violències amb tots els agents institucionals, judicials, moviment feminista i entitats. I posar èmfasi especialment en la sensibilització de les noves generacions.

10. Un nou horari per una vida més plena

Una vida plena demana una corresponsabilitat d'homes i dones i conciliació entre la nostra esfera laboral, personal i social. Amb l'objectiu d'adoptar uns horaris que ho facin possible, el Govern impulsarà l'Objectiu 2025, que és el propòsit de les 110 institucions i organitzacions promotores del Pacte per a la Reforma Horària, aprovat el juliol del 2017. Un canvi necessari per contribuir a augmentar els nivells de benestar social de la ciutadania i protegir-ne la salut, especialment la dels col·lectius més vulnerables; fer una distribució més racional del temps en la vida quotidiana; assolir uns nivells més alts de conciliació de la vida familiar, laboral i personal; afavorir la pràctica d'activitats que contribueixin a l'adopció d'hàbits més saludables; millorar el rendiment escolar; incrementar el temps per al descans; assolir els objectius de corresponsabilitat i d'equitat de gènere; afavorir la participació ciutadana en iniciatives i organitzacions de la societat civil i en la gestió dels afers públics; millorar la productivitat i la competitivitat de les empreses; incrementar el rendiment laboral, afavorir la millora en la presa de decisions i reduir la sinistralitat laboral; fer possible la sostenibilitat energètica per l'estalvi d'energia derivat de la compactació d'horaris i per la reducció dels desplaçaments al lloc de treball.

11. Dissenyar un sistema públic de pensions i garantir l'autonomia personal com a condició de vida digna

La mitjana d'edat de la ciutadania catalana ha anat en augment i ha generalitzat noves situacions de dependència i d'exclusió que no han estat resoltes de manera adequada per les polítiques ni la legislació espanyola. En aquest context, cal ja des d'ara dissenyar el que seria un sistema públic de pensions suficient en el marc d'un nou projecte català de seguretat social. Així mateix, i en l'exercici de les actuals competències, també cal impulsar la nova Llei d'autonomia personal amb la inversió pública necessària per potenciar les capacitats i garantir el dret a decidir de les persones a viure dignament en situació de dependència, de limitacions funcionals i discapacitats sempre que es pugui a casa seva. La nova llei haurà d'agilitzar els procediments i augmentar i reorganitzar el finançament dels serveis de l'atenció per l'autonomia, i haurà de ser capaç d'organitzar, en cooperació amb el món local i l'atenció primària de salut, una cartera de serveis de proximitat per l'autonomia, des del domicili fins a l'atenció diürna, passant per fórmules comunitàries (pisos amb serveis, habitatges tutelats, etc.) que evitin la institucionalització residencial innecessària.

12. El dret republicà a l'habitatge

El dret a l'habitatge, que per a nosaltres és un dret humà, malauradament, encara no està garantit per a molts catalans i catalanes que o bé viuen en situacions d'exclusió social o no tenen prou ingressos per poder accedir a una llar digna. Volem treballar contra la cronificació de la pobresa, garantir el dret a l'habitatge als sensesostre i reduir a zero el nombre de persones que viuen al carrer contra la seva voluntat. El cost de l'habitatge i el seu sobrecost incideixen clarament en la taxa de pobresa, determinació de les desigualtats i exclusió social. També volem fer més assequible l'accés a l'habitatge augmentant el parc de lloguer, amb polítiques de contenció de preus i de protecció dels llogaters, així com amb l'augment exponencial del parc d'habitatge en règim de lloguer social i la rehabilitació del parc d'habitatges existents.

La lluita pel dret a l'habitatge és multisectorial i transversal a les administracions. Hem d'activar totes les polítiques que tenim a l'abast avui mateix com l'Estratègia Integral per a l'Abordatge del Sensellarisme a Catalunya 2018-2021 i els programes d'ajuts directes d'accés a l'habitatge i de garantia de l'accés als consums bàsics de la llar. I fer efectiva l'aprovació del Pla Territorial Sectorial d'Habitatge previst en la Llei del dret a l'habitatge com a instrument de planificació i programació a llarg termini de les polítiques d'habitatge amb l'objectiu d'assolir el mandat de solidaritat urbana previst a la Llei d'habitatge (15% dels habitatges de primera residència amb protecció pública en vint anys).

13. Lluita contra les desigualtats en salut

Les desigualtats en salut són un fenomen complex en la mesura que no depenen només de la cartera de serveis que ofereix el sector públic, sinó també del gènere de cada persona i de les condicions socioeconòmiques de partida de cadascú. Combatre aquestes desigualtats de manera efectiva requereix actuar a través de diferents línies vinculades a l'accés als serveis sanitaris, les actuacions de salut pública i l'abordatge comunitari de les necessitats de salut. El desplegament de la Llei d'universalització de l'assistència sanitària a càrrec del sistema públic de salut i la prioritització de l'atenció primària o de la posada en marxa de l'estratègia de salut comunitària en els territoris més vulnerables per la seva situació socioeconòmica són algunes de les polítiques per abordar aquesta lluita des del Govern.

14. L'escola catalana, l'escola de tots i totes

"Fer República" és, fonamentalment, una garantia efectiva d'igualtat d'oportunitats i l'existència d'un ascensor social que funcioni per a tothom. Una escola catalana forta i inclusiva n'és la clau de volta. El Govern tindrà com a prioritat l'escola pública i enfortirà el model d'escola catalana, amb la llengua catalana com a llengua vehicular, com a pal de paller de la cohesió social i de la igualtat d'oportunitats i eix vertebrador d'un sistema educatiu de caràcter plurilingüe i que aposti clarament per la coeducació. Així mateix, l'escola catalana ha d'impulsar la formació en igualtat de gènere per tal d'assegurar la igualtat entre homes i dones, l'apoderament de les nenes i l'aprenentatge de l'autonomia personal i autocura de tot l'alumnat. Per això cal intensificar la col·laboració entre les administracions per donar una resposta integral a les necessitats educatives i socials de tot l'alumnat. Desenvolupar projectes socioeducatius i escoles d'oportunitats a territoris més desafavorits que evitin la segregació i l'abandonament escolar i que facilitin la inserció sociolaboral són bones vies per aconseguir-ho. Així mateix, afavorir un desenvolupament curricular basat en

competències i reorientar la formació inicial i permanent del professorat cap a les necessitats de la seva pràctica professional són reformes que també han d'enfortir aquest projecte d'escola.

15. Per a una Catalunya oberta i diversa

Catalunya ha viscut la transformació demogràfica més gran d'Europa al segle XXI i ho ha sabut fer amb un bon nivell de convivència. Sabem que la transformació viscuda és estructural: les persones immigrants o migrades han vingut per quedar-se i esdevenir ciutadania. Aprendre a viure junts els que som diferents, construir un país cohesionat i divers, requereix fer explícit el nostre model, dotar-nos d'un marc compartit que permeti a tothom sentir pertinença a una mateixa societat que alhora es reconeix diversa. Volem que aquest model sigui interculturalista: és a dir, que garanteixi la inclusió de tothom, fomenti la interacció, valori la diversitat i combati l'odi.

La construcció del sentit de pertinença de la ciutadania dins la República Catalana passa per un ampli consens social al voltant de quatre polítiques, que configuren els valors de la interculturalitat (inclusió, interacció, valoració de la diversitat, pertinença) i que el Govern ha d'aconseguir que es materialitzin en un consens social expressat en un Pacte Nacional per la Interculturalitat.

El Govern hauria de tenir un pensament estratègic per generar nous drets i avantatges civils i socials per a tota la població, especialment per a aquella a la qual l'Estat espanyol no dona cap reconeixement de ciutadania.

16. Ciutadania digital catalana

La revolució tecnològica, amb internet al centre, ha afavorit la globalització i, amb aquesta, ha difuminat el rigor de la territorialitat estatal i la naturalesa de la relació entre les administracions i les persones administrades. Amb la finalitat de garantir l'accés de tothom a la xarxa i de millorar les competències professionals del conjunt de catalans, d'aprofitar les oportunitats socials i econòmiques que obre el creixent procés de digitalització i d'explorar nous espais d'autoorganització, apoderament ciutadà i espais de sobirania, el Govern impulsarà la ciutadania digital catalana. El Govern haurà de posar les condicions per tal que tots els drets i deures de ciutadania es puguin exercir digitalment de manera totalment accessible i segura. De manera anàloga, també s'impulsarà el certificat de residència digital per a empreses internacionals per tal que puguin operar a Catalunya sense necessitat de disposar d'un establiment permanent.

17. La cultura és la matèria primera de Catalunya

És gràcies a la cultura que Catalunya és el que és: un país obert, plural, innovador i creador de talent. Sense l'especificitat cultural catalana no s'explicaria el nostre desenvolupament tècnic, social i econòmic. La cultura és un valor i una aptitud davant del món. Oblidar o menystenir les polítiques culturals sota arguments economicistes és amputar les possibilitats de l'individu al progrés social i frenar el desenvolupament del país.

Un dels trets característics de la República Catalana ha de ser el creixement i enfortiment del seu teixit cultural professional i associatiu. Cal assegurar la presència de la cultura a tot el territori i per tots els canals i també la captació i expressió del talent creatiu mitjançant una bona xarxa d'equipaments i serveis culturals. Igualment, cal que les indústries culturals catalanes disposin de les eines necessàries per al seu desenvolupament i creixement dins i fora del país.

18. Un model energètic més sostenible, més eficient i democràtic

En el camp energètic Catalunya pateix un desajust global entre la producció, l'eficiència, el preu i les polítiques contra el canvi climàtic i de reducció de la dependència dels combustibles fòssils. Necessitem polítiques actives que abarateixin els costos energètics per a la indústria i els sectors productius (dels més alts a Europa), que garanteixin el dret a l'energia lluitant contra la pobresa energètica i que no castigui les inversions en energies renovables.

Per corregir-ho, el Govern desenvoluparà el Pacte Nacional de Transició Energètica per promoure el canvi de model energètic fixant l'horitzó d'arribar al 100% de renovable al 2050, promovent estructures més horitzontals en la generació, un model més flexible i adaptable i un mercat més transparent i just, apostar per inversions més diversificades i menys agressives, apostar fermament per l'autoconsum i les cooperatives de generació i promoure una fiscalitat que incentivi les bones pràctiques. El Pacte Nacional ha d'afrontar el desmantellament de les centrals nuclears, i l'impost sobre la seva activitat ha de servir per pal·liar-ne l'impacte mediambiental en el futur. "Fer República" també és tendir cap a una sobirania i sostenibilitat energètica més gran.

19. Nou model de gestió de les grans infraestructures viàries i ferroviàries

La nova mobilitat ha de partir d'un model de mobilitat pública, compartida i feta a partir d'energies renovables. Constatem la caducitat de l'actual model de gestió de les vies d'altres prestacions a Catalunya (autopistes i autovies) que no garanteix l'equilibri territorial, per la política de peatges, ni la seguretat viària, per la manca d'inversions en trams d'alta sinistralitat. Tampoc garanteix la competitivitat i la competència logística, ja que al fet de tenir la zona de peatges més alta de l'estat se suma la manca d'inversions en connectors com el pont de Castellbisbal.

La finalització de les concessions en les vies de peatge en els propers anys ha de significar la proposta d'un nou model de gestió i de finançament de les vies d'altres prestacions que tingui com a prioritat el dret a la mobilitat, garantir la igualtat d'oportunitats, la capacitat inversora i la gestió de la mobilitat amb criteris públics i mediambientals.

El sistema ferroviari pateix una greu manca d'inversions que afecten clarament la nostra economia, la mobilitat quotidiana i el dret a la mobilitat dels ciutadans i ciutadanes. Les diagnosis estan fetes a l'entorn del Corredor Mediterrani de mercaderies, el sistema de rodalia, la xarxa de trens regionals i les grans i mitjanes estacions. És complex intentar actuar en aquest àmbit amb la negativa sistemàtica de l'estat, que és qui en té les competències, a fer les inversions. Però la gravetat de la situació no pot esperar la transició cap a la república per tenir-ne les competències. Cal, doncs, activar un front públic amb totes les administracions i amb les entitats de la societat civil per fer possibles les inversions ferroviàries en els quatre àmbits esmentats.

20. L'ecologia, la protecció del territori i del medi ambient

L'ecologia i la protecció del medi, així com la lluita contra el canvi climàtic, formen part intrínseca del model de país i de república que volem per a un futur millor. Volem un model mediambiental sostenible, innovador i integral que permeti compaginar el creixement econòmic a la vegada que garanteixi un entorn de qualitat en el present i per a les futures generacions.

Catalunya ha de ser un referent internacional de la lluita contra el canvi climàtic. Per convicció i per estratègia política, el principal repte que té la humanitat i la preocupació més important de l'Assemblea de Nacions Unides ha de tenir una resposta atractiva de Catalunya envers la comunitat internacional. Destacar en aquesta tasca pot ajudar a generar una imatge de modernitat i obertura que permeti combatre la propaganda espanyola que ens vendrà com a egoistes i autàrquics.

Ens plantejem com a reptes la minimització i transformació del residu en un recurs gràcies a l'ecodisseny i la implantació de sistemes d'economia circular. La visió cap a una nova cultura de l'aigua, mitjançant un pacte nacional i una estratègia integral que incorpori la millora de l'eficiència en el cicle de l'aigua, que garanteixi l'abastiment de qualitat i preservi els cabals ecològics dels rius.

El desenvolupament de les energies renovables i l'autoconsum energètic en l'àmbit urbà i industrial, que afavoreixi un model lliure de monopolis i més eficient econòmicament i mediambientalment. Una gestió que faci compatible l'explotació racional i sostenible dels seus recursos naturals i que garanteixi la protecció del medi natural (costaner, marítim, de muntanya, singular, amb parcs naturals o àrees o espècies protegides) amb especial atenció al bosc, actualment el 62% de la superfície del territori, a una política forestal transversal.

La reducció d'emissions contaminants i la millora de la qualitat de l'aire de les nostres ciutats reverteix directament sobre una millor qualitat de vida i sobre la salut de les persones. La gestió de protecció del patrimoni natural amb el 30% del territori que avui ja té algun tipus de protecció i la diversitat d'hàbitats existents a Catalunya.

21. La seguretat i protecció civil

La llibertat és el principal valor que ens aporta seguretat, i és des d'aquest principi que s'han d'abordar les polítiques de seguretat ciutadana i protecció civil, basades en un model de seguretat integral sòlid, eficaç i discret al servei de la ciutadania, amb un cos policial democràtic i de proximitat que sigui efectiu a tot el territori. L'altre pilar d'aquest eix és el servei d'emergències i protecció civil, que ha d'estar dimensionat per oferir un servei ràpid i eficaç.

Cal reprendre el desplegament dels Mossos d'Esquadra, que s'havia d'haver acabat l'any 2008 amb un total de 18.267 policies i que mai s'ha assolit. En aquest sentit, cal reprendre les promocions bàsiques de policies i centrar els reforços en les àrees que prevenen futurs problemes: investigació criminal i informació. També cal aconseguir de l'Estat que la PG-ME pugui jubilar-se anticipadament tal com passa als serveis de seguretat espanyols.

Incloem a l'agenda la seguretat viària com a prioritat, amb millores en les infraestructures, revisió i adaptació de la normativa de circulació, incorporació de mitjans tecnològics de control i seguretat viària, així com en l'educació viària i la conscienciació ciutadana. No volem renunciar a la visió d'un únic cos policial a Catalunya, amb la unificació dels Mossos d'Esquadra i les policies locals. Creiem en un sistema nacional de salvaments i emergències, que incorpori en un únic sistema l'atenció, la intervenció i el salvament. Insistirem en la configuració d'un servei de protecció civil de base popular, com a millor fórmula d'implicar la ciutadania en l'autoprotecció.

22. Administració propera a la ciutadania i als territoris

"Fer República" és també apropar les polítiques i els serveis públics a la ciutadania i a la diversitat territorial del país. És per aquest motiu que el Govern desenvoluparà la seva planificació estratègica i la prestació de serveis en els àmbits regionals, adaptant la seva orientació a les necessitats diverses de la ciutadania de cada territori. En aquest marc descentralitzarà i desconcentrarà l'estructura organitzativa dels diferents departaments del govern i dels seus ens instrumentals per les regions de vegueries d'acord amb un model adaptat a la realitat de cada territori. Aquesta descentralització també s'aplicarà als diferents òrgans sectorials de cooperació interadministrativa amb els ens locals i amb els agents socials i de participació ciutadana.

23. Acció cooperativa amb el món local

"Fer República" és també fer govern no només des de la Generalitat de Catalunya. Aquest govern cal que prioritzi en el conjunt de les seves polítiques l'acció cooperativa amb el món local com a instrument per millorar les polítiques públiques a través d'una capillaritat institucional més gran, aconseguir més impacte de les polítiques públiques mitjançant l'acció coordinada i reforçar la presència del Govern de la Generalitat a tot el territori. Alguns àmbits d'especial interès estratègic són 1) les competències en matèria de seguretat i protecció civil, 2) la coordinació entre administracions tributàries a través de tributs de Catalunya i 3) la simplificació de l'organització territorial de les administracions públiques. Pel que fa a aquest últim, dins de l'actual marc institucional, es pretén impulsar un Govern descentralitzat i a la vegada donar cada vegada més un rol més preponderant al món local, des de la seva diversitat de situacions, voluntats i necessitats. En el cas dels municipis caldrà incentivar la mancomunació dels serveis, tot evitant la proliferació de personificacions instrumentals que provoquin opacitat, ineficiència en l'assignació de recursos i incoherència entre les polítiques públiques que operen al territori.

24. Un nou model de gestió del bosc

A Catalunya el 45% de la massa forestal és de 219.015 propietaris de finques menors de 100 ha. Aquesta distribució de la superfície tan atomitzada més l'escàs rendiment en general que tenen els boscos mediterranis provoca un desinterès generalitzat de la propietat i l'abandó d'aquestes masses, que acaben sent destruïdes pels incendis forestals amb tots els efectes negatius colaterals que comporten. En aquest sentit "fer República" implica polítiques públiques d'ajut i foment per a la creació d'associacions de propietaris forestals arreu del país a fi de crear grans unitats de gestió conjunta en què es pugui aplicar una economia d'escala.

Així mateix a Catalunya hi ha 445.241 ha de bosc públic que mereixen una atenció especial i un nou model de gestió per garantir-ne l'ús comunal i reforçar-ne la conservació i l'aprofitament. Un objectiu clau serà aconseguir una participació directa i democràtica dels veïns i veïnes en la seva gestió per tal d'assegurar que puguin gaudir directament dels beneficis que generen de tal forma que ajudi a fixar la població, a crear llocs de treball directes i a fomentar l'interès, la participació i la seva conservació.

4.3 Fer República des del Consell per la República

Moltes de les polítiques necessàries per tal de poder fer efectiva la República es veuran bloquejades per l'Estat espanyol. El Consell per la República serà un espai lliure des d'on aquestes polítiques es podran tirar endavant i fer realitat. Es treballarà en l'àmbit de la UE però també molt més enllà, en clau de fer efectiva la legislació interna tombada pel TC, protagonitzant també l'acció diplomàtica catalana i com a ens impulsor de totes aquelles polítiques en majúscula que cal estudiar, definir i implementar per tal d'esdevenir un Estat independent.

4.4 Fer República des dels ajuntaments

Els municipis són una peça clau del nou país i són l'eina imprescindible per millorar la vida i el benestar de les persones de tots els pobles, viles i ciutats. El municipalisme republicà ha estat al costat de la ciutadania en les seves reivindicacions pacífiques i ha defensat els drets polítics al vot, a la llibertat d'expressió i de manifestació i els drets d'associació i de participació, que han estat atacats per part de l'Estat espanyol. Davant d'aquest embat, la defensa del dret a decidir i la concepció d'una democràcia oberta amb administracions properes i al servei de la ciutadania es fa més necessària que mai.

La reivindicació de la ciutadania lliure i compromesa és un paradigma fonamental en la construcció de la República Catalana. En l'àmbit local, situar la ciutadania al centre de la governança comporta construir governs participatius i col·laboratius que siguin també transparents, ètics i oberts, i que acostin la informació i les decisions als ciutadans i les ciutadanes. En aquest sentit, el diàleg constant i la rendició de comptes formen part de la idiosincràsia dels ajuntaments republicans i situen la ciutadania i les entitats en un paper actiu i protagonista envers les polítiques locals. Cal avançar cap a un nou model de treball centrat en la coproducció, superant la concepció clàssica de la gestió pública, de forma que posi en pla d'igualtat les parts administrada i administradora.

Els ajuntaments, com la institució principal de les administracions locals, han de ser reconeguts en l'àmbit institucional, reforçant la seva autonomia política i financera, i evitant tuteles innecessàries. Des d'Esquerra Republicana tenim el compromís de construir municipis que fan República dia a dia per donar resposta als reptes socials amb l'objectiu de millorar la política, enfortir la democràcia, crear valor públic i augmentar la satisfacció i la qualitat de vida dels ciutadans i ciutadanes.

4.4.a Els ajuntaments republicans, un baluard per a la defensa de la democràcia i la sobirania

L'ampliació de la base social que ens ha de permetre abordar amb garanties els propers embats amb l'Estat tindrà, com a escenari primer, un marc territorial, humà, cultural i de sociabilitat delimitat pels contorns de la vida municipal. Els municipis han de ser un espai per guanyar complicitats i voluntats d'actuació comuna i fer impossibles els desiguis dels qui treballen per fracturar la nostra societat en blocs estancs i sense ni capacitat de comunicar-se ni dialogar.

El 2019 serà un any clau per al municipalisme. Hi haurà eleccions municipals. Atès el marc nacional, atès el camí recorregut des de l'1 d'octubre del 2017, és impossible no fer un paral·lelisme històric amb les eleccions municipals del 1931, en què els republicans a Catalunya van obtenir 2/3 dels regidors. És clar que una victòria republicana aclaparadora el maig del 2019 podria esdevenir definitiu per establir la República Catalana. Així doncs, que el republicanisme assoleixi el 100% de les alcaldies ha d'esdevenir l'objectiu prioritari de cara a aquestes eleccions municipals.

Les estratègies electorals de cara a les eleccions municipals del 2019, doncs, han de tenir com a principal objectiu refermar els governs municipals republicans i guanyar en aquelles poblacions on encara no governa el republicanisme. Aquestes estratègies necessàriament no podran ser homogènies en tot el territori, i caldrà que tinguin en compte l'atomització del vot apuntada a les eleccions del 2015.

Les eleccions municipals són una oportunitat per reforçar el republicanisme i una oportunitat per guanyar electorat ideològic que normalment no vota en eleccions locals. Un gran repte de cara a les eleccions municipals del 2019 és fidelitzar l'electorat ideològic i republicà de les eleccions al parlament del 21D, en què Esquerra Republicana va ser primera i segona força en la majoria de municipis. En aquells municipis amb alta dissociació entre tipus d'eleccions, retenir aquells electors del 21D amb un discurs de necessitat de tenir governs i alcaldies republicanes hauria de ser una línia de reforç a les bones polítiques locals que s'hauran fet durant l'actual mandat.

Qualsevol marc estratègic que es desenvolupi ha de posar en valor la importància del món local en l'estratègia de construcció i implementació de la República, entenent que els actors locals tenen el compromís, i el deure, de bastir les seves estratègies, en el seu sentit ampli, sempre amb l'objectiu de construir els màxims consensos i les majories més àmplies possibles; en funció, això sí, de la seva realitat local particular però sense perdre l'objectiu que aquestes majories tenen sentit en la mesura que ens permetin avançar en la consecució de la República.

Els municipis republicans són una peça clau del nou país i són l'eina imprescindible per millorar la vida i el benestar de les persones de tots els pobles, viles i ciutats. El municipalisme republicà ha estat al costat de la ciutadania en les seves reivindicacions pacífiques i ha defensat els drets polítics al vot, a la llibertat d'expressió i de manifestació i els drets d'associació i de participació, que han estat atacats per part de l'Estat espanyol. Davant d'aquest embat, la defensa del dret a l'autodeterminació i la concepció d'una democràcia oberta amb administracions properes i al servei de la ciutadania es fa més necessària que mai.

4.4.b Barcelona i l'Àrea Metropolitana

No es pot fer República sense la seva capital i la seva Àrea Metropolitana. Cal que Barcelona i la seva Àrea Metropolitana es transformin en capital de la República Catalana. Aquest procés de transformació, que necessàriament comporta aplicar polítiques comunes a tota l'Àrea Metropolitana, cal que s'iniciï aquest 2019 per tal que fem República mentre fem capital, o que fem capital mentre fem República.

La capital d'un país ha de caminar en el mateix sentit que el país sencer, cal que es construeixin sinergies que facin avançar país i capital, capital i país, en la mateixa direcció. La metròpoli necessàriament ha de compartir polítiques d'habitatge, de mobilitat, sanitàries, de desenvolupament econòmic, de comerç, de sostenibilitat... la metròpoli comparteix infraestructures i estructures econòmiques, i cal que comparteixi la planificació territorial, urbanística, educativa, sociosanitària... Així doncs, que el republicanisme guanyi a Barcelona i a l'Àrea Metropolitana ha de ser l'objectiu principal de cara al 2019.

A les darreres eleccions, les del 21 de desembre, el republicanisme va créixer de forma important respecte a eleccions anteriors. Al 39% de les ciutats de l'Àrea Metropolitana el republicanisme va derrotar el 155. Tan sols a 6 ciutats, el 17%, el republicanisme està força debilitat.

4.4.c Les polítiques republicanes des dels ajuntaments

Des dels municipis treballarem per la justícia social, la no discriminació per raó d'origen, ètnia, religió, gènere o orientació sexual, per la dinamització socioeconòmica responsable, per l'educació de ciutadans i ciutadanes lliures i per una gestió pública dels serveis i ambientalment responsable.

La justícia social és el principi orientador de l'actuació dels municipis republicans al servei de la ciutadania i per tal de garantir els mateixos drets i oportunitats a tothom. La societat diversa, plural i heterogènia del nostre país s'ha de caracteritzar per la igualtat d'oportunitats sobretot a les grans ciutats, on la crisi econòmica ha deixat bosses de pobresa. Cal que des de l'àmbit local s'asseguri l'accés de les persones vulnerables als serveis socials bàsics i que es portin a terme polítiques valentes per garantir els drets més elementals com el dret a l'habitatge i l'accés als subministraments bàsics a totes les persones, enfront dels interessos dels oligopolis. El creixement de la recuperació econòmica no està arribant a tothom per igual i les desigualtats no fan més que incrementar-se. En aquest sentit, cal que des dels municipis republicans s'empri la progressivitat fiscal com una eina de redistribució social i es garanteixi l'accés universal als serveis públics.

La dinamització econòmica responsable dels municipis i les ciutats republicanes té l'objectiu d'assegurar que totes les persones puguin exercir el seu dret i deure al treball, digne i de qualitat. Els poders públics han d'assegurar conjuntament amb les empreses salaris dignes amb l'objectiu de garantir un salari mínim de 1.000 euros també en la contractació pública i eliminar la bretxa salarial de gènere. La millora de l'ocupabilitat de les persones amb més dificultats per trobar feina ha de centrar l'atenció dels municipis republicans, que també han de contribuir a la implantació de la reforma horària. Els municipis republicans han de bastir un model de comerç urbà de proximitat que vertebrï socialment els barris, pobles i ciutats i els faci segurs, integradors i sostenibles, dinamitzant la resta d'activitats econòmiques i cíviques.

L'educació de ciutadans i ciutadanes lliures i responsables passa per fer de l'educació i de la cultura un projecte de ciutat obert a tothom i on totes les persones en formin part. Els municipis

republicans són pobles i ciutats educadores en els valors cívics a temps complet que garanteixen més i millors oportunitats educatives, més enllà de l'escola. La cultura és entesa des de l'òptica republicana com una eina de transformació social a l'abast de tothom, com un dret fonamental inalienable, que fomenti el pensament crític i impulsi la creativitat en totes les seves formes d'expressió.

La gestió pública dels serveis permet als municipis republicans assolir un alt nivell d'eficiència, evitar duplicitats i facilitar el seguiment acurat dels serveis que s'ofereixen a la ciutadania. També la incorporació de criteris ètics i de transparència en la contractació pública asseguren que totes les despeses tinguin per objectiu final el bé comú.

La gestió ambientalment responsable i el model urbanístic sostenible dels municipis republicans és la seva aportació al benestar present i futur de la ciutadania i del territori. L'eficiència energètica, les energies renovables, la reducció de residus, el reciclatge i la protecció del medi natural formen part de l'actuació dels ajuntaments republicans per promoure un model mediambiental sostenible, integral i innovador.

Les actuacions urbanístiques al servei del desenvolupament sostenible de viles i ciutats compactes, amb la preservació del patrimoni històric i arquitectònic i amb la prioritat d'inversió en rehabilitació del parc d'habitatges i generació d'habitatge públic de lloguer.

La seguretat amb una gestió democràtica de les policies locals en coordinació amb els Mossos d'Esquadra, amb especial atenció a la seguretat viària i la defensa de l'espai públic i comunitari.

El model municipalista republicà es basa en el reconeixement dels **ajuntaments com a autèntics governs locals**, alliberant-los de cotilles com la llei d'estabilitat pressupostària i establint un millor sistema de finançament local que els permeti sortir de les subvencions finalistes. Cal replantejar el marc competencial local perquè permeti als ajuntaments assumir **més competències** en alguns casos i una millor redistribució competencial en d'altres per fer compatible el principi de subsidiarietat amb el dret de tota la ciutadania de gaudir dels serveis bàsics independentment d'on visqui, preveient mesures específiques que ho facilitin als municipis petits i amb pocs recursos i als municipis singulars, com és el cas dels municipis turístics.

Hem de permetre als ajuntaments **retornar els superàvits a la ciutadania** en forma de millors serveis públics i amb l'execució d'inversions prioritàries. Actualment 223 municipis catalans tenen deute zero i en el seu conjunt han aconseguit reduir el deute en més d'un 25% en quatre anys. Malgrat això, l'Estat continua ofegant els municipis obligant-los a reduir encara més el deute o bé acumular superàvits (7.083 M€ el 2016, un 0,64% del PIB), quan és precisament l'Estat qui incrementa any rere any el seu endeutament i aprofita per centrifugar els objectius del dèficit cap al món local.

4.4.d Fer municipi des dels principis republicans

“Fer república des del municipi” ens acosta al concepte de “fer municipi des dels principis republicans”. Aquests plantejaments es basen en cinc principis d’actuació:

- Universalitat de les actuacions i representació del conjunt del municipi
- Gestió professional i actuació ètica
- Justícia social, igualtat d’oportunitats i servei públic
- Promoció de polítiques feministes i d’igualtat de gènere
- Assumpció de la Nova Agenda Urbana i dels Objectius de Desenvolupament Sostenible aprovats per l’ONU

Esquerra Republicana ha ampliat les seves fronteres esdevenint un veritable moviment integrador que agrupa conceptes polítics al voltant de la justícia social i el republicanisme d’esquerres. La concepció d’“un sol poble, un sol municipi” esdevé un plantejament de treball conjunt que ha permès que les propostes republicanes s’hagin conformat, també, a partir de la col·laboració de plantejaments ideològics provinents, entre d’altres, del socialisme democràtic, de l’animalisme, de l’ecologisme, de principis humanistes, de la cultura de pau o de la representativitat plural d’una societat heterogènia pel que fa als seus orígens. Aquesta permeabilitat i ampliació del republicanisme és clau en l’evolució del catalanisme polític en sobiranisme republicà i exemple de la necessitat d’Esquerra Republicana com a partit representatiu de l’esquerra nacional i també com a vessant de govern municipal.

El concepte “republicanisme” o “fer República” ha esdevingut un espai còmode d’actuació per a un sobiranisme no exclusivament identitari. Aquest nou republicanisme ha aconseguit vertebrar unes necessitats de llibertat nacional conjuntament amb un desig constituent de construcció de país i de defensa de les llibertats democràtiques.

Els governs municipals liderats per Esquerra Republicana ho són pel conjunt de la ciutadania. Aquest principi d’universalitat local en les actuacions esdevé necessari en un moment d’aixecament de diferències fictícies (origen, llengua o territori) i quan cal defensar que l’alcaldia o el govern municipal no solament representen aquelles persones que hi han donat suport electoral.

4.4.e La unitat del municipalisme

La política associativa dels ens locals ha vingut marcada en els darrers anys per una constant atomització d’entitats formada per ens locals en defensa d’interessos supramunicipals. De ben segur aquesta situació ve donada en l’imaginari col·lectiu per l’existència ja des de fa molt temps de dues grans entitats: la Federació de Municipis de Catalunya (FMC) i l’Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM).

Com en tantes altres coses, en aquest país hi ha hagut una dualitat que representaven els dos grans espais polítics que hi ha hagut fins a la primera dècada d’aquest segle. Cal, doncs, superar aquesta dualitat, que no ha contribuït gens a la unitat d’acció del municipalisme. De fet, ambdues entitats van aprovar l’any 2015 sengles resolucions a les respectives assemblees nacionals, impulsades per alcaldes i alcaldesses d’Esquerra Republicana, instant les respectives presidències

a treballar per un procés de fusió d'ambdues entitats, procés que no ha estat iniciat constatant el poc interès per fer-lo efectiu.

El canvi del panorama polític derivat de la reformulació de les formacions polítiques i de les aliances també ha de trobar una oportunitat en el camp de les entitats municipalistes. Certament al món local hi ha multitud d'interessants iniciatives, però aquestes han de tenir un punt de trobada en una única entitat municipalista, molt plural en la seva composició i especialment en la seva governança, i que serveixi com a defensa dels interessos municipals més enllà de qui governi a la Generalitat. Aquesta única entitat municipalista no ha de ser només la fusió de les actuals dues grans entitats municipalistes, sinó que ha de servir també de paraigua per a moltes altres entitats sectorials com ara Localret, l'Associació de Micropobles i el Fons Català de Cooperació, per posar-ne alguns exemples.

Com esmentàvem abans, en referència al mapa electoral del 2019, tot sembla indicar que es mantindrà la tendència a l'atomització de l'any 2015; això sí, amb un canvi de correlació de forces si tenim en compte els resultats d'altres conteses electorals que s'han dut a terme. A les eleccions municipals del 2015 Esquerra Republicana va experimentar un fort creixement institucional a la franja de municipis mitjans i petits, va assolir 14 alcaldies dels 35 municipis entre 15.000 i 25.000 habitants i va recuperar la representació a gairebé totes les ciutats de més de 25.000 habitants, de les quals només va quedar fora d'una de les 52.

Ara en aquesta nova etapa caldrà consolidar posicions i guanyar nous espais de representació institucional a les grans ciutats, per mirar d'assolir més alcaldies en aquest àmbit i superar les quatre d'aquest mandat. Aquestes noves responsabilitats institucionals vindran necessàriament de l'articulació de pactes municipals republicans on Esquerra Republicana està cridada a ser-ne la ròtula atesa la capacitat d'interlocució amb les diferents formacions polítiques amb representació municipal. Aquesta mateixa articulació entenem que també es donarà en els diferents ens supramunicipals, consells comarcals i diputacions, que han de servir de motor i de corretja de transmissió de les preocupacions municipals.

4.4.f País Valencià, Illes Balears i Catalunya Nord

Pel que fa a l'articulació de les propostes polítiques municipals a les Illes Balears, al País Valencià i a la Catalunya Nord, cal tenir en compte la diferent realitat d'ambdós territoris.

En el cas de les Balears cal analitzar la singularitat de cadascuna de les illes. En línies generals durant aquest mandat municipal i la legislatura al Parlament s'ha tendit a un aclariment de l'espai de l'esquerra nacional que ha confluït a Més per Menorca, Gent per Formentera i Més per Mallorca i que al mateix temps porta a reforçar aquest espai d'aliances. Això sí, tenint en compte, com dèiem abans, les realitats diferenciades en funció de l'illa, l'aposta ha de ser fer reforçar aquest espai de confluència, i liderar-lo on encara no hi és (Eivissa), on puguem aportar el nostre pòsit ideològic i guanyar presència institucional.

En el cas del País Valencià, la situació pot tenir algun punt de semblança amb les Illes però el mapa polític és més complicat, atès que un possible espai de confluència com seria Compromís està

massa condicionat per la política espanyola i els seus lligams amb Podem, a més de les seves diferents sensibilitats internes. També cal destacar l'existència d'EUPV, amb certa atracció per als votants valencianistes. Per tant, en aquest cas, en comptes d'apostar per un espai de confluència cal pensar en una anàlisi més particularitzada de cadascun dels municipis, amb un plantejament de múltiples aliances en funció de cadascuna de les realitats locals, i que ens permeti deixar empremta ideològica i ampliar la presència institucional.

A la Catalunya Nord, els municipis poden tenir un paper important per fer front al desconcert que suposa la creació de les noves regions que desdibuixen la realitat nord-catalana amb una llengua i una cultura comunes. La creació de comunitats i agrupacions de municipis ha d'evitar necessàriament augmentar les divisions, ha de contribuir a reforçar un territori perfectament identificat: la Catalunya Nord, un territori cohesionat per una llengua i una història compartides. En l'àmbit municipal, el projecte d'Esquerra Republicana ha de mantenir i consolidar la seva presència als consistoris bastint una alternativa àmplia, catalanista i d'esquerres, enfront de la pressió creixent de l'extrema dreta.

4.5 Fer República des de la ciutadania

El cicle de mobilitzacions ciutadanes que hem viscut a Catalunya durant la darrera etapa (2006-2017) s'ha demostrat com un dels moviments socials més multitudinaris i persistents de l'Europa actual i més exemplars pel seu comportament cívic, pacífic i democràtic. La consulta ciutadana sobre la independència d'Arenys de Munt el 13 de setembre del 2009 va ser el revulsiu de l'onada de consultes populars que es van estendre arreu del territori a partir de la reivindicació del dret a decidir. I, paral·lelament, la manifestació multitudinària de l'11 de setembre del 2010, organitzada per l'Assemblea Nacional Catalana (ANC), va inaugurar un cicle de manifestacions massives celebrades cada 11 de setembre que van tenir ressò arreu del món. Ambdós moviments socials han estat determinants a l'hora d'impulsar el procés sobiranista i fixar el referèndum d'independència com l'objectiu de l'agenda política catalana.

Tanmateix, la mobilització ciutadana necessitava una concreció política. En aquest sentit, la combinació de la mobilització ciutadana i l'acció institucional de la majoria independentista ha estat la clau de l'èxit del procés sobiranista, que ha culminat una etapa amb el referèndum de l'1 d'octubre i la declaració política d'independència al Parlament, corroborada per la victòria de les forces independentistes en les eleccions del 21-D. Aquests fets són unes fites irrenunciables en el camí cap a la independència, i n'han de ser alhora nord i punt de partida. Ens assenyalen fins on hem arribat, i el camí que encara cal fer. Ens hem apoderat políticament com a poble, i ara el que tenim per davant és fer efectiu, amb prudència però també amb audàcia, aquest apoderament. En definitiva, fer República, conquerint constantment espais de sobirania real i avançant tant en allò simbòlic com en allò material. I, sobretot, acumulant força i encara més suports per a noves oportunitats que, a no trigar, demanaran altre cop que, com el proppassat 1-O, el poble sigui de nou el protagonista. En aquest sentit, cal posar en marxa processos de base ciutadana, amb clara vocació constructiva i des d'una perspectiva de justícia social, que facilitin la identificació amb el projecte republicà especialment de les classes treballadores i dels col·lectius més vulnerables.

Cal tenir present la capacitat d'autoorganització popular transversal que estan representant els comitès de defensa de la República, sobretot a partir de l'1 d'octubre, tant pel que fa a la defensa i denúncia antirepressiva com a la defensa de les institucions del país.

4.5.a Una ciutadania compromesa per guanyar espais de sobirania

En la situació actual, davant l'actitud d'un estat autoritari i centralista, apuntalat pel règim del 78, cal dissenyar estratègies per guanyar espais de sobirania a través de l'acció individual i el compromís ciutadà. La capacitat d'autoorganització popular, de caràcter transversal i amb una estratègia de fons no violenta coordinada a través dels comitès de defensa de la República (CDR), Òmnium Cultural i ANC, tant per la pròpia execució del referèndum de l'1 d'octubre com en les diferents aturades de país de les setmanes posteriors, arrelades arreu de tot el territori del país, són una bona mostra de les potencialitats d'una societat organitzada i amb consciència cívica.

És moment que els catalans i les catalanes, que constitueixen i constituïran el moviment republicà en els propers anys, mantinguin ferm el seu compromís amb el país. La comunitat republicana se solidifica no només amb discussió política pública, sinó també amb compromisos i accions coherents i conseqüents que enforteixen la convivència, en la mesura que impliquen la ciutadania en la vida en comú.

El moviment independentista, a partir d'un exercici conscient d'autodeterminació de cadascun dels seus membres, es transforma en el moviment republicà. Cada ciutadà i cada ciutadana ha de ser capaç de ser protagonista i motor decisiu en la construcció de la República en cadascun dels àmbits clau: l'energia, l'economia, les finances, les relacions laborals, les telecomunicacions, el comerç, el consum, l'alimentació, els mitjans de comunicació, el temps de vida quotidiana, etc., a partir d'accions individuals que sumades al conjunt poden provocar canvis en les relacions de poder.

La desconstrucció del poder real de l'Estat espanyol a Catalunya serà possible si les persones compromeses amb el procés català enceten un camí de destitució sostinguda dels poders constituïts que abusen de la seva autoritat. Una república quotidiana, pròspera i propera a les seves persones contribuirà decisivament al creixement de la base social i a la construcció d'espais de poder propis: econòmics, socials, comunicatius, etc. D'això n'és perfectament conscient l'Estat espanyol i per això limita la nostra acció política i sobretot parlamentària.

De fet, la història és cíclica. Si ens remuntem als anys seixanta, la construcció nacional va ser impulsada amb un gran protagonisme de la ciutadania, des d'una concepció en què el mateix ciutadà havia de ser un subjecte actiu del progrés social i nacional. Fruit d'aquesta idea, emergeix el moviment veïnal, però també els moviments educatius de renovació pedagògica o els d'acció cultural. Van ser uns actors rellevants en la lluita antifranquista i pel dret a unes condicions de vida dignes al nostre país. En un període d'incertesa política, alhora que també d'il·lusió i esperances per aconseguir un futur millor, la mobilització combinava accions concretes que podríem resumir en la construcció de carrers i d'escoles. Aquests són dos exemples de com la ciutadania autoorganitzada contribuïa a la construcció de la nova identitat catalana. Ara no ens calen escoles ni carrers, com a mínim en els termes que es van plantejar fa quatre dècades, però sí opcions financeres, de telecomunicacions o patronals i sindicals que enforteixen l'objectiu comú.

La ciutadania republicana, lliure i responsable ha de ser capaç d'exercir l'autodeterminació de manera quotidiana, més enllà de la participació a les urnes, on ja sabem que tenim una majoria parlamentària. L'autodeterminació individual com a exercici en plenitud dels nostres drets polítics, però també econòmics i socials. Per tal que es pugui fer efectiva aquesta autodeterminació cal promoure uns canals que ho permetin. De fet, el republicanisme basa part dels seus principis en una política de la societat civil. Des de les institucions d'autogovern –Generalitat i ajuntaments–, Esquerra Republicana ha de prioritzar el desplegament ferm de la societat civil autoorganitzada com a expressió col·lectiva de l'autodeterminació individual d'acció política (ANC, Òmnium, CDR, etc.), del teixit cooperatiu i de l'economia social, de l'associacionisme educatiu i de cultura popular que fomenti la integració d'uns agents socials útils a les noves demandes socials, dels productors de proximitat, etc. Aquest desplegament en forma d'acompanyament ha de fomentar una nova cultura col·laborativa, ha de reforçar la independència financera de les organitzacions, ha de preservar una cultura propositiva, esperançada i plena d'il·lusió. L'eixamplament del sobiranisme, i, per tant, del moviment republicà, passa en gran part per aquesta estratègia.

Cada moment en el temps expressa una singularitat, de manera que cada nova generació de ciutadans i ciutadanes encarna i expressa alhora una continuïtat i una innovació. La innovació que li correspon al moviment republicà ara ha de ser la de reclamar –però sobretot fer efectiu– el retorn del poder al poble. Sense aquest retorn real, el projecte de República Catalana esdevindrà innocu.

Com també serà el cas si pensem, de manera equivocada, que la República Catalana podrà néixer mecànicament com una simple evolució de les institucions autonòmiques. Aquest canvi de paradigma, expressat com a retorn del poder al poble o, el que és el mateix, com l'exercici de la sobirania popular per part de la ciutadania de Catalunya, requereix també, tal com correspon a una lògica republicana, una ciutadania que exerceixi el seu paper amb un compromís decidit amb els valors de la nova República Catalana i que, si mai cal, assumeixi activament el seu protagonisme en la construcció d'un sistema institucional propi. I això afecta tant la societat civil organitzada com el mateix Govern.

4.5.b L'aliança democràtica pels drets i les llibertats

El compromís ciutadà individual en l'exercici del republicanisme com a persones lliures haurà d'anar acompanyat, com fins ara, per un exercici de participació i mobilització col·lectives. És precisament en aquest nou escenari imposat per part de l'Estat espanyol en el qual la democràcia està en joc, i és amenaçada i vulnerable, així com en una clara involució i vulneració dels drets, on se'ns obre una gran oportunitat: la força de la capacitat de sumar la societat organitzada al voltant d'una gran aliança en la defensa pels drets i les llibertats. L'esperit del 3 d'octubre, caracteritzat per la suma de la ciutadania, dels agents socials, dels moviments socials i les entitats de base, tots ells d'arrel democràtica, ha de poder organitzar-se, coordinar-se i traduir-se en una majoria social inapel·lable. En aquest sentit, actuacions com, per exemple, les que duen a terme els comitès de defensa de la República poden esdevenir molt útils en la mesura que funcionin com a crida a la mobilització popular. La ciutadania, que ja va esdevenir punta de llança en el tomb de majories que hi va haver entre els anys 2010 i 2012, pot repetir aquella funció.

L'Estat espanyol està fent servir cada vegada més la repressió per mantenir el control, cosa que obliga a posicionar-se persones i col·lectius que fins ara no s'havien sentit interpel·lats. El canvi polític també serà generat per molta gent que decidirà lluitar contra les decisions de l'Estat repressor i que marcarà l'agenda de qualsevol aspiració de govern. I és en el marc de la defensa dels drets ara vulnerats que es podrà teixir el màxim de complicitats, sumar i eixamplar la base, tant en el context català com en l'àmbit de l'Estat espanyol, que pot obrir vies de lluites compartides, o en l'àmbit internacional, que serà en la defensa dels drets fonamentals, d'on es recolliran suports i solidaritat.

Així mateix, en tant que el republicanisme per a Esquerra Republicana és també deliberatiu perquè defensa que el debat col·lectiu és l'instrument que fa valuosa l'experiència ciutadana, convé afrontar un període en el qual siguem capaços de construir estructures ciutadanes sòlides, espais de trobada i de construcció que facin front a l'enorme poder de l'Estat. Aquestes han d'estar acompanyades des de la política pública, des de les institucions d'autogovern, de manera que en paral·lel i de manera exponencial contribueixin a la construcció de la república en minúscules. Més enllà d'una forma d'Estat, que per a Esquerra Republicana és la República Catalana, ens cal una majoria orgànica que sigui capaç de modular les grans estructures de país, i no al revés. Per això ens cal reivindicar "l'esperit públic", en els termes expressats per Manuel Serra i Moret: "no és un plany, ni una enyorança, ni una impotència, ni un desencís, sinó una afirmació, un exèrcit, un instrument útil al món, un poble que es projecta en l'avenir, que l'anticipa, que el domina i que sap convertir una desfeta gairebé decisiva en una victòria orgànica, constructiva, total" (*El Poble Català*, Mèxic, juliol del 1942).

4.5.c Gran diàleg constituent

És l'articulació de la presa de consciència col·lectiva, acompanyada per la mobilització ciutadana, sempre de manera pacífica, cívica i democràtica, així com l'exercici del republicanisme des de la individualitat però també des del col·lectiu, sent protagonista de les principals deliberacions, la que permetrà mantenir la intensitat i enfortir el projecte de República. Caldrà potenciar i impulsar espais de trobada que permetin l'apoderament ciutadà i el propi aprenentatge dels processos deliberatius, tant en el terreny personal, en la presa de decisions individuals que transformin la relació de poders amb les accions que cadascú pot prendre, com col·lectivament, des d'on es podran arribar a construir els consensos col·lectius constituents.

En la mesura que el republicanisme defensa una ciutadania "forta", reivindica també procediments de participació i un estricte control sobre els governants, que tenen bàsicament una funció representativa. En aquest sentit, i com a conseqüència natural de l'apoderament individual i col·lectiu, es fa l'aposta pel Gran Diàleg de País, que pretén ser aquest espai de construcció permanent del projecte de República. Ha de ser un procés de base ciutadana, transversal, participatiu i amb vocació constituent, per poder debatre entre la ciutadania tots els aspectes de les polítiques públiques, la relació entre l'administrat i l'administració, els drets i deures dels ciutadans i els models de gestió, que haurà de culminar amb l'elaboració dels consensos constituents que definiran les parets mestres de la República Catalana.

El procés constituent ha de tenir com a objectius generar grans consensos socials sobre el model de país, ampliar la implicació de la ciutadania en el disseny de polítiques públiques i afavorir la identificació amb el projecte republicà d'aquells sectors de la nostra societat que, fins ara, s'han mostrat menys permeables al discurs independentista.

Però alhora esdevindrà també un procés educatiu, d'educació cívica, i transformador. Un procés que atregui totes aquelles persones interessades per la política i per tot allò relacionat amb la persecució del bé comú. Per això ha de tenir la capacitat de fer-hi confluïr totes les sensibilitats ideològiques i socials per tal d'impulsar un gran procés de debat ciutadà.

Des d'Esquerra Republicana, fermes en la convicció que és la ciutadania la que ha de ser protagonista, creiem que el diàleg ha de facilitar bastir un punt de trobada entre la ciutadania que permeti transitar ordenadament i de la manera més àmpliament participada i majoritària possible cap a una Catalunya lliure i sobirana.

La democràcia formal i representativa ha d'anar acompanyada d'una realitat participativa, que ens permeti democratitzar el procés d'autodeterminació de Catalunya, de manera que faci possible eixamplar i aprofundir en l'impuls i el control ciutadà sobre qualsevol decisió que afecti en el present i en el futur la seva vida quotidiana.

L'alternativa per superar l'etapa en la qual ens trobem ara és més democràcia, més transparència, més informació i més comunicació. I en això hi aporta les respostes el gran diàleg de país, de vocació constituent, sobre quin futur volem. Aquest futur, que només correspon decidir als ciutadans i les ciutadanes de Catalunya, ha de posar damunt la taula els grans consensos existents sobre qüestions bàsiques com, també, els diferents projectes que hi ha en relació amb el model de societat.

Aquest gran diàleg de país té precedents en països del nostre entorn que ens poden servir com a referent a seguir. En aquesta línia cal esmentar, molt particularment, la Convenció Constituent d'Irlanda (2012-2014) o la *National Conversation* a Escòcia (2007-2009), estructurada a l'entorn de cinc grans eixos: qualitat democràtica, drets civils polítics i socials, economia i innovació, cultura i educació i sobirania nacional.

El diàleg ha de desenvolupar-se de la forma acordada entre els principals actors, amb la implicació de les institucions però, en especial, amb la participació de tots els agents cívics, socials, econòmics, culturals, científics i polítics. Entenem aquest gran diàleg com a àmpliament participatiu, més enllà de les entitats sobiranistes, així com amb presència en diferents àmbits de deliberació i un caràcter territorial i/o sectorial important. El procés ha de tenir capil·laritat territorial, sectorial i social, i amb l'àmbit local com a punt de partida per dinamitzar els debats. La metodologia emprada ha d'incentivar la participació ciutadana, especialment de les persones no sobiranistes i d'aquelles menys polititzades per garantir una representació real de la societat.

El gran diàleg de país ha de permetre bastir un punt de trobada comú entre la ciutadania que permeti transitar ordenadament i de la manera més àmpliament participada i majoritària possible cap a una Catalunya lliure, socialment justa i moderna i eficaç des del punt de vista institucional. En altres paraules, **fer possible la República Catalana.**

4.6 Compromís per la República Catalana

És per tot això, conscients dels reptes que ens planteja l'actual moment històric i de la responsabilitat política que tenim contreta amb el conjunt de la ciutadania del país, que els homes i les dones d'Esquerra Republicana adoptem el compromís següent per a la construcció de la República Catalana.

1. Continuar treballant per fer efectiu el reconeixement del dret a l'autodeterminació –dret reconegut pel dret internacional, que és superior al dret constitucional– exercit pel poble de Catalunya amb el **referèndum de l'1 d'octubre** del 2017, refermat pels resultats de les darreres eleccions al Parlament.
2. Exigir l'**alliberament de les persones preses polítiques**, el lliure **retorn de les persones exiliades** polítiques i la **finalització de l'estratègia repressiva**, institucional, policial i judicial, contra el conjunt de l'ampli moviment ciutadà favorable a la República Catalana.
3. Defensar, enfortir i modernitzar **les nostres institucions**, des dels ajuntaments fins al Govern de Catalunya, posar-les al servei de les necessitats i els interessos de la ciutadania i **fer-les dignes de la futura República Catalana**.
4. Promoure polítiques que afavoreixin l'articulació, la vertebració i l'autoreconeixement de la societat catalana a partir de la generació d'**espais de sobirania ciutadana** en els camps més diversos: econòmic, social, cultural educatiu, comunicatiu, esportiu, etc.
5. Impulsar un **gran diàleg constituent** que, a partir del respecte a la pluralitat social, ideològica i política present a Catalunya, eixampli per mitjà d'instruments de deliberació de caràcter participatiu l'àmplia majoria social a favor de fer realitat la República Catalana.
6. Maldar sense treva a Catalunya, sense deixar de banda la resta dels Països Catalans, el marc espanyol i l'escenari europeu, i tenint en compte tots els drets fonamentals, per generar una **negociació** que faci possible que l'accés democràtic de Catalunya a **la plena independència en forma de República Catalana** es faci de forma pacífica i de respecte a les decisions democràtiques del poble català.
7. Formar i organitzar, conjuntament amb la resta d'organitzacions i entitats de l'àmbit sobiranista, la societat civil perquè en el moment oportú pugui defensar de manera pacífica i efectiva la implementació de la República.

5. LA REPÚBLICA QUE FAREM

La República que farem és la proposta d'Esquerra Republicana per al procés constituent de la República Catalana. Aquesta proposta és fruit d'un procés participatiu obert a la ciutadania i a la societat civil que s'ha dut a terme mitjançant dos cicles de jornades: *Diàlegs per al nou país que volem* (2013-2014) i *La República que farem* (2016-2017).

A les jornades es van presentar *els pilars de la República* en cadascun dels àmbits sectorials per debatre i reflexionar amb la societat civil i recollir les propostes ciutadanes sobre el model de República Catalana. La proposta s'ha estructurat en 5 eixos, 33 àmbits i 153 pilars de la República. Les mesures corresponents a cadascun d'aquests pilars estan recollides a www.larepublicaquefarem.cat.

5.1. UNA REPÚBLICA CATALANA

5.1.1 Una República orientada als Països Catalans

La República Catalana serà sempre fidel al marc nacional dels Països Catalans. I, en aquesta línia, promourà polítiques públiques que n'afavoreixin la vertebració. Tot plegat, és clar, des del respecte a la lliure voluntat democràtica de la ciutadania del País Valencià, les Illes i la Catalunya Nord.

1. **Seran nacionals de la República totes les persones que habitin a Catalunya que, en el moment fundacional de la República**, vulguin adquirir la nacionalitat, així com totes les persones que resideixin al País Valencià, a les Illes Balears i a la Catalunya Nord que en sol·licitin la nacionalitat.
2. **Fomentar marcs de cooperació** entre els diversos agents econòmics dels Països Catalans.
3. **Incentivar els vincles històrics i culturals** dels Països Catalans.
4. **Establir convenis institucionals per facilitar la mobilitat entre els diferents territoris dels Països Catalans**. En especial, preveure descomptes, per als residents de les Balears que necessitin viatjar a Catalunya i el País Valencià, que compensin els alts costos de la insularitat.
5. **Promoure espais de trobada per als joves** dels Països Catalans.

5.1.2 Una República Catalana per conviure en fraternitat amb els pobles d'Espanya

La creació d'una República Catalana no pretén trencar les fortes relacions culturals, socials, econòmiques i humanes entre la ciutadania de Catalunya i la de la resta de l'Estat espanyol, sinó que defineix un nou model de relació entre iguals, entre països sobirans. Alhora, la creació de la República Catalana pot actuar com a palanca de canvi perquè la societat espanyola posi en qüestió la monarquia, i el règim sortit de la Transició.

1. **Establir un model de relació institucional i cooperació d'àmbit ibèric**. Generar un espai de relació institucional i cooperativa en tots els àmbits que són d'interès comú per a les societats ibèriques, que responen a intensos lligams històrics i humans, establint una col·laboració estable en matèria comercial, esportiva, cultural, econòmica, política migratòria, etc., que enforteixin la solidaritat entre elles.

2. **La República Catalana com a oportunitat de canvi per a l'Estat espanyol.** Mentre les circumstàncies socials i polítiques ho permetin, la República Catalana ha de mostrar-se solidària amb la societat espanyola i als partits polítics progressistes i republicans de l'Estat que vulguin afavorir una segona transició per permetre la construcció d'una República Espanyola institucionalment avançada i socialment justa.
3. **Lluites compartides de les classes populars catalanes i les de la resta de l'Estat.** La consecució d'una societat més justa que minimitzi les problemàtiques socials és una necessitat transversal al conjunt de les classes treballadores catalanes i espanyoles, a través de les seves respectives organitzacions socials i sindicals, per fer front als reptes globals compartits d'ambdues societats.

5.2. UNA REPÚBLICA EMPRENEDORA I AMB TREBALL DIGNE

5.2.1 Una República emprendora de prosperitat compartida

La República ha de prendre un protagonisme actiu en l'estímul de l'economia i fer possible la llibertat de la seva ciutadania en la seva dimensió econòmica, aconseguint l'absència de dominació de qualsevol tipus, en especial de les grans corporacions i dels poders econòmics. Només un país pròsper, construït sobre una forta base industrial i innovadora i amb unes institucions eficients i independents dels poders econòmics, pot garantir que el creixement sigui compartit i s'avanci cap a una societat sense fortes desigualtats i basada en la llibertat i la responsabilitat personal.

1. **Un estat emprendedor** amb un protagonisme actiu en l'economia, que fomenti els nous sectors productius i inverteixi en innovació.
2. **Una fiscalitat justa i eficient**, que garanteixi l'estat del benestar i la funció redistributiva i fomenti la competitivitat i prosperitat compartides.
3. **Rescatar les finances de l'especulació** per posar-les al servei de la prosperitat, l'economia productiva i els drets de les persones consumidores.
4. **Uns mercats regulats i una política de competència al servei de l'interès general** que eviti les situacions de domini (energia, telecomunicacions, etc.).

5.2.2 Un sector agrari fort per una alimentació de qualitat i saludable

A la República Catalana, el sector agrari ha de ser competitiu i sostenible. Competitiu perquè compleixi les funcions de producció d'aliments segurs i de qualitat i pugui encarar amb garanties tant el gran potencial exportador com la demanda interna. I sostenible, tant des del punt de vista del medi com de la viabilitat econòmica de les explotacions. L'activitat agrària, forestal i pesquera té un paper importantíssim en l'equilibri territorial del país que cal tenir en compte, ja que ajuda a consolidar la població al territori i són la base del desenvolupament rural.

1. **La qualitat com a base de futur del sector agrari i avançar cap a la sobirania alimentària** que permeti consolidar els mercats i atendre les demandes de les persones consumidores.
2. **La seguretat alimentària com a fonament de la confiança del consumidor**, aplicant pràctiques agràries que assegurin l'obtenció de productes agroalimentaris sans, segurs i de qualitat per avançar cap al màxim nivell de sobirania alimentària possible.
3. **La competitivitat com a garantia d'un sector agrari fort i un equilibri territorial** a partir de produccions orientades als mercats, amb varietats rendibles i adaptades al medi, una bona

regulació de la cadena alimentària i implementant polítiques socioeconòmiques ambientalment sostenibles i territorialment dinàmiques i equilibrades.

4. **Sostenibilitat i custòdia del territori com a pràctica agrària mediambientalment responsable** amb l'objectiu d'afavorir la biodiversitat, reduir els residus i evitar la contaminació dels sòls i les aigües.
5. **Modernització del regadiu** per assegurar, a les zones més deprimides, la competitivitat i la continuïtat de l'activitat agrària, en el marc d'una política integral i moderna en la gestió del regadiu, que porti cap a una gestió integral i holística de l'aigua, com a recurs bàsic i essencial.
6. **Investigació, recerca i transferència tecnològica per garantir el futur** amb l'obtenció de noves varietats pròpies i modernització dels processos productius i de transformació dels productes agroalimentaris.
7. **El món forestal com un recurs agrari més** compatible amb la funció ecològica i paisatgística i d'espai d'ús públic i de lleure.

5.2.3 Economia blava i un sector pesquer sostenible, modern i competitiu

La República Catalana té el repte de construir una política marítima nacional que permeti el ple desenvolupament, de manera sostenible i harmònica, del potencial econòmic blau del país mitjançant la gestió integrada de les activitats sectorials que s'esdevenen a l'espai marítim català. A la República, el sector pesquer ha de ser sostenible, modern i competitiu. Avui en dia, som una potència pesquera mitjana en l'àmbit euromediterrani amb un gran potencial. La República ha de prendre el ple control de la gestió i l'ordenació de l'activitat pesquera en la qual tots els actors – sector pesquer, administració, científics, tercer sector, etc.– posem les bases d'un nou pacte social per treure profit dels recursos naturals renovables de l'espai marítim català, d'acord amb els nous temps i amb la corresponsabilitat dels diferents actors.

1. **Enfortir la condició de potència marítima** de Catalunya en l'àmbit euromediterrani.
2. **Un sistema de governança marítima modern i eficient** fonamentat en la participació pública i la corresponsabilitat.
3. **Una gestió sostenible** per assegurar la recuperació dels recursos pesquers i un futur per al sector.
4. **La corresponsabilitat dels diferents actors** és la millor garantia d'èxit.
5. **La bona comercialització d'una producció limitada** de gran qualitat i de proximitat, clau de volta de la competitivitat del sector.
6. **La ciència ha de guiar la gestió pesquera** i la transferència tecnològica ha de millorar la pràctica pesquera i la gestió del producte.
7. **Desenvolupament harmònic de les polítiques marítimes** respectuoses amb la pesca en tant que sector primari estratègic.
8. **Un model de bones pràctiques** que projecti la República Catalana a l'exterior.

5.2.4 L'empresa, motor d'una economia productiva, innovadora i solidària

La República té el repte que Catalunya sigui el motor econòmic del sud d'Europa a la Mediterrània, per a la qual cosa cal construir un model econòmic divers, competitiu i sostenible, basat en l'economia productiva i una xarxa logística adequada, que aprofiti el talent humà a partir de la recerca i la innovació, que permeti mantenir l'estat del benestar i que ajudi solidàriament a corregir les desigualtats socials.

1. **Un teixit empresarial competitiu en l'entorn globalitzat** invertint en R+D+I, fent les infraestructures necessàries, garantint l'accés al finançament a pimes, creant ecosistemes empresarials, reduint els costos energètics i impulsant la internacionalització.
2. **El capital humà com a principal recurs** per emprendre de manera creativa i apostant per la formació per a una economia de base innovadora.
3. **El desenvolupament sostenible com a objectiu econòmic** per transformar els reptes de la sostenibilitat en un canvi en el model industrial i oferir un futur millor a les generacions futures.
4. **Economia social per a la igualtat d'oportunitats i construir un futur col·laboratiu** a través de la responsabilitat social corporativa, el tercer sector, les cooperatives i l'economia col·laborativa.
5. **Un estat emprendedor que faciliti l'activitat empresarial** amb un pla de desenvolupament industrial i una administració eficient que ajudi a créixer pimes i autònoms.

5.2.5 Un model comercial equilibrat

La República ha de bastir un model de comerç urbà que vertebrí i cohesioni socialment els nostres barris, pobles i ciutats, els faci segurs, integradors i sostenibles, dinamitzant la resta d'activitats econòmiques i cíviques del municipi. Un model que garanteixi la pervivència d'una àmplia oferta de petit comerç independent i eficient, que resisteixi les tendències d'integració vertical del sector. Un model comercial fonamentat en l'equilibri de formats i que consolidi el criteri de la localització, preferentment dins les trames urbanes consolidades, com a element fonamental d'una activitat comercial sostenible, competitiva i ordenada.

1. **Una actuació pública que garanteixi l'equilibri de formats comercials** dins de les trames urbanes i una oferta sense situacions de domini en benefici de les persones consumidores.
2. **Empreses eficients i competitives** que adequin l'oferta als nous hàbits de consum i donin resposta a les noves necessitats dels clients i clientes.
3. **Valor social del comerç urbà** que fa la funció que els nostres barris, pobles i ciutats siguin més vius, integradors i convivencials.

5.2.6 Un turisme sostenible i de qualitat

La República ha d'assegurar la continuïtat de l'especialització turística i ha d'esdevenir una destinació de qualitat, fonamentada en un turisme d'alt valor afegit –que no exclusivament de luxe–, amb una oferta diversificada que ens permeti assegurar la sostenibilitat econòmica, social i ambiental de l'activitat turística, i que contribueixi a fer conèixer a tot el món els trets que ens distingeixen com a nació.

1. **Qualitat i sostenibilitat del servei als turistes i visitants** per atraure turisme de valor afegit, generar ocupació de qualitat i distribuir els beneficis de l'activitat.
2. **El patrimoni cultural i natural per desenvolupar un turisme de qualitat** com a factor de competitivitat únic i singular.
3. **La marca Barcelona**, clau per potenciar l'activitat turística del país.

5.2.7 Un mercat més democràtic i conscient

Una República socialment responsable i solidària que promogui un consum responsable i conscient de la seva ciutadania, que democratitzi l'economia enfront d'oligopolis i grans interessos empresarials i que vetlli per garantir la protecció dels drets dels consumidors, com a agents socials i econòmics, mitjançant la implicació d'organismes públics nacionals de consum amb autonomia organitzativa i pressupostària i amb l'impuls i el compliment de normes jurídiques pròpies.

1. **Fomentar el consum responsable** d'acord amb criteris de responsabilitat social, sostenibilitat mediambiental i diversitat cultural i lingüística que forci les empreses a actuar amb aquests criteris.
2. **Democratitzar l'economia** amb l'impuls de l'economia cooperativa de crèdit i de consum i garantir la lliure i lleial competència que eviti les situacions de domini del mercat.
3. **Una política d'estat pionera que garanteixi els drets de les persones consumidores** implantant serveis públics de consum, supervisant les empreses i fomentant processos d'arbitratge i mediació.
4. **Polítiques comunitàries al servei d'uns sistemes de protecció adequats** i del desenvolupament harmònic del mercat interior.

5.2.8 Una universitat capdavantera per a una República avançada

La República ha de fer possible un sistema universitari català que respongui a les necessitats de la societat i que disposi d'un finançament adequat que li permeti fer les seves tasques de formació, recerca i transferència de coneixement. Un model universitari que no es nodreixi de la precarietat laboral i que estigui basat en criteris d'excel·lència, transparència i igualtat d'oportunitats.

1. **Un sistema universitari capdavanter** que impulsi el coneixement i el pensament crític de la societat, que estigui orientat a l'excel·lència, valorant la tasca docent i investigadora, i amb reconeixement internacional.
2. **Igualtat d'oportunitats sense barreres d'accés a l'ensenyament universitari** amb preus públics que tendeixin a la gratuïtat i un sistema de beques ambiciós.
3. **Igualtat d'oportunitats sense sostres de vidre al desenvolupament professional** ni discriminacions per motius de gènere en cap àmbit de la universitat, vetllant pel control dels mecanismes existents per prevenir i resoldre els casos de violència masclista.
4. **Universitats participatives i inclusives socialment i territorialment**, que elaborin un mapa de titulacions acordat i que impulsi sinergies amb centres de formació professional i batxillerat.
5. **Un finançament homologable al dels països més desenvolupats**, per garantir una oferta d'excel·lència, sense precarització laboral i amb retorn a la societat.
6. **Mecanismes de transparència per garantir el flux d'idees i de persones** amb criteris d'excel·lència i igualtat de condicions.

5.2.9 La recerca com a impuls econòmic i social de la República

Un sistema de recerca integral que englobi universitats, centres tecnològics, centres de recerca i teixit empresarial i administracions públiques en un engranatge conjunt per crear una economia d'alt valor afegit i una societat avançada.

1. **Un sistema de recerca amb visió integral** que doni estabilitat i incentivi sinergies entre universitats, hospitals, centres tecnològics i centres de recerca.

2. **Una recerca d'excel·lència** que es basi en l'autonomia, la transparència, l'avaluació i el retiment de comptes, facilitant la participació dels investigadors i investigadores en la gestió del sistema.
3. **Inversió en recerca per al desenvolupament social i econòmic del país** de manera estable, independentment de la conjuntura econòmica, i diversificada per a grans infraestructures, centres, recursos humans i projectes.

5.2.10 La transferència de coneixement com a generadora d'oportunitats

La innovació i la transferència de coneixement com a motor de la societat que permet generar oportunitats de país en un món globalitzat.

1. **Catalunya com a marca d'innovació** amb una visió àmplia que incentivi la cultura de la innovació de manera transversal.
2. **Transferència efectiva del coneixement que reverteixi en l'economia** mitjançant una bona coordinació entre el sistema universitari i de recerca i el teixit empresarial per garantir l'èxit.
3. **Un estat emprenedor com a motor d'innovació** a través de polítiques transversals i de mecanismes de compra pública innovadora.

5.2.11 La innovació al servei de la ciutadania

Una República que esdevingui referent al món en el desenvolupament de la innovació, tant tecnològica com social, que permeti augmentar l'apoderament de la ciutadania i la seva qualitat de vida, millori la competitivitat de les empreses i afavoreixi la qualitat dels serveis i l'eficiència de les administracions públiques. Un model que situï la ciutadania al centre del cercle de la innovació.

1. **Infraestructures digitals per millorar l'eficiència dels serveis i la competitivitat** mitjançant un bon desplegament de banda ampla i xarxes mòbils arreu del territori.
2. **La transferència tecnològica al servei de l'empresa, l'emprenedoria i la innovació social** mitjançant un sector tecnològic potent que ajudi les empreses, les institucions i la societat a implementar la innovació.
3. **Una administració innovadora, àgil i propera** gràcies a la incorporació de processos eficaços que facilitin la interacció de la ciutadania i les empreses amb l'administració pública.
4. **Les TIC com a eina transversal de transformació social i d'economia col·laborativa** al servei de les relacions humanes i del canvi de paradigma entre subministrador-consumidor.
5. **Les TIC a l'abast de tothom** facilitant la integració de col·lectius amb risc d'exclusió digital, la participació ciutadana i la conciliació laboral i familiar.
6. **País, ciutats i pobles intel·ligents** per millorar els serveis i la qualitat de vida de les persones i orientar les nostres vides cap a la sostenibilitat.

5.2.12 Una República amb treball digne i pensions sostenibles

La República ha de bastir un mercat de treball enfocat al fet que les persones puguin exercir el seu dret i deure al treball, digne i de qualitat, en igualtat de condicions, amb seguretat en la feina, amb participació en la presa de decisions de les empreses i amb concertació social en les relacions laborals. El mercat de treball es basarà en les feines per compte aliè, l'autoocupació, l'emprenedoria i la funció pública. El mercat laboral es dotarà d'una inversió sostenible i eficient en infraestructures i

d'un sistema de cotització adequat que permetrà establir un sistema de protecció social a la ciutadania (prestacions contributives i no contributives).

1. **Un marc català de relacions laborals que vetlli per un treball digne i garanteixi l'ocupabilitat de les persones** aplicant polítiques actives fortes i amb un sistema de protecció social adequat i sense discriminació.
2. **Un salari digne i reducció de les desigualtats salarials per a una millor redistribució de la riquesa** incrementant el salari mínim interprofessional a 1.000 euros i establint una escala salarial 1/12 per una equitat retributiva més alta.
3. **Un sistema de pensions de repartiment sostenible** basat en tres potes: contributiu, universal i complementari.
4. **Un nou model de productivitat sostenible i reforma horària que gestioni l'eficiència** per sobre de la presència i redistribueixi l'ús del temps.
5. **Formació permanent al llarg de la trajectòria professional** que garanteixi un aterratge amb formació adequada al mercat de treball i el reciclatge permanent en funció dels canvis.
6. **Suport a l'emprenedoria i al treball autònom** amb una administració àgil, progressivitat contributiva i equiparació de drets amb les persones treballadores.
7. **Impuls de l'economia social i cooperativa** com a motor de transformació cap a un model productiu responsable, sostenible i solidari amb les persones.
8. **Millora de l'ocupabilitat de les persones** a través de polítiques actives d'ocupació.

5.2.13 Un model català de relacions laborals

La República Catalana ha de garantir el dret a un treball digne i vetllar pels drets laborals de totes les persones treballadores, sense discriminacions i amb igualtat efectiva, trencant amb la segmentació horitzontal i vertical entre dones i homes. Les relacions laborals de la República han d'estar basades en la negociació i la mediació, la negociació col·lectiva, el diàleg social i el reconeixement de les parts. I implementar un model de cogestió i corresponsabilitat dels treballadors i treballadores a l'empresa, impulsant l'economia social i garantint uns serveis públics de qualitat per a la generació d'ocupació.

1. **Constitucionalització del dret a un treball digne i dels drets laborals** en què la negociació col·lectiva i el diàleg social siguin vertebradors de les relacions laborals.
2. **Gran acord social i econòmic per un nou marc laboral i de generació d'ocupació** amb corresponsabilitat i cogestió a l'empresa, impuls de l'economia social i serveis públics de qualitat.
3. **Negociació, mediació i arbitratge**, eixos de les relacions laborals.

5.2.14 Un sindicalisme fort compromès amb les treballadores i els treballadors garantia d'una República amb cohesió social

La pluralitat sindical del nostre país és un clar reflex de la pluralitat de la nostra societat. Un sindicalisme nacional i de classe fort ha de ser i és una de les principals eines per avançar en cohesió social; els sindicats de classe del nostre país estan treballant en la vertebració i en la construcció d'una societat més igualitària, ja sigui en els centres de treball impulsant la negociació col·lectiva o en la seva tasca com a interlocutors socials. La República ha de treballar per enfortir aquest sindicalisme impulsant una llei de participació sindical i de negociació que enforteixi i reconegui la tasca desenvolupada per milers de sindicalistes arreu del territori. Des del més petit

centre de treball fins a la gran empresa, un sindicalisme nacional i de classe fort, com a contrapoder a les grans corporacions i al sistema econòmic del gran capital, esdevé una eina fonamental per avançar en la cohesió social, i per treballar en la vertebració i en la construcció d'una societat més justa i igualitària.

1. **Fomentar la participació de les treballadores i treballadors en espais sindicals compromesos en la construcció d'un sindicalisme republicà i modern**, adaptat a les necessitats dels treballadors del segle XXI, on el treball i salaris dignes, la participació democràtica en l'empresa i la lluita contra la precarietat i pobresa laboral siguin els motius de la seva acció diària als llocs de feina. Les treballadores i treballadors seran la base de la República que volem edificar.
2. **Un sindicalisme amarat en els valors republicans de llibertat, igualtat i fraternitat**, als quals s'han de sumar els i les feministes i ecologistes, per tal d'afrontar amb garanties els reptes socials i tecnològics que presenta el món d'avui i del futur. En definitiva, un sindicalisme que acabi amb el règim del 78 i porti la República Catalana a tots els centres de treball del país.

5.3 UNA REPÚBLICA DE BENESTAR AMB DRETS I OPORTUNITATS PER A TOTHOM

5.3.1. Una República democràtica amb una ciutadania lliure i compromesa

La República ha de tenir la pretensió de configurar-se en una ciutadania lliure, culta, crítica, participativa, responsable i compromesa que vetlla per l'interès general i el bé comú i que combat les situacions de privilegi, de domini, de desigualtat i de discriminació. Una República de dones i homes lliures en igualtat de condicions compromesos a construir una societat més justa i solidària en fraternitat amb tots els pobles del món. La República Catalana és una oportunitat per bastir una altra manera de fer política basada en el dret a decidir i la democràcia col·laborativa, en què tota la ciutadania es faci corresponsable del bon funcionament de la República.

- 1. Els valors republicans per una ciutadania lliure, crítica, participativa, responsable i compromesa** en què tota la societat es faci corresponsable de la República i el bé comú.
- 2. El dret a decidir com a fórmula d'apoderament ciutadà** per decidir a través de processos participatius i consultes populars tot el que ens afecta en la vida pública de manera col·lectiva, lliure i democràtica.
- 3. Una altra manera de fer política:** transparència, govern obert, participació ciutadana i democràcia col·laborativa.
- 4. L'educació, responsabilitat de tota la ciutadania** en què totes les persones esdevenen agents educadors per construir una República amb valors compartits.
- 5. Igualtat efectiva i no-discriminació** en què les actituds intolerants no tinguin cabuda en la societat.

5.3.2 Una República laica amb llibertat de consciència

La República Catalana garantirà la llibertat de consciència i, en conseqüència, la llibertat religiosa de les persones sense discriminacions de cap mena, per la qual cosa, bo i atenent a la neutralitat de l'Estat i a la separació absoluta entre les seves institucions i les confessions religioses, la ciutadania podrà desenvolupar amb plenitud de drets les seves creences sense que aquest fet pugui atorgar cap privilegi individual o col·lectiu.

- 1. La Declaració Universal dels Drets Humans** com a font inspiradora de principis i valors.
- 2. L'espai públic com a espai de neutralitat** de les llibertats de consciència i de creences.
- 3. Una educació laica i gratuïta per a tothom** amb ensenyament històric i cultural de les creences.
- 4. Actualització laica del calendari festiu i laboral** i escolar tot preservant el calendari festiu popular i tradicional.

5.3.3 Una justícia independent garantia dels drets i les llibertats per a tothom

La República ha de constituir una justícia concebuda com un autèntic servei públic al servei de la ciutadania, pilar essencial de l'estat de dret i l'estat del benestar, que doni plena garantia als drets i les llibertats, individuals i col·lectives, i garanteixi l'accés en plena igualtat de tota la ciutadania. Una justícia eficaç, eficient i accessible, ben dotada de recursos, transparent en la gestió, propera a la ciutadania i que garanteixi la normalitat de l'ús de les llengües catalana i occitana. Una justícia

compromesa en la defensa dels drets humans i la justícia universal que esdevingui referent en la persecució dels crims, sense importar qui els hagi comès i on s'hagin comès.

1. **Justícia, servei públic universal** que sigui garantia del ple exercici de drets i llibertats, que garanteixi de manera efectiva la tutela judicial i que fiscalitzi fefaentment els poders públics.
2. **Una administració de justícia ben dotada de recursos** i amb una planta judicial adequada i de proximitat que garanteixin una bona prestació del servei.
3. **Poder judicial i ministeri fiscal independents** amb els quals es garanteixi la plena separació de poders de l'estat de dret.
4. **Execució penal com a eina de reinserció** en què la privació de llibertat sigui l'últim recurs a utilitzar quan no es tenen mitjans menys lesius quan algú comet un fet considerat delictiu.

5.3.4 Una República feminista amb igualtat efectiva entre dones i homes

La República ha de ser la plasmació d'una societat de dones i homes lliures i iguals que comparteixin les responsabilitats, en la qual es garanteixi l'accés en tots els àmbits de representació i la presa de decisions en condicions de paritat. La República ha de vetllar per fer efectius els drets de les dones en igualtat de condicions que els homes en tots els àmbits de la vida pública i professional i escometre qualsevol discriminació per raó de gènere o de dependència per raons socioeconòmiques. Una República on les dones se sentin lliures i segures per decidir ser mares i sobre el seu propi cos.

1. **Lluita contra la precarització i la pobresa femenina** a través de la flexibilitat horària, permisos laborals paritaris que permetin la corresponsabilitat familiar i les prestacions adequades en la cura de menors i persones grans.
2. **Garantia d'accés a les dones a tots els àmbits de representació** i presa de decisions en la vida pública.
3. **Igualtat salarial i garantia professional** en què es garanteixi el mateix sou per fer la mateixa feina i una reforma horària per conciliar la vida laboral, familiar i personal.
4. **Erradicació de la violència masclista** des del compromís de les polítiques públiques, la coordinació amb les entitats de dones i una resposta unívoca ciutadana de rebuig.
5. **Dret a la maternitat i a decidir sobre el propi cos** amb els quals les dones puguin obtenir un suport integral i tenir el dret de decidir lliurement.

5.3.5 Una República emancipadora del jovent

La República ha de ser un estat on el jovent tingui totes les eines i oportunitats per poder viure de manera independent i amb llibertat. Una República on els joves i les joves tinguin l'oportunitat de trobar una feina adequada a la seva formació amb un sou digne, accés a un habitatge a preus populars per emancipar-se, disposin d'una bona formació per esdevenir ciutadania preparada, lliure i crítica, puguin gaudir d'un model d'oci alternatiu de consum sostenible i saludable i disposin de les eines per apoderar-se i participar en la vida cultural, social i política de la República.

1. **Ocupació digna que combati la manca d'oportunitats i la precarietat laboral**, que permeti al jovent la seva emancipació i en què les pràctiques laborals i la garantia juvenil siguin eines d'aprenentatge i inserció laboral en condicions dignes.
2. **Accés a un habitatge digne a preus populars** que permeti el jovent emancipar-se a través de la promoció de parcs públics d'habitatge i models alternatius d'accés i tinença d'habitatge.

- 3. Una educació laica, pública, de qualitat, no sexista i en català** que es fonamenti en la igualtat d'oportunitats, l'equitat i la justícia social garantint que ningú quedi fora de la universitat per motius econòmics.
- 4. Un model d'oci alternatiu que fomenti la salut i nous hàbits de consum** potenciant espais d'oci que promoguin el consum responsable i conscient i amb publicitat no sexista.
- 5. Un nou país que fomenti la participació del jovent i una nova cultura ciutadana** basada en els valors republicans, la implicació amb l'entorn, la cooperació i el sentiment de comunitat, avançant cap el reconeixement social de l'associacionisme i la recuperació progressiva de l'espai públic per a usos comunitaris.

5.3.6 Una República Catalana per a una societat diversa

La República Catalana es constituirà com una societat diversa, garantint els mateixos drets i oportunitats per a tothom, promovent la interculturalitat i el plurilingüisme com a riquesa del país i configurant una societat cohesionada, inclusiva i solidària d'acord amb els valors republicans i els drets humans. Una República laica amb llibertat de creences i conviccions, on les actituds discriminadores no hi tinguin cabuda i en què la diversitat sigui viscuda i entesa com una cosa natural.

- 1. Seran nacionals de Catalunya totes les persones que hi habitin en el moment fundacional de la República** i tinguin la voluntat d'adquirir la nacionalitat catalana.
- 2. Interculturalitat per viure junts els que som diferents** desenvolupant una cultura cívica comuna basada en els valors de la democràcia, la llibertat i els drets humans.
- 3. Un estat laic amb llibertat de creences i conviccions** que garanteixi la lliure pràctica de les creences i el pluralisme religiós partint del principi de laïcitat de l'espai públic.
- 4. Disseny de l'itinerari d'acollida, acomodació i accés a la ciutadania** on el passat mai pugui hipotecar el futur i on l'esforç es valori com a contracte amb el país d'acollida.
- 5. Regulació dels fluxos migratoris** des d'una perspectiva real i objectiva de les causes de les migracions per a la bona gestió de les entrades i sortides.
- 6. Compromís amb el dret d'asil i la protecció internacional** de les persones perseguides per raó d'ètnia, llengua, opinió política, creença o qualsevol altra vulneració dels drets humans.

5.3.7 Una República respectuosa amb la diversitat sexual i de gènere

La República Catalana ha de ser justa i ha de garantir els mateixos drets i oportunitats per a tothom. Una República respectuosa amb la diversitat sexual, lliure d'homofòbia i transfòbia, i on el dret d'estimar com es vulgui i de constituir una família, sigui quina sigui, formi part del seu ADN.

- 1. Drets constitucionals per la igualtat d'oportunitats de les persones LGTBI** per poder viure amb normalitat l'orientació sexual i garantir el dret a estimar com es vulgui i a constituir una família.
- 2. No-discriminació i lluita contra l'homofòbia i la transfòbia** que vetlli perquè la igualtat sigui efectiva i garantir el dret de les persones LGTBI a viure amb normalitat l'orientació sexual i la identitat de gènere en la seva vida personal, pública i professional.
- 3. Referent internacional de respecte als drets humans i a la diversitat sexual** sent present en els organismes de caire internacional per incidir en les polítiques globals.

5.3.8 Un sistema de salut i social integrat i universal

El nou sistema nacional de salut i social de la República estarà centrat en la persona i serà públic, universal, equitatiu i integrat, garantirà la qualitat, serà finançat amb recursos públics i estarà orientat a preservar la salut i el benestar de la ciutadania. Un sistema en què la ciutadania es faci corresponsable de la seva salut, disposi de la màxima informació sobre el diagnòstic propi i tingui la capacitat de prendre decisions de manera compartida sobre el tractament que vol rebre.

1. **Atenció integral de salut i social centrada en la persona d'acord amb els valors republicans**, amb especial atenció als col·lectius més vulnerables i que vetlli pels drets i deures dels pacients.
2. **Un sistema públic, universal, de qualitat, sostenible i equitatiu** que sigui considerat una inversió de benestar i capaç de generar prosperitat.
3. **Salut i benestar en totes les polítiques públiques amb corresponsabilitat del ciutadà** com a subjecte actiu de la pròpia salut i del benestar individual i col·lectiu.
4. **Organització territorial integrada i en xarxa** amb participació efectiva i vinculant dels professionals i representants de la ciutadania.
5. **Un model orientat a l'excel·lència** fonamentat en la formació contínua per al desenvolupament professional i la recerca i la innovació per impulsar la transferència del coneixement.

5.3.9 Una República de benestar que redistribueixi la riquesa

La República Catalana ha de nàixer amb el propòsit d'esdevenir una societat cohesionada garantint els mateixos drets i oportunitats a tota la ciutadania. Una República que redistribueixi la riquesa per donar una vida digna a tothom i lluiti contra les desigualtats ajudant els que més ho necessiten i erradicant la pobresa. Una República Catalana del benestar que esdevingui un dels països més avançats d'Europa en la garantia de drets socials i la igualtat d'oportunitats.

1. **Els valors republicans com a pilar de la nostra societat** per una ciutadania crítica, compromesa i amb vocació transformadora.
2. **Una societat cohesionada que lluiti contra les desigualtats i redistribueixi la riquesa** implementant la renda garantida de ciutadania per erradicar la pobresa i garantir una vida digna a tothom.
3. **Viure la vellesa i les discapacitats amb autonomia personal, independència i dignitat** a través d'unes pensions dignes i un bon finançament de la llei de dependència.
4. **Igualtat d'oportunitats per a tots els infants i adolescents** respecte dels seus drets més bàsics, així com també del dret a viure en família.
5. **Reforma horària per a la millora del benestar** redistribuint els usos del temps i incentivant la corresponsabilitat.

5.3.10 L'esport per a una societat saludable i cohesionada

La República ha d'apostar decididament per l'esport com a instrument per assolir una societat cohesionada i saludable. Un nou model esportiu basat en la concepció de l'esport com a sector privat d'interès públic, que demana una estreta complicitat entre una societat civil esportiva organitzada i una administració pública no intervencionista que planifiqui, dinamitzi i doni suport a l'esport com a realitat transversal econòmica, de salut, educativa, social i de lleure.

1. **Una gran entitat paraigua que esdevingui una confederació esportiva** que coordini territorialment i sense exclusió la gestió de les organitzacions esportives.
2. **Una administració esportiva que planifiqui, dinamitzi i doni suport econòmic i logístic a l'esport** com a realitat educativa, econòmica, de lleure, de benestar i salut.
3. **Internacionalització de l'esport català** com a estratègia que permeti participar en els àmbits d'alt nivell de l'esport mundial i projecti Catalunya al món com a país esportiu.
4. **Ple reconeixement del voluntariat esportiu** com a base de la gestió de les entitats esportives.
5. **L'esport base i l'esport femení** com a sectors estratègics per a una societat saludable, cohesionada i amb valors republicans.

5.4 UNA REPÚBLICA CULTA QUE APOSTI PER L'EDUCACIÓ

5.4.1 Catalunya, República cultural

La lliure pràctica cultural ha d'esdevenir la columna vertebral dels valors cívics, ha de quedar establerta com un dret constitucional bàsic i ser considerada el quart pilar de l'estat del benestar. Cal garantir l'accés lliure i universal a la cultura com un dret fonamental inalienable, que fomenti el pensament crític i impulsi la creativitat en totes les seves formes d'expressió. Catalunya té en la seva cultura una de les millors cartes de presentació i la República és una oportunitat per donar-la a conèixer al món.

1. **Fer de la cultura el quart pilar de l'estat del benestar** generalitzant la pràctica i gaudi de la cultura en totes les seves formes, fomentar la conservació, la difusió i l'accés al seu patrimoni cultural i garantir el creixement i qualitat de la producció cultural.
2. **Un país culte, cohesionat i fort en la seva identitat** que impulsi la creació lliure, el pensament crític i el gaudi estètic com a fonament de la cultura entesa com a tal, més enllà del mer entreteniment.
3. **Un país creatiu que no té por del talent** i en què l'excel·lència de la creació catalana ha de ser l'objectiu del conjunt de les polítiques culturals públiques.

5.4.2 Un projecte educatiu de país

La República ha de bastir un projecte educatiu de país que garanteixi el dret a l'educació per a tothom i que, prenent com a fonament la igualtat, l'equitat i la justícia social, ofereixi una educació gratuïta i de qualitat. Un model educatiu d'excel·lència que, com a servei públic, garanteixi la igualtat d'oportunitats i la inclusió educativa, prioritzï la millora dels resultats i, en el qual, la formació professional sigui element cabdal en l'equitat i en la competitivitat del sistema productiu. Un nou model lleial als valors republicans i compromès fermament en el poder transformador que pot tenir l'educació per formar la ciutadania de la República Catalana i garantir-ne la cohesió social. L'assumpció de quotes creixents de responsabilitat pública per part de tots els centres educatius, amb independència de la titularitat i del projecte educatiu de cada centre, permetrà avançar cap a la integració del conjunt del sistema educatiu en un únic model educatiu públic, laic, universal i en català.

1. **Un servei públic educatiu que garanteixi la igualtat d'oportunitats i la inclusió educativa** per tal d'aconseguir l'èxit educatiu de tot l'alumnat sense cap discriminació, amb corresponsabilitat de tots els agents de l'entorn educatiu, i fer-ho a partir d'un pacte nacional d'educació que posi les bases de consens de la nova llei d'educació de Catalunya.
2. **Servei públic que prioritzï la millora dels resultats educatius de l'alumnat i la seva formació integral** amb un nou paradigma educatiu que situï l'alumnat al centre del sistema, amb un model basat en l'aprenentatge i en l'adquisició de competències, amb autonomia de centres per fer projectes educatius i amb bona dotació dels equips docents.
3. **Formació professional amb un efecte positiu en l'equitat i en la competitivitat del sistema productiu** que consideri les necessitats formatives del sistema educatiu i del model productiu amb visió estratègica, i que integri la formació inicial, la formació ocupacional i la formació contínua.

5.4.3 El català, llengua vertebradora d'una societat plurilingüe

La República ha de vetllar pel respecte dels drets individuals i col·lectius de tota la seva ciutadania, i la llengua n'és un exemple paradigmàtic. A Catalunya es parlen prop de tres-centes llengües, per tant, la societat catalana és plurilingüe. I, com a tal, cal abordar la política lingüística garantint que ningú sigui discriminat per raons de llengua. El català i l'occità, com a llengües pròpies de Catalunya, així com la llengua de signes catalana, han d'esdevenir vertebradores de la nova República, que ha de dotar-les de les eines adients perquè es preservin en el territori que els és propi i garantir-ne el futur. I on el castellà tingui reconeguts els mateixos drets lingüístics individuals que en la legislació espanyola actual.

1. **Un marc jurídic garant dels drets lingüístics de tota la ciutadania** en què el català i l'occità, com a llengües pròpies, siguin les llengües vertebradores de la República, el castellà tingui reconeguts els mateixos drets que en l'actualitat i la llengua catalana de signes hi sigui present.
2. **Els Països Catalans, l'espai natural de la llengua catalana** en què cal aspirar a la plena normalització de l'ús de la llengua en tots els àmbits.
3. **L'educació, el planter de la ciutadania poliglota** mitjançant un sistema educatiu universal, inclusiu i d'acollida que no faci diferències per raó de llengua i que, preservant el model d'immersió lingüística, estigui orientat al plurilingüisme.
4. **La diversitat lingüística com a oportunitat en l'economia del coneixement** en què l'empresa ha de ser la punta de llança del nou model de gestió lingüística en un món globalitzat.
5. **Una administració eficaç, respectuosa i modèlica en l'atenció de la diversitat lingüística** mitjançant l'establiment regulat dels usos administratius de les llengües que es parlen.
6. **Un espai català de comunicació** en el qual caldrà regular els operadors de serveis perquè promoguin els valors de la diversitat lingüística i les polítiques lingüístiques de la República.
7. **El català, una llengua amb presència al món** amb un estat que vetllarà pel seu ús i reconeixement en tots els organismes internacionals.

5.4.4 Un espai de comunicació per a una ciutadania lliure i informada

La nova República Catalana s'ha de dotar d'uns mitjans de comunicació públics potents, amb un finançament adequat que permeti mantenir la qualitat i la producció pròpia, al mateix temps que ha de ser el motor de la indústria audiovisual del país. Hem d'impulsar un pacte nacional per l'audiovisual, amb el màxim de consens possible, i hem de treballar per ser un referent europeu en la creació de continguts per a les diverses plataformes audiovisuals.

1. **Un espai radioelèctric nacional** que contribueixi a la cohesió social amb uns mitjans de comunicació plurals que emetin des d'una òptica catalana i amb respecte per la llengua.
2. **Un paper preminent dels mitjans de comunicació públics** potenciant-ne la qualitat i els continguts, la veracitat informativa i el pluralisme ideològic.
3. **Fer dels Països Catalans un espai de comunicació** com a expressió de la seva realitat cultural i lingüística i reforçar-ne els vincles i la consciència col·lectiva.
4. **Crear la marca audiovisual Made in Catalonia** per enfortir la indústria audiovisual i cinematogràfica i convertir Barcelona en capital comunicativa mediterrània.
5. **Apostar per les noves pantalles i els nous models de negoci** com a generadors de continguts i noves oportunitats de negoci del sector audiovisual.
6. **Catalunya, un país "creator friendly"** que aposti per les indústries creatives cada cop més presents a l'estil de vida de les persones i a l'economia global.

5.4.5 Una República amb memòria democràtica

La República Catalana ha de ser un referent al món de la memòria democràtica, la defensa dels drets humans i la justícia universal. El model d'impunitat espanyol ha fet impossible la condemna de la dictadura franquista i el reconeixement de les víctimes de la repressió, fet pel qual no s'ha pogut impartir justícia ni reparar els danys als familiars de les víctimes del franquisme. La República haurà de ser exemplar en la recuperació de la memòria històrica i en la condemna dels règims totalitaris, per reconèixer les víctimes de crims contra la humanitat, restablir els seus honors i reparar els danys als seus familiars.

- 1. Veritat, justícia i reparació** com a base de les polítiques de memòria, honorant les persones víctimes de la repressió feixista i promovent la justícia universal contra els crims contra la humanitat.
- 2. Exigir l'assumpció de responsabilitats per part de l'Estat espanyol en la repressió** i una actitud de disculpa, revisió i rescabament pels crims comesos pel franquisme.
- 3. Una memòria republicana de llarg abast** per a la consolidació d'una societat lliure, justa i democràtica.

5.5 UNA REPÚBLICA SOSTENIBLE I AMB EQUILIBRI TERRITORIAL

5.5.1 Una administració pública republicana: propera, eficient i transparent

Unes administracions públiques republicanes, participatives, transparents, innovadores i simplifiades al servei de la ciutadania i finançades adequadament per garantir i desplegar l'estat del benestar, amb uns serveis públics propers i de qualitat.

1. **Una administració propera, simplificada i descentralitzada al servei de la ciutadania i de l'estat del benestar** organitzada en dos nivells de govern i tres àmbits d'actuació territorial: el govern estatal, que actua territorialment en vegueries, i el govern municipal. Al mateix temps, es fomentarà la mancomunitat voluntària i flexible dels serveis municipals, mantenint el fet comarcal com a consciència de singularitat.
2. **Unes administracions públiques republicanes** amb govern obert, transparència i participació ciutadana.
3. **Una administració innovadora i eficient que valori els treballadors públics** i reconegui el seu paper clau per garantir els serveis públics i desplegar l'estat del benestar.

5.5.2 Un model de seguretat integral al servei de la ciutadania

La República Catalana assumirà plenes competències en matèria de seguretat pròpies d'un estat. En aquest sentit, haurà de desenvolupar un model de seguretat integral sòlid, eficaç i discret al servei de la ciutadania, amb un model de cos policial democràtic i de proximitat que actuï amb proporcionalitat i sigui efectiu a tot el territori, complementat amb un servei d'emergències i protecció civil amb mitjans i efectius suficients per fer un bon servei en corresponsabilitat amb la ciutadania.

1. **Un cos de policia de Catalunya unificat, dimensionat i ben valorat** per la societat que defensa que estigui format pels actuals Cos de Mossos d'Esquadra i les policies locals.
2. **Un sistema nacional de salvaments i emergències** ben coordinats, amb uns mitjans adequats i una implantació territorial equilibrada.
3. **Un servei de protecció civil de base popular**, complementària dels cossos de policia i de seguretat i emergències.

5.5.3 Un territori equilibrat i ben connectat

La República Catalana és l'oportunitat per redissenyar un model territorial més equilibrat que faci dels nostres municipis indrets més habitables i amb millor relació amb l'entorn natural. Un país divers, ben connectat, amb transports públics eficients i amb infraestructures al servei de l'economia productiva. Uns pobles, barris i ciutats on tothom pugui viure amb benestar i tingui l'oportunitat d'accedir a un habitatge digne a preus raonables.

1. **Equilibri territorial i ecoeficiència en l'urbanisme** amb un model de viles i ciutats compactes, complexes en els seus usos, socialment integradores i amb una protecció estructural dels espais lliures i de connexió ecològica.
2. **Garantir el dret subjectiu a l'habitatge per a tota la ciutadania** incrementant el parc d'habitatge existent sotmès a algun tipus de protecció pública, prioritàriament en règim de

lloguer social i dret de superfície, per garantir la seva perdurabilitat en el temps, millorar l'actual rati del cost d'habitatge en relació amb la renda disponible de les famílies, prevenir tensions de preus relacionades amb factors de demanda no derivades de l'ús habitual de l'habitatge i garantir la dació en pagament i cancel·lació de deutes vinculats a l'adquisició de l'habitatge amb una llei de segona oportunitat de tall europeu.

- 3. Una mobilitat de baix impacte ambiental i gran cohesió social** apostant per una combinació de sistemes de mobilitat intermodals, prioritant el transport públic i invertint en ferrocarril tant pel que fa a passatgers com a mercaderies.
- 4. Infraestructures sostenibles al servei de l'economia productiva** i planificades amb criteris de rendibilitat socioeconòmica, d'avaluació del cost i d'impacte social, territorial i medi ambiental.

5.5.4 Un model mediambiental sostenible, integral i innovador

La República Catalana implantarà un model mediambiental sostenible, innovador i integral que permeti compaginar el desenvolupament econòmic i el respecte i la protecció d'un entorn natural de qualitat. Una República que aposti decididament per la sostenibilitat, la minimització i la transformació del residu, que impulsi el desenvolupament de les energies renovables i l'autoconsum, que implantí una nova cultura de l'aigua i dugui a terme una política integral de gestió del territori que possibiliti l'explotació racional i sostenible dels seus recursos naturals. En un planeta on els recursos naturals són finits i el canvi climàtic és un fet, la República tindrà el deure i la responsabilitat de canviar cap a un model productiu sostenible i de consum responsable que garanteixi les necessitats de les generacions futures.

- 1. Una nova cultura de l'aigua eficient i sostenible** amb un sistema integrat del cicle de l'aigua que tendeixi a la gestió pública, garantint un subministrament mínim i recuperant els aqüífers i els cabals ecològics.
- 2. Una estratègia energètica de país i de futur sostenible** amb una aposta per les energies 100% renovables, l'autoconsum, les xarxes intel·ligents de gestió i la democratització del mercat energètic amb uns preus justos i lliure de monopolis.
- 3. Lluita contra el canvi climàtic** amb el compromís de prendre mesures per a la reducció d'emissions contaminants i la millora de la qualitat de l'aire.
- 4. Estratègia de gestió cap al residu zero** amb la implementació de sistemes d'economia circular per una transformació dels residus amb ecodisseny i processos de gestió innovadors.
- 5. Preservació i gestió del medi natural i les seves espècies** amb un equilibri harmònic entre la protecció i els usos econòmics i de lleure.
- 6. Protecció dels drets dels animals** en què no es permetin situacions de maltractament i patiment.

5.6 UNA REPÚBLICA EUROPEA COMPROMESA AMB ELS DRETS HUMANS

5.6.1 Una República europea implicada en la governança global

La República Catalana serà un estat de la Unió Europea, que contribuirà a la governança global i esdevindrà nucli de les relacions euromediterrànies. Una República que serà un actor internacional amb una política exterior activa que promourà els principis dels drets humans, la justícia global i la fraternitat universal, i que serà proactiva en la contribució als grans reptes mundials. La República Catalana serà reconeguda pel seu compromís i solidaritat i esdevindrà un actor global respectat i valorat pel valor afegit de les nostres aportacions per fer un món més just, més solidari, més inclusiu i més sostenible.

1. **Una República Catalana en una Europa federal** en què cal superar el model de “club d’estats” al servei dels interessos dels estats dominants, les institucions financeres i el gran capital.
2. **Governança global per un món més just i solidari** essent un actor internacional responsable i compromès amb la pau, la democràcia, els drets humans, la seguretat i les llibertats civils.
3. **Esdevenir nucli catalitzador de les relacions euromediterrànies** en què la República Catalana s’ha de convertir en referent, medidora i ambaixadora de la pau i la democràcia entre les diverses cultures que convivim a la Mediterrània.

5.6.2 Una República solidària compromesa amb la pau i els drets humans

La República Catalana serà solidària, internacionalment responsable, compromesa amb la cooperació al desenvolupament, la pau i els drets humans. Una República que pot esdevenir un referent internacional en la defensa dels drets col·lectius dels pobles mitjançant el diàleg i la no-violència. En l’actual context, caldrà relançar el model català de cooperació al desenvolupament i incorporar els valors solidaris de la societat catalana en l’estratègia d’internacionalització com a carta de presentació del nou estat al món, presentant-nos com un actor responsable, compromès amb el desenvolupament, la pau, els drets humans i la justícia universal.

1. **Una República solidària que assumeix la seva responsabilitat internacional** en la cooperació al desenvolupament i en la promoció de la resolució pacífica i democràtica dels conflictes.
2. **Actuar coherentment davant els reptes globals de desenvolupament humà** guiant-se pel principi de coherència en les polítiques econòmiques, socials i mediambientals.
3. **Un model de seguretat humana compromès amb la pau** amb un sistema de defensa i seguretat civil que aposti pel desarmament, la desnuclearització i un sistema d’intel·ligència que analitzi les amenaces i les causes profundes de la violència.
4. **Un referent al Mediterrani de resolució de conflictes** nacionals i territorials amb la no-violència i la pau.